

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ  
ІНСТИТУТ СХОДОЗНАВСТВА ім. А. Ю. КРИМСЬКОГО  
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ КИТАЄЗНАВЦІВ  
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

КИТАЄЗНАВЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ

# 漢學研究

№ 1, 2024

Заснований у 2011 р.



Видавничий дім  
«Гельветика»  
2024

Затверджено до друку вченою радою  
Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України 05.03.2024 (протокол №1)  
та вченою радою ДВНЗ «Київський національний економічний університет  
імені Вадима Гетьмана» 25.04.2024 (протокол №9)

**Головний редактор:**

Цимбал Л. І., д. е. н., професор

**Науковий редактор:**

Кіктенко В. О., д. філос. н., старший науковий співробітник

**Редакційна колегія:**

Білошапка В. А., д. е. н., професор

Бубенок О. Б., д. і. н., професор

Гальперіна Л. П., к. е. н., професор

Дмитрів І. І., к. філ. н.

Дроботюк О. В., к. е. н.

Ісаєва Н. С., д. філ. н., доцент

Калюжна Н. Г., д. е. н., доцент

Корнилюк Р. В., д. е. н.

Корсак Р. В., д. і. н., професор

Кудирко Л. П., к. е. н., професор

Кшановський О. Ч., д. філ. н., професор

Ло Цзюнь, д. філос. в літературознавстві (КНР, Пекін)

Макарів Пламен, д. філос. н., професор (Болгарія, Софія)

Маршалек-Кава Джоанна, д. політ. н., доцент (Польща, Торунь)

Отрощенко І. В., д. і. н., старший науковий співробітник

Петкова Л. О., д. е. н., професор

Примостка О. О., д. е. н., професор

Пун Вай Чін, д. філос. в економіці, доцент (Малайзія, Субанг-Джая)

Родіонова Т. А., к. е. н.

Сандул М. С., к. е. н.

Сюй Баофен, д. філос. в літературознавстві, професор (КНР, Пекін)

Тарасенко М. О., д. і. н., старший науковий співробітник

Хамрай О. О., д. філол. н., старший науковий співробітник

Хуан Чжоює, д. філос. в літературознавстві, професор (КНР, Пекін)

Черкас Н. І., д. е. н., доцент

Яворська Г. М., д. філол. н., професор

**Комп'ютерний дизайн і макетування:**

Ковальчук Ю. В.

**Адреса редакції:**

01001, Київ 1, вул. Грушевського 4, кімн. 211

Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

*У разі передруку посилання на «Китаєзнавчі дослідження» обов'язкове.*

*Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення  
StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.*

Включено до Переліку наукових фахових видань України категорії Б у галузі філософських, філологічних, політичних та економічних наук (спеціальності 033 «Філософія», 035 «Філологія», 051 «Економіка», 052 «Політологія», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 292 «Міжнародні економічні відносини») відповідно до Наказу МОН України від 26.11.2020 № 1471 (додаток 3).

Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 539 від 29.02.2024 р.

Ідентифікатор медіа: R30-02805.

ISSN 2409-904X (Print)

ISSN 2616-7328 (Online)

© Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, 2024

© ГО «Українська асоціація китаєзнавців», 2024

© ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», 2024

## ЗМІСТ

### Китайська мова та література

*В. Орнагі*

Підготовка мовних посередників в Італії:  
методика навчання китайської мови .....5

*С. Скіаві*

Належати до чогось: Шанхай, Тайнань і Токіо  
в щоденнику Лю На'оу за 1927 рік.....17

*У Амяо*

Коан як засіб для вираження невисловлюваного досвіду:  
серединна позиція у підході до вчення китайського  
чань-буддизму.....30

*І. П. Хижа*

Мотив національної ідентичності у прозових творах Алая  
(на основі новели «Бджоли літають і кружляють»).....46

*М. Р. Шамро, Т. В. Вечоринська*

Китайськомовна література Тайваню:  
генега та становлення.....56

*Ю. Г. Шевченко*

Мовна політика Китаю та планування в освіті:  
порівняння теоретичних підходів.....68

### Переклади китайської літератури

*І. О. Костанда*

Лу Цзі. «Вень Фу» (陆机. «文賦») .....80

## TABLE OF CONTENT

### Chinese Language and Literature

<i>V. Ornaghi</i> The training of mediators in Italy: A teaching method for the Chinese language .....	5
<i>Silvia Schiavi</i> Somewhere to Belong: Shanghai, Tainan, and Tokyo in Liu Na'ou's 1927 Diary .....	17
<i>Amiao Wu</i> Koan as a mediated tool for the ineffable experience: the middle position in approaching Chinese Chan teaching.....	30
<i>I. Khyzha</i> The motif of national identity in Alai's prose works (based on the novel «Bees fly and spin»).....	46
<i>M. Shamro, T. Vechorynska</i> Sinophone literature of Taiwan: genesis and formation.....	56
<i>Yu. Shevchenko</i> China's Language Policy and Planning in Education: A Comparison of Theoretical Approaches .....	68

### Translations of Chinese Literature

<i>I. Kostanda</i> Lu Ji. «Wen Fu» (陆机. «文賦») .....	80
--	----

---

# КИТАЙСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

---

UDC 811.581: 81'243+81'253

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2024.01.5>

## THE TRAINING OF MEDIATORS IN ITALY: A TEACHING METHOD FOR THE CHINESE LANGUAGE

*V. Ornaghi*

PhD in Civilizations of Asia and Africa (Curriculum: East Asia),

Sapienza University (Rome)

Independent scholar

Via Filippo Tajani 3, 20133 Milano (Italy)

vale.orna@gmail.com

This contribution aims at exploring a topic which has gained growing popularity as far as European languages are concerned, but which is still rarely analyzed when it comes to Chinese language, that is, the teaching of mediation skills within language courses. Due to the constant growing of migration trends, mediators are playing an increasingly important role in Western societies. Back in 2001, the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) had introduced mediation as one of the four main linguistic activities together with reception, production and interaction. Subsequently, several European scholars began to research the teaching of mediation skills within language courses. As far as Italy is concerned, Bachelor and Master's Degree courses in Linguistic and Cultural Mediation have flourished ever since, however, there is not a univocal definition of the identity and roles of mediators and there are no definite guidelines as far as training is concerned.

After a review of the state of the art on the role and training of mediators, the paper will present some teaching materials and activities aimed at training students' mediation skills and the acquisition of domain-specific Chinese, in particular, legal Chinese. It will then present a didactic laboratory on linguistic mediation for the public services, which involved a group of students attending a Master degree course in Linguistic and Cultural Mediation, whose major was Chinese language. It will also illustrate the results of a pretest and a posttest carried out at the beginning and at the end of the laboratory with the aim of testing the teaching materials. The analysis of the results will try to prove the effectiveness of the materials and of the activities proposed. Finally, the paper will provide some reflections and suggestions for future courses based on the results.

**Key words:** Chinese as a foreign language, Chinese language teaching, Chinese language acquisition, Chinese for Specific Purposes (CSP), Mediators' training.

## ПІДГОТОВКА МОВНИХ ПОСЕРЕДНИКІВ В ІТАЛІЇ: МЕТОДИКА НАВЧАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

*V. Ornaghi*

У статті досліджується тема, яка набуває усе більшої популярності в контексті європейських мов, але все ще рідко аналізується, коли справа стосується китайської, а саме: навчання навичок медіації у рамках мовних курсів. У зв'язку з постійним зростанням міграційних тенденцій мовні медіатори відіграють усе більш важливу роль у західних суспільствах. У 2001 р. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти (CEFR) визначили медіацію як один із чотирьох основних видів мовленнєвої діяль-

---

ності поряд із рецепцією, продукуванням та інтеракцією. Згодом кілька європейських науковців почали досліджувати навчання навичок медіації на мовних курсах. В Італії відтоді процвітають бакалаврські та магістерські курси з мовної та культурної медіації, однак не запропоновано однозначного визначення ідентичності та ролі мовних медіаторів, а також чітких рекомендацій щодо їхньої підготовки.

Після огляду сучасного стану ролі та підготовки мовних медіаторів у статті представлено деякі навчальні матеріали та заходи, спрямовані на розвиток у студентів навичок медіації та засвоєння спеціалізованої китайської мови, зокрема бюрократичної. У дослідженні автор також висвітлює діяльність дидактичної лабораторії з лінгвістичної медіації для державних служб, у якій брала участь група магістрів лінгвістичної та культурної медіації (спеціальність «Китайська мова»). Ілюструються результати пре-тесту та пост-тесту, проведених на початку та наприкінці лабораторної роботи з метою перевірки навчальних матеріалів. Аналіз результатів доводить ефективність матеріалів і запропонованих заходів. Посилаючись на отримані результати, сформовано деякі ідеї та пропозиції щодо майбутніх курсів.

**Ключові слова:** китайська мова як іноземна, викладання китайської мови, вивчення китайської мови, китайська мова за професійним спрямуванням, підготовка мовних медіаторів.

### **Introduction**

This contribution aims at exploring a topic which has gained growing popularity as far as European languages are concerned, but which is still rarely analyzed when it comes to Chinese language, that is, the teaching of mediation skills within language courses. In particular, the aim is that of proposing and testing a teaching method and materials that can contribute to the acquisition of mediation skills and of the specialized terminology among University students, attending degree courses in Linguistic and Cultural Mediation. Due to the ever increasing migration trends and globalization, mediators are playing an increasingly important role in Western societies, including Italy. As far as Europe is concerned, back in 2001 the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) had introduced mediation as one of the four main linguistic activities together with reception, production and interaction. Subsequently, in the years 2013-2015 several German and Greek scholars, such as Dendrinou [2014], Nied Curcio & Katelhön [2013] and Stathopoulou [2015], began to research the teaching of mediation skills within language courses: these skills were also included in the official language exams, i.e. the KPG exams, in Greece and in the Profile Deutsch, a document containing the guidelines for the planning, delivery and evaluation of German language courses, in Germany. These scholars have focused on how mediation represents a transition from the mother-language (L1) to the foreign language (L2) and vice versa, a transition that requires mediators to develop good translanguaging skills and to adopt different mediation strategies aimed at adapting a text to different communicative situations. In 2016, North and Piccardo worked on the development of illustrative descriptors of mediation, which resulted in the publication of the CEFR Companion Volume with descriptors for mediation skills in the year 2018. Finally, in 2022 the Council of Europe published the volume *Enriching 21st Century language education – The CEFR Companion volume in practice*, which presents a series of case studies illustrating several teaching experiments aimed at putting the Companion Volume's theories into practice. However, in Italy there is not

---

a univocal definition of the identity and roles of mediators and there are no definite guidelines as far as training is concerned.

After a review of the state of the art on the role and training of mediators, the paper will present some teaching materials and activities aimed at university students attending Chinese language courses within the Faculties of Linguistic and Cultural Mediation, with the purpose of training students' mediation skills and the acquisition of the specialized terminology, since the Chinese community is one of the major communities of immigrants in Italy. It will then present the results of a didactic laboratory carried out with the aim of testing the teaching materials. Finally, it will provide some reflections and suggestions for future courses based on the results.

### **The role and training of mediators**

#### **1. The profile and characteristics of linguistic and cultural mediators**

First of all, it is important to give a definition of the term mediator. The first scholar to give a definition of the term mediator, but only of "cultural mediator" was Taft in 1981. He defines the cultural mediator as someone who facilitates communication, understanding and action between persons or groups who differ with respect to language and culture.

A good definition of linguistic mediator is the one given by Trovato in 2015: according to him, the "linguistic mediator" is someone who facilitates communication and the flow of information between two interlocutors and intervenes to assist people, generally immigrants, who find themselves in difficulty due to language as well as cultural barriers, in particular during bureaucratic procedures.

So the mediator is a facilitator of communication and a bridge between interlocutors characterized by different languages and cultures. It includes both the figure of the cultural mediator, who – especially at school or in the healthcare – is called to present some cultural traits of the country of origin of the immigrant, and the linguistic mediator, who essentially carries out translation or linguistic interpreting tasks, as it happens in courts or with refugees [Luatti 2010].

As far as mediators' characteristics are concerned, it is possible to identify three main aspects. The first one is their active social role. The task of the mediator is to facilitate the circulation of information, the negotiation of agreements, the resolution of conflicts, as well as defending the rights of the immigrants. He is an intermediary in situations where there are communication difficulties. Secondly, mediators are creators of meanings. While translators and interpreters usually remain invisible in the translation, the mediator re-contextualizes the initial information to produce a text suitable to the communicative situation adopting different communication strategies such as addition, omission or distortion, paraphrases and periphrases [Baraldi 2014; Castiglioni 2004; Katan 2015]. Finally, mediators play an interactive role. During the mediation process communication becomes triangular: mediators are inserted between the operator and the immigrant, interpret and make choices that they consider useful for the other participants [Chovancová 2016; Luatti 2010].

#### **2. Mediators' work fields and training in Italy**

As far as work fields are concerned, the main document of reference in Italy is the Guidelines for the recognition of the professional figure of the intercultural mediator (*Linee di indirizzo per il riconoscimento della figura professionale del mediatore interculturale*), published by the Italian Ministry of the Interior

---

in 2009, which outline a multi-tasking figure whose areas of intervention are multifarious. The mediator, in addition to dealing with proper linguistic and cultural mediation tasks, is required to intervene, in collaboration with local authorities and operators, in the creation of assistance projects for foreign citizens and in the solution of problems and criticalities. Basic skills include mediation, guidance, accompaniment, information, interpreting and hospitality, while the areas of intervention include school, health, adult and juvenile justice, emergency, social services, work and employment, as well as public administration. So the mediator is an all-round figure, characterized by various tasks.

Training is crucial, however, there is a strong discontinuity in policies in Italy. On the one hand, the numerous initiatives carried out by local institutions focus on practical skills and cultural aspects, but do not provide accurate language training. On the other, University courses focus on the development of linguistic competence at a general level, while neglecting the practical part and the development of skills at the micro-language level [Balboni 2009; Zorzi 2007]. This is true for Chinese language courses as well [Romagnoli 2020]. So it is important to invest more in training.

#### **A teaching method for the Chinese language**

The teaching materials here proposed are aimed at university students and focus on legal Chinese, since the public services are one of the main fields of action for linguistic and cultural mediators in Italy, according to Luatti [2010].

Firstly, starting from the analysis of authentic materials in Chinese, in order to allow the acquisition of specialized terminology, I propose a series of pre-mediation activities, which include clozing exercises and the matching of terms and definitions, with the aim of helping students automatically recall the new terminology [Trovato 2015].

As far as written exercises are concerned, part of the materials are based on the aforementioned Greek and German studies [Dendrinou 2014; Nied Curcio & Katelhön 2013; Stathopoulou 2015] and they require the student to produce a written text in Chinese, starting from authentic documents in Italian, such as a page on the website of the Ministry of the Interior. The text is not supposed to be a simple translation, the student must develop a sound knowledge of the specific jargon and be able to produce a new text starting from the input given by the original materials, adopting different mediation strategies. In fact, as stated above, the mediator is also a creator of texts.

However, mediation is also and above all orality, therefore interactive and role-play activities should be included. Role-play activities are supposed to involve three participants: an Italian officer, a Chinese immigrant and a mediator. Since there are also a few Chinese students attending Chinese language classes in Italian universities, it is advisable to require the Chinese students to play the role of the immigrant, in order to make the role-play activity more authentic. In case this was not possible, the mother-tongue teacher should play the role of the immigrant, which is also suggested by previous research [Merlini 2005]. During the role-play activity, student-mediators can engage in those different communication strategies appropriate to the context that we mentioned before, such as addition, omission or distortion, paraphrases and periphrases.

#### **Methodology**

These materials have been tested during a 20-hour linguistic laboratory aimed at students of the Master degree in linguistic and cultural mediation of Milan University, whose language proficiency level was about intermediate.



---

During the laboratory, the students were presented with a series of materials, taken from authentic documents, regarding the procedures for requesting different types of residence permits. All materials were accompanied by a glossary and exercises.

For each material, students started from the study of the glossary and the analysis and Chinese-Italian translation of the original texts. Subsequently, pre-mediation exercises were carried out. Part of the exercises, such as clozing and pairings of terms/definitions, were aimed at facilitating the assimilation of specialist terminology; in part their objective was to start production, through the reorganization and construction of sentences starting from a given word. At the end of the pre-mediation exercises, each material proposed a written mediation activity, similar to those proposed by the Profile Deutsch and the KPG exams, which see mediation as the production and transition from L1 to L2: the objective was to develop production and translanguaging skills, producing a new text in Chinese starting from original materials in Italian. The student was asked to implement various mediation strategies, including expansion by adding details or useful information (such as information taken from the previously analyzed Chinese text), reduction or synthesis in the case of redundant elements, summary and reorganization of the text, paraphrase. Finally, for the oral practice, interactive activities were carried out, i.e. role-play exercises, during which the students were divided into groups of three, so as to be able to structure a triangular communication between three figures: an Italian officer, a Chinese immigrant and a mediator. In order to make the activity more authentic, two Chinese native speaking students were asked to play the role of the immigrant. The role-play was based on two authentic dual language materials (Italian-Chinese) taken respectively from the websites of Milan and Rome City Council. The presence of both the Italian and the Chinese language favored the contrastive analysis and the transition between L1 and L2 and vice versa. In order to carry out the exercise in the most natural way possible, a track was not agreed in advance [Cotta Ramusino 2005; Hale & Gonzalez 2017]. On the basis of the two documents above, situations were simulated in which a Chinese citizen went to the City Council offices to request housing suitability or residence. The student-mediator had to interpret starting from the questions of the teacher (playing the role of the municipal officer) and based on the answers of the “immigrant” [Ornaghi 2023].

In total, 18 students took part in a pretest at the beginning and a posttest at the end of the laboratory, which included clozing exercises (20 items) and a reading comprehension (5 items), for a total of 25 questions. Clozing exercises, in particular, required the student to fill-in the blanks using specific terms, such as in the following samples:

1) 根据286/98号第34条第3项\_\_\_\_\_规定，您必须提供保障疾病、\_\_\_\_\_和生产风险的\_\_\_\_\_，或向（意大利）公立健保服务\_\_\_\_\_登记，包括\_\_\_\_\_家属也需\_\_\_\_\_上述资料。

2) 持意大利\_\_\_\_\_使领馆\_\_\_\_\_的学习\_\_\_\_\_到达意大利的外国学生必须在\_\_\_\_\_之日起的8个工作日内申请办理居留。

[Ornaghi 2023].

The reading comprehension was based on a Chinese text, drafted by an association offering assistance services to the Chinese immigrants, which explained the legislation and gave instructions to apply for the Italian citizenship. The students had to answer a set of 5 true/false questions based on the text. Here is a sample:

---

在意大利出生而获得国籍  
只有在下列情况下，非意大利籍人士子女能够因为在意大利出生而获得国籍：

- 如其双亲均为未知或无国籍人士；
- 根据意大利法律作出的明确规定，允许此人在出生后选择不跟随父母国籍；

意大利籍公民在海外出生的子女可获得意大利籍。

在意大利出生且一直经常的居住的有18岁至19岁的外国公民可以向意大利民事身份官员申请意大利国籍。

在意大利出生和不断的居住的要求也可以通过医疗证明（例如疫苗接种证明或健康服务证明），学校证明或其他类似文件证明。

此外，在18岁之前的六个月内，民事身份官员必须通知有关方，他们可以在一年内提交想要获得意大利籍。在没有通知的情况下，可以在一年后申请公民身份。

1. 只要在意大利出生的人都可以获得意大利国籍。 是/否
2. 如果你的父母其中一个是意大利籍，那你也可以获得意大利籍。 是/否

[Ornaghi 2023].

The aim was to see if students reading comprehension of specialized texts and knowledge of the specific terminology had improved during the laboratory.

During the posttest, a written production exercise was added. The exercise asked students to produce a guide in Chinese of at least 200 characters for a citizen requesting housing eligibility in order to obtain a long-term residence permit, starting from an original text in Italian, taken from the website of Milan City Council. While writing the text, students were required to use five TLIs, Target Language Items [Zhu & Bai 2019] specified by the teacher, and had also to integrate the information extracted from the Italian text with useful information previously acquired through the study of the materials proposed during the laboratory, concerning long-term residence permits, in order to create a short set of ad hoc instructions for a Chinese citizen. The aim was to verify the correct use of the specific terminology in the written production, as well as to verify students' written mediation skills [Ornaghi 2023]. Although the laboratory included role-play exercises, as mediation is also and above all orality, in this preliminary study it was decided not to test oral mediation due to the already known difficulties of providing a precise and timely assessment of oral skills [Bartakova 2018; Chovancová 2016].

### Results and discussion

As far as the clozing exercise and the reading comprehension are concerned, Table 1 shows a clear improvement before and after the treatment, since the mean score went from 4.81 points in the pretest to almost 24 points out of 25 in the posttest.

Table 1

**Descriptive data on the pretest and posttest results**

	Mean	Standard deviation (SD)	Median	Interquartile range (IQR)
<b>Pretest</b>	4.81	3.9	4.5	5
<b>Posttest</b>	23.69	1.35	24	3

Also Figure 1 clearly shows how the whole distribution changed from rather low grades in the pretest, except for a few outliers, to almost top grades in the posttest. This seem to show that students acquired the specific terminology. It also shows that students' previous knowledge in this field was rather limited and it seems to support the hypothesis that students need more training as far as the acquisition of domain-specific Chinese is concerned.

Regarding the use of TLIs within the written production task, as shown in Table 2, both the mean and the median are higher than the pass mark. However, it should also be noted that 5 students, equal to 31.25%, did not reach the pass mark (given by 3 points out of 5).

Table 2

**TLIs use results**

	Mean	SD	Median	IQR
Post_writing TLI	3.44	1.36	3.5	3

Specifically analyzing the terms used, a greater number of correct uses were recorded regarding the two nouns, *zhùjiā wèishēng zhèngmíng* 住家卫生证明 “housing suitability” and *yìnhuā shuìpiào* 印花税票 “tax stamp”, while students showed a greater difficulty in the correct use of the verb *tíjiāo* 提交 “to submit”, of the preposition *gēnjù* 根据 “according to” and of the adjective *yuánshǐ* 原始 “original”, as we can see from Table 3.

Table 3

**Percentage of correct uses of the TLIs**

TLI	Percentage of correct uses
<i>gēnjù</i> 根据 “according to”	31.25%
<i>tíjiāo</i> 提交 “to submit”	56.25%
<i>yuánshǐ</i> 原始 “original”	68.75%
<i>zhùjiā wèishēng zhèngmíng</i> 住家卫生证明 “housing suitability”	93.75%
<i>yìnhuā shuìpiào</i> 印花税票 “tax stamp”	93.75%

The greater number of correct uses of the two nouns, compared to the verb *tíjiāo* 提交 “to submit”, the preposition *gēnjù* 根据 “according to” and the adjective *yuánshǐ* 原始 “original”, could be due to the fact that the first two are transparent and unambiguous terms, therefore easier to acquire and master than the other three. Furthermore, the fact that less than a third of the students used the preposition *gēnjù* 根据 could be linked to the absence of a clear equivalent in the Italian text. This could mean that several students preferred to stick to a more literal translation of the text, without making any particular additions [Ornaghi 2023].

Moving on to the mediation strategies adopted by students in the written production, both a quantitative and a qualitative analysis were carried out. Mediation strategies were analyzed according to the classification made by Stathopoulou [2015], who analyzed a corpus of written mediation tasks carried out by the candidates of the KPG examinations. The researcher identified seven main mediation

strategies, and divided them into Type A mediation strategies, which occur at textual level and Type B mediation strategies, which take place at sentence level. As we can see from Table 4, students mainly relied on summarizing at textual level, and part of them also blended intra-textual and extra-textual information, therefore adding something new to the text.

Table 4

**Textual level mediation strategies**

Type A mediation strategies	Percentage of occurrences
Summary	72.72%
Combination of intra-textual and extra-textual information	27.27%
Re-organization	9.09%
Combination of intra-textual information	0%

Such strategies may have been influenced by text and task characteristics, as previously identified by Stathopoulou [2015]. Most students opted for the summary, especially in the first part of the text, which was more discursive than the final bulleted list. This may also be linked to the difficulty and length of the original text, which led students to prefer simplification strategies. Stathopoulou [2015], analyzing the mediation strategies adopted based on the type of text, also noted that long and more discursive texts seem to lead to privileging this strategy, compared to schematic texts organized by points. A portion of students, although smaller, chose to enter extra-textual information, probably induced by the request to add information for a citizen applying for a long-term permit. Finally, the fact that reorganization and the combination of intra-textual information was rarely or never used is in line with what was noted by Stathopoulou, who had not detected a significant percentage of texts that adopted such strategies within the analyzed sample. In particular, these strategies tend to take place only in cases where the original text presents similar information scattered in different points [Stathopoulou 2015], but this was not the case with our text.

At sentence level (Table 5), the most widely used strategy was paraphrasing, which occurred in all the texts analyzed, but this may also be due to the different language structures of Italian and Chinese. Secondly, more than 60% of the students also expanded some sentences, probably in order to make them more clear to Chinese speakers. Instead, very few students opted for reduction, which means blending two sentences into one, maybe because they were afraid that it would not be clear enough [Ornaghi 2023].

Table 5

**Sentence level mediation strategies**

Type B mediation strategies	Percentage of occurrences
Paraphrasing	72.72%
Expansion	27.27%
Reduction	9.09%

As far as paraphrasing is concerned, the most used types were simplification and lexico-syntactic paraphrase, in which lexical substitutions are combined

---

with syntactic restructurings [Stathopoulou 2015]. The sentence “Nel caso in cui la documentazione non fosse invece completa, la richiesta non verrà protocollata e l’interessato sarà informato, sempre tramite e-mail, della necessità di integrare correttamente la richiesta” (In case the submitted documents were incomplete, the application will not be registered and the interested party will be informed, again via e-mail, of the need to correctly integrate the application) was for example rendered in the following ways:

# 1

如果需要进一步补充提交的材料，申请者会收到电子邮件通知。

*Rúguǒ xūyào jìnyībù bǔchōng tíjiāo de cáiliào, shēnqǐngzhě huì shōudào diànzǐ yóujiàn tōngzhī.*

In case it was necessary to further integrate the submitted documents, the applicant will receive a notification via email.

# 2

如果要进一步补充提交的文件，申请者会被告知。

*Rúguǒ yào jìnyībù bǔchōng tíjiāo de wénjiàn, shēnqǐngzhě huì bèi gàozhī.*

If the submitted documents need to be further integrated, the applicant will be informed.

# 3

没付上所有的文件，办公室发您email时就告诉您，请附上以前没付上的文件。

*Méi fùshàng suǒyǒu de wénjiàn, bàngōngshì fā nín email shí jiù gàosù nín, qǐng fùshàng yǐqián méi fùshàng de wénjiàn.*

In case you did not attach all the documents, the offices will send you an email to inform you, requiring you to attach the documents not previously attached.

As far as expansion is concerned, taking as an example the sentence “il richiedente dovrà presentarsi allo Sportello di viale Zara 100 – piano 1 stanza 11 – dal lunedì al venerdì dalle 9:30 alle 12:30, con:” (The applicant must present themselves at the help desk in viale Zara 100 – floor 1, room 11 – from Monday to Friday from 9.30 to 12.30, with:), it was rendered as follows:

# 1

申请人要到Zara路100号指定窗口（一层11号房间）。开门时间为从周一至周五，从9：30至12：30。领取住家卫生证明时，申请人要提交以下材料：

*Shēnqǐngrén yào dào Zara lù 100 hào zhīdìng chuāngkǒu (yī céng 11 hào fángjiān). Kāimén shíjiān wèi cóng zhōuyī zhì zhōuwǔ, cóng 9:30 zhì 12:30. Lǐngqǔ zhùjiā wèishēng zhèngmíng shí, shēnqǐngrén yào tíjiāo yǐxià cáiliào:*

The applicant must go to the designated counter in via Zara 100 (floor 1, room 11). Opening hours are Monday to Friday from 9.30 am to 12.30 pm. When collecting the housing suitability certificate, the applicant must deliver the following documentation:

---

# 2

您要去指定窗口，地址是：Viale Zara 1，二楼（关注：意大利人叫二楼“Primo Piano”），室11。指定窗口开门的时间：从星期一到星期五，上午从9:30到12:30。

您去指定窗口的时候，您要带如下材料：

*Nín yào qù zhǐdìng chuāngkǒu, dìzhǐ shì: Viale Zara 1, èr lóu (guānzhù: Yìdàlìrén jiào èr lóu “Primo Piano”), shì 11. Zhǐdìng chuāngkǒu kāimén de shíjiān: cóng xīngqīyī dào xīngqīwǔ, shàngwǔ cóng 9:30 dào 12:30.*

*Nín qù zhǐdìng chuāngkǒu de shíhòu, nín yào dài rúxià cáiliào:*

You will need to go to the designated counter, the address is: Viale Zara 1, second floor (attention: Italians call the second floor “First Floor”), room 11. Opening hours of the designated counter: Monday to Friday morning from 9:30 to 12:30.

When you go to the designated counter, you must bring the following documentation:

Both students decided to expand the sentence to make it clearer in Chinese, explaining the opening hours and repeating that the citizen will have to bring the documentation when he goes to the counter to collect the certificate. The second example is particularly interesting. In addition to addressing the citizen directly, the student decided to add cultural information: what in Italy is called “first floor” for the Chinese is the second. Here we can notice a first attempt of cultural mediation [Ornaghi 2023].

These results seem to show a first endeavour made by students to mediate the text instead of simply giving a literal translation, but it may also indicate that they are not so familiar with written mediation strategies yet, since re-organization and combination of intra-textual information were barely used, or not used at all. So more work can be done in future laboratories or courses.

### **Conclusions**

The role of the mediator seems to be a very complex and eclectic one. Mediators’ main characteristics include having an active social role, being creators of new meanings and playing an interactive role in a triangular communication.

In order to train mediators’ communication skills as well as specific language proficiency, it is possible to resort to different types of activities. First of all, the experiments showed how pre-mediation activities, such as clozing exercises, helped students automatically recall the new terminology, thus improving their specific language acquisition. However, we have seen that when it came to written production, almost one-third of the students had difficulties in retrieving the specialized terms and using them correctly within the text. Students’ attempts at using mediation strategies, although appreciable, were still rather limited as well. Therefore, it is advisable to focus more on writing tasks to help student-mediators acquire those skills needed to create new texts in the target language, suitable to the specific communicative situation, starting from original texts in the source language. Finally, even if it was not possible to test them during this experiment, I believe interactive and role-play activities are fundamental to train students’ oral mediation strategies, since mediation is often oral more than written.

---

## REFERENCES

- Balboni P. (2009), “La mediazione linguistica e culturale. Un approccio Filosofico”, in Serragiotto, G (Ed.), *La facilitazione e la mediazione linguistica nell’italiano L2*, Studio LT2, Venezia, pp. 25–36.
- Baraldi C. (2014), “An Interactional Perspective on Interpreting as Mediation”, *Lingue culture mediazioni*, Vol. 1 (2), pp. 17–36.
- Bartakova S. (2018), *Czech-English Cross-language Mediation in EFL Teaching and Learning*, Charles University in Prague, Prague.
- Castiglioni M. (2004), *La mediazione linguistico-culturale. Principi, strategie, esperienze*, Franco Angeli, Milano.
- Chovancová B. (2016), “Mediation in legal English Teaching Studies in Logic, Grammar and Rhetoric”, *Studies in Logic, Grammar and Rhetoric*, Vol. 45 (1), pp. 21–35.
- Cotta Ramusino, L. (2005), “La formazione dell’interprete alla luce delle esigenze del mondo del lavoro”, in Marras, GC and Morelli, M (Eds.), *Quale mediazione? Lingue, traduzione, interpretazione e professione*, CUEC University Press, Cagliari, pp. 61–69.
- Council of Europe (2001), *Common European Framework of Reference for Languages. Learning, Teaching, Assessment*, Cambridge University Press Modern Languages Division, Cambridge, UK.
- Council of Europe (2018), *Common European Framework of Reference for Languages. Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume with New Descriptors*, Council of Europe Publishing, Strasbourg.
- Council of Europe (2022), *Enriching 21st Century language education – The CEFR Companion volume in practice*, Council of Europe Publishing, Strasbourg.
- Dendrinis, B. (2014), “Testing and Teaching Mediation. Input From the KPG Exams in English”, *Directions in Language Teaching and Testing*, Vol. 1, pp. 142–179.
- Hale, S. and Gonzalez, E. (2017), “Teaching Legal Interpreting at University Level: A Research-based Approach”, in Cirillo, L and Niemants, N (Eds.), *Teaching Dialogue Interpreting*, John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia, pp. 199–216.
- Katan, D. (2015), “La mediazione linguistica interculturale. Il mediatore culturale e le sue competenze”, *Lingue e linguaggi*, Vol. 16, pp. 365–391.
- Luatti, L. (2010), “Quali prospettive per la mediazione linguistico-culturale? Retoriche, paradossi e trasformazioni di una professione in cerca di futuro”, in Albertini, V and Capitani, G (Eds.), *I Quaderni n. 47. La mediazione linguistico-culturale. Stato dell’arte e potenzialità*, CESVOT, Firenze, pp. 125–201.
- Merlini, R. (2005), “L’interpretazione di trattativa. Un nuovo spazio di dialogo tra docente e discente”, in Marras, GC and Morelli, M (Eds.), *Quale mediazione? Lingue, traduzione, interpretazione e professione*, CUEC University Press, Cagliari, pp. 51–60.
- Nied Curcio, M. and Katelhön, P. (2013), “Mediazione linguistica. La competenza trascurata nella didattica del tedesco L2? Proposte per una didattica della mediazione linguistica in ambito universitario”, *LEND. Lingua e nuova didattica*, Vol. 3, pp. 26–34.
- North, B. and Piccardo, E. (2016), *Developing Illustrative Descriptors of Aspects of Mediation for the Common European Framework of Reference (CEFR)*, Cambridge University Press, Cambridge, UK.

---

Ornaghi, V. (2023), *La mediazione linguistico-culturale nella didattica del cinese: modelli teorici ed applicazioni pedagogiche*, Università “La Sapienza”, Roma.

Romagnoli, C. (2020), “Hanyu jiaoxue zhong de kuawenhua tiaojie: lao huati, xin tiaozhan 汉语教学中的跨文化调解: 老话题, 新挑战 [La mediazione interculturale nella didattica della lingua cinese: vecchio tema, nuove sfide]”, *Confucius Academic Journal*, Vol. 1, pp. 11–20.

Stathopoulou, M. (2015), *Cross-Language Mediation in Foreign Language Teaching and Testing*, Multilingual Matters, Bristol, UK.

Taft, R. (1981), “The Role and Personality of the Mediator”, in Bochner, S (Ed.), *The Mediating Person. Bridges between Cultures*, Schenkman Publishing Company, Cambridge, MA, pp. 53–88.

Trovato, G. (2015), *Didáctica de la mediación lingüística. Retos y propuestas para la enseñanza del español como lengua extranjera en contextos italoófonos*, Universidad de Murcia, Murcia.

Zorzi, D. (2007), “Note sulla formazione dei mediatori linguistici”, *Studi di Glottodidattica*, Vol. 1, pp. 112–128.

*Стаття надійшла до редакції 12.01.2024*



## SOMEWHERE TO BELONG: SHANGHAI, TAINAN, AND TOKYO IN LIU NA'OU'S 1927 DIARY

*Silvia Schiavi*

PhD, Postdoctoral Research Fellow in Chinese and Taiwan Literature  
Department of Foreign Languages, Literatures and Cultures, Roma Tre University  
Via del Valco di S. Paolo, 19, 00146 Roma RM, Italy  
[silvia.schiavi@uniroma3.it](mailto:silvia.schiavi@uniroma3.it)

In 1927, Liu Na'ou 劉吶鷗 (1905–1940), a modernist writer born in Taiwan during the Japanese colonization (1895–1945), kept a one-year diary as he contemplated his future in Shanghai, Tokyo, or Tainan. Rediscovered only in the 1990s, the diary offers valuable insights into Liu Na'ou's experiences in Shanghai, his travels throughout China, Japan, and Taiwan, and his literary and editorial endeavours, facilitating a renewed exploration and in-depth analysis of the author. Moreover, it provides glimpses into the context of 1920s semicolonial China and into the complex relationship between Japan and Taiwan during the Japanese colonization period. Over the past twenty years, scholars from Taiwan and abroad have extensively researched Liu Na'ou, defining his role as a pioneer of Chinese modernism who introduced Japanese and Western literature to Shanghai in the late 1920s. His 1928 magazine, *Trackless Train* (無軌列車 *Wugui lieche*), the two bookstores he established in Shanghai, his translations of modernist Japanese novels, and his anthology *Urban Scenes* (都市風景線 *Dushi fengjing xian*) are well-known contributions to modern Chinese and Taiwanese literature. However, Liu's case study also enables a better understanding of the experiences of Taiwanese writers in the early 20<sup>th</sup> century, struggling with identity issues, feelings of displacement, non-belonging, and nostalgia. The paper seeks to explore Liu's depictions of Shanghai, Tainan, and Tokyo in his diary to shed light on how a young 1920s Taiwanese writer perceived these cities while searching for a sense of belonging and career development. By analyzing the emotions conveyed during his stays in these urban centres, the study also aims to uncover and examine Liu's vision of semicolonial China, the Japanese Empire, and colonial Taiwan.

**Key words:** Liu Na'ou, Semicolonial China, Japanese Empire, Taiwan, Displacement, Diary Writing, Taiwan Literature.

## НАЛЕЖАТИ ДО ЧОГОСЬ: ШАНХАЙ, ТАЙНАНЬ І ТОКІО В ЩОДЕННИКУ ЛЮ НА'ОУ ЗА 1927 РІК

*С. Скіаві*

У 1927 р. Лю На'оу (1905–1940), письменник-модерніст, який народився на Тайвані під час японської колонізації (1895–1945), вів однорічний щоденник, розмірковуючи про своє майбутнє у Шанхаї, Токіо чи Тайнань. Щоденник, віднайдений лише у 1990-х роках, пропонує цінну інформацію про життя Лю На'оу в Шанхаї, його подорожі Китаєм, Японією та Тайванем, а також про його літературну та редакторську діяльність, сприяючи новому дослідженню та поглибленому аналізу творчості автора. Окрім того, він дає уявлення про контекст напівколоніального Китаю 1920-х років і про складні відносини між Японією і Тайванем у період японської колонізації. Протягом останніх двадцяти років науковці з Тайваню та з-за кордону активно досліджували творчість Лю На'оу, визначаючи його роль як піонера китайського модернізму, який представив японську та західну літературу в Шанхаї наприкінці 1920-х років.

---

Його журнал 1928 р. *Потяг без колії* (*Wugui lieche* 無軌列車), дві книгарні, які він заснував у Шанхаї, його переклади модерністських японських романів та антологія *Міський пейзаж* (*Dushi fengjing xian* 都市風景線) є відомим внеском у сучасну китайську та тайванську літературу. Однак приклад Лю також дає змогу краще зрозуміти досвід тайванських письменників початку ХХ ст., які боролися з проблемами ідентичності, почуттям переміщення, неприналежності та ностальгії. У статті зроблено спробу дослідити зображення Шанхаю, Токіо і Тайнань у щоденнику Лю, щоб пролити світло на те, як молодий тайванський письменник 1920-х років сприймав ці міста у пошуках відчуття приналежності та кар'єрного зростання. Аналізуючи емоції, передані під час його перебування у цих міських центрах, дослідження також має на меті розкрити та дослідити бачення Лю напівколоніального Китаю, Японської імперії та колоніального Тайваню.

**Ключові слова:** Лю На'оу, напівколоніальний Китай, Японська імперія, Тайвань, вигнання, письмові щоденники, література Тайваню.

### **Introduction: Liu Na'ou and His Diary**

In 1927, the writer and filmmaker Liu Na'ou 劉吶鷗 (1905-1940) composed a diary recording his modern life in Shanghai, hobbies, and travels across China, Taiwan, and Japan while capturing his reflections and feelings. This work provides direct access to the author's thoughts and interests, shedding light on the events of his brief existence, which intertwined with the Sino-Japanese history and politics of the early twentieth century.

The discovery of Liu Na'ou's diary in Taiwan during the late 1990s led to a better understanding of the writer, encouraging new studies and publications. It was Liu Na'ou's family who uncovered the manuscript in a drawer of their residence in Xinying, Tainan County, and entrusted it to the Taiwanese scholar and professor Peng Hsiao-Yen for future research and publication in 1997. As Peng recounts [2010, 56], given the author's tragic demise—murdered at 35 under circumstances that remain unclear—and the censorship imposed on his works, the family hesitated to bring the diary to light. At that time, they were unaware of Liu Na'ou's influential role in the literature and cinema of the 1930s. It indeed took over thirty years to rehabilitate Liu's reputation in mainland China and more than fifty for academic studies to commence in Taiwan.

Born in Taiwan in 1905, Liu Na'ou, the pen name of Liu Canbo 劉燦波, lived during the Japanese colonization of the island (1895-1945), experiencing the hardships and limitations of being a colonial subject. He belonged to a wealthy family in Tainan, where he attended primary and middle school from 1912 to 1920, receiving a Japanese education. Like many other young Taiwanese students from affluent families, Liu moved to Japan to pursue his studies at the Aoyama Gakuin Academy in Tokyo, where he took French and English courses, developing a strong interest in modern foreign literature.

Once in Japan, he encountered a very different cultural environment compared to Taiwan. Japan, having opened to the West in the mid-19<sup>th</sup> century and undergone the Meiji Restoration in 1868, had transformed into a modern nation with a dynamic intellectual and cultural landscape that attracted students from China and Taiwan. Tokyo, in particular, had experienced a process of modernization and Westernization after the 1923 Great Kantō earthquake, evolving into a cosmopolitan metropolis with modern entertainment such as dance halls, movie theatres, cafés,

---

and a multicultural population visiting the city from all over the globe. In Tokyo, Liu became acquainted with the new developments of Japanese literature and was strongly influenced by the modernist fiction of the School of the New Sensibilities (新感覺派 *Shinkankaku-ha*). The group's leading members, Yokomitsu Riichi 橫光利一 (1898-1947), Kawabata Yasunari 川端康成 (1899-1972), and Kataoka Teppei 片岡鉄兵 (1894-1944), fostered new subjective and sensorial writings drawing inspiration from Surrealism, Dadaism, and Futurism, and the aesthetics and immediacy of modern Soviet and Hollywood cinema.

After graduating in 1926, Liu wished to continue his studies in France, but his mother prevented him from moving to Europe, fearing the outbreak of new wars. Eventually, he decided to relocate to Shanghai, at the time a semicolonial city hosting an International Settlement and a French Concession. He enrolled in French courses at the Jesuit Université l'Aurore located in the French concession, where he met fellow aspiring writers such as Dai Wangshu 戴望舒 (1905-1950), Du Heng 杜衡 (1907-1964), and Shi Zhecun 施蛰存 (1905-2003). Liu and this coterie of like-minded friends, which was later joined by China's most prominent modernist, Mu Shiying 穆時英 (1912-1940), began planning literary and editorial activities to promote modernism in China. Owing to his multicultural and multilingual education and "linguistic and cultural sensibilities" [Shi and Amory 2023, x], Liu succeeded in introducing Japanese and Western modernism to Shanghai, playing a pivotal role in the emergence of the so-called Chinese School of the New Sensibilities (中國新感覺派 *Zhongguo Xin ganjue pai*).<sup>1</sup>

Nonetheless, following the outbreak of the Second Sino-Japanese War (1937-1945), Liu began collaborating with Wang Jingwei 汪精衛 (1883-1944)'s puppet regime, thus his literary and film career gradually came to an end. He served as a director for the official newspaper *National Subjects' Daily* (國民新聞 *Guomin xinwen*), hoping to continue promoting his modernist interests even in such perilous and politicized times. However, in September 1940, he was assassinated for unknown reasons. Three months earlier, his friend and colleague Mu Shiying, the former director of *Guomin xinwen*, was also mysteriously murdered. As Xu explains [2010, 28-32], Liu was ambushed by an unidentified man wearing traditional Chinese clothing, who shot him three times on the stairs of a restaurant in Shanghai. The author went to the venue to attend an official luncheon, including members of the collaborationist government, politicians, and Japanese directors. The event was specifically organized to mark the transfer of the editorship of the *Guomin xinwen* newspaper to Liu after the premature death of Mu Shiying.

When the author was rediscovered in the 1990s, in mainland China, up to that point, he had been considered a traitor (漢奸 *hanjian*) for his collaboration with the Wang Jingwei regime. His name had fallen into oblivion, and his works had been banned because they deviated from the literary standards of the Yan'an Talks of 1942 and for their Westernized style. His contribution to modern Chinese literature and the development of a modernist movement inspired by Japanese and European fiction was thus lost. Neither were his endeavours in the field of cinema known,

---

<sup>1</sup> On the process of introduction and sinicization of modernism in China by Liu Na'ou and the School of the New Sensibilities, see Schiavi 2022. The School of the New Sensibilities is also commonly referred to by the following names: New Sensationism, Neo-Sensation, or New Sensationalist School.

---

which also included directing a film documentary released in 1933, entitled *The Man Who Has the Camera* (持攝影機的男人 *Chi sheyingji de nanren*).

In Taiwan, on the other hand, the author faced persecution under the literature ban imposed by the Nationalist government, which ruled the island since 1945. Liu Na'ou's works were censored because they belonged to literature produced in China, and, as was the case on the mainland, because he was labelled a traitor. Additionally, as a Taiwanese author who lived through the Japanese colonization period, his writings were categorized within the literature of that colonial era, and thus rejected by the decolonization and sinicization policies enforced by the nationalists.

After the diary's unearthing, several studies on Liu Na'ou finally emerged, leading to the publication of the text in 2001, edited by Peng Hsiao-yen and Huang Yingzhe, with the collaboration of Xu Qinzhen and Kang Laixin. As stated in the preface, these scholars aimed to offer a fresh perspective on Liu Na'ou and examine his significant contribution to Taiwanese literature and cinema. The rediscovery of the author corresponded with a period of renaissance and affirmation of Taiwan literature and history, previously marginalised by the *Guomindang* policies and the former Japanese rule. This period of affirmation has its origins in the Nativist literature of the 1970s, a movement focused on the people of Taiwan, their history, and their traditions, and gained momentum in the late twentieth century following the abrogation of the Martial Law in effect on the island since 1947. As explained by Shi and Amory [2023, xiv], the study of Liu Na'ou intended to “welcome home a wandering son,” and, as Ying adds [2011], to assert the writer's Taiwanese identity and investigate his potential role as a precursor of modernism on the island.

The diary was published by the Tainan County Cultural Affairs Bureau as part of an eight-volume collection encompassing the author's work – fiction and essays – his biography, and studies on his literary and filmmaking endeavours.<sup>2</sup> Additionally, in 2005 and 2011, the National Museum of Taiwan Literature held two international conferences on Liu Na'ou, with proceedings published afterward.

The diary was written over the course of twelve months and published in two volumes, each covering six months. The first volume is introduced by three articles: “Welcoming Liu Na'ou back home” (迎接劉訥鷗返鄉 *Yinjie Liu Na'ou fanxiang*) by Chen Tangshan, “The Legend of Liu Na'ou” (劉訥鷗傳奇 *Liu Na'ou chuanqi*) by Ye Jiaxiong, and “Wandering the World: Liu Na'ou's 1927 Diary” (浪蕩天涯：劉訥鷗一九二七年日記 *Langdang tianya: Liu Na'ou yijiuerqi nian riji*) by Peng Hsiao-yen.

On the other hand, the second volume concludes with two appendices: the article “Liu Na'ou's Old Friends and New Acquaintances” (劉訥鷗日記中的舊雨新知 *Liu Na'ou riji zhong de jiu yu xin zhi*) by Qin Xianci, and a table listing people mentioned in the diary along with information about their background, education, and relationship with the author. Among these are Taiwanese, Japanese, and Chinese friends of Liu Na'ou, as well as siblings. Women are rarely mentioned, especially the numerous Shanghainese dancers, with whom the author socialized and who often appear in the early months of the diary [Peng and Huang 2001b]. These women would later be amongst the main protagonists of his fiction.

---

<sup>2</sup> Currently, there is no complete translation of the Diary, only some passages (May 8<sup>th</sup> and 9<sup>th</sup>, July 1<sup>st</sup>, and November 1<sup>st</sup>) were translated into English by Edward M. Gunn. See Chang, Yeh and Fan 2014.

---

Overall, the structure given to the diary by Liu Na'ou remained unchanged, with entries opening with the date in Chinese, followed by the Japanese one in parentheses, and a detailed list of the author's readings at the end of each month. From the work, one can discern Liu Na'ou's meticulous personality, as he often hastened to catch up on days when he was unable to write or to add reflections to those previously described. For instance, in February, when he was hospitalized for about two weeks due to stress, repeated headaches, and a probable venereal disease, he recounts that he rose solely to update the diary [Peng and Huang 2001a, 122].

While the diary addresses various interesting themes, this study focuses on Liu Na'ou's portrayal of China, Taiwan, and Japan, with particular reference to the most significant passages depicting the cities of Shanghai, Tainan, and Tokyo. Through a close reading of the descriptions, imagery, and emotions associated with these urban spaces, the primary objective is to shed light on how a young Taiwanese writer of the 1920s perceived semicolonial China, the Japanese Empire, and colonial Taiwan. Concurrently, the paper also aims to assess the diary's value as research material for exploring Liu Na'ou's sense of displacement and non-belonging and examining his perception of his complex Taiwanese/Japanese/Shanghai identity.

Building upon Peng's studies, which adopt a transnational and transcultural approach, this analysis will finally consider Liu Na'ou as a "transcultural artist" [Peng 2010, 22], navigating between three national spaces in pursuit of a place for developing his artistic career, all the while shaping a modern and cosmopolitan identity that transcends national and cultural boundaries.

### **Representations of Shanghai**

Liu Na'ou wrote his diary during a defining moment of his life. In 1927, he was in China, specifically Shanghai, contemplating whether to settle permanently in the city, return to his hometown Tainan, or relocate to Tokyo. Having just completed his studies at the Université l'Aurore, he dedicated much of his time to laying the groundwork for his future literary and editorial pursuits. Meanwhile, he savoured his experiences in Shanghai, a city that underwent significant modernization and Westernization following the Opium Wars (1839-1842; 1856-1860). By the late 1920s, Shanghai had transformed into a modern and cosmopolitan metropolis, boasting a thriving publishing market, a burgeoning film industry and a vibrant entertainment scene, including dance halls, cafés, movie theatres, public parks, shopping centres, and foreign bookstores.

The representations of China within Liu's journal predominantly revolve around Shanghai, whose modernity and Western influence are vividly depicted in several entries. As revealed in the diary and later in his fiction, the author experienced ambivalent feelings towards the city. Shanghai is depicted as a bustling metropolis brimming with opportunities that promised literary success and a career in cinema. Yet, it is also portrayed as an intoxicating environment with its beautiful women and luxury, which appears to cloud Liu's judgment and diminish his desire to write and study.

On January 12<sup>th</sup>, he reflects on the city's charm on its inhabitants by directly addressing Shanghai, a deceptive place that "poisons" its citizens and tourists:

---

Oh, Shanghai! Enchanting Shanghai! Tell them, those who run along the boulevards,  
tell them that the wind you blow is cold and will numb their bones,  
that the fog you spread is poison and will bring tuberculosis... [Peng and Huang  
2001a, 52]

Within the first three months of the diary, Liu frequently explores the conflicting emotions stirred by the city and meticulously documents his urban experiences, seemingly gathering material for future works that reveal the disorienting impact of modernity. He also critiques the proliferation of Western-imported consumerism and capitalism, noting the emergence of a frivolous and superficial urban culture. On January 5<sup>th</sup>, for instance, he writes that the city is a despicable place, whose inhabitants think of nothing but money and showing off [Peng and Huang 2001a, 38].

His days in Shanghai were bustling. In the late morning, he would meet his Chinese friends or Taiwanese fellows who had moved to China in search of fortune. They spent afternoons exploring new cafés, scouring local bookstores for foreign literature, and evenings dancing in ballrooms, often returning home as the sun rose. Liu enjoyed drinking, frequently indulging in Western drinks, with Old Tom being a particular favourite. On January 8<sup>th</sup>, after spending the day with two acquaintances referred to as E. and L., he recalls becoming “so intoxicated that I could not walk”; on February 7<sup>th</sup>, he recounts heavy drinking with friends and staying out all night [Peng and Huang 2001a, 44; 110].

Liu was fully aware of his lifestyle, recognizing its futility and repetitiveness. He often lamented feeling trapped in a monotonous routine marked by “indulging in Western cuisine, driving around, watching films, and entertaining girls.” Concerns about his declining health, neglected studies, now akin to “a mist-veiled realm” [Peng and Huang 2001a, 106], and mounting financial obligations, including rent for his accommodation, weighed heavily on him. Sleepless nights and heavy drinking left him alienated and disoriented, occasionally prompting him to question the reality of his experiences [Peng and Huang 2001a, 90]. On February 6<sup>th</sup>, he ponders his frivolous lifestyle as follows:

Saying that I am letting myself go is reasonable; I cannot even do one useful thing. Every day, I watch [movie], eat, dance, and drink [...] Early this morning when I woke up, I felt a terrible pain in my eyelids. If I am not more careful, I will go blind, that is how it unfortunately is [Peng and Huang 2001a, 108].

The charm of Shanghai and its inebriating effect is also due to the personification of the city as a seductive modern woman. As Peng noted [2010, 55], this association is well depicted at the conclusion of the 12 January entry, when Liu describes the city as a hybrid figure “with bare knees and short hair,” owning an elusive gaze and overwhelming charm. The hybridity reflects Shanghai’s semicolonialism and multiculturalism and it is a feature one often finds in the fiction of the New Sensibilities School. The modern woman emblematic of Shanghai thus exerts a dual appeal on men, amplifying the allure of the city. This is the case of the 29 January entry, where Liu recounts spending the night with Yuriko, a dancer from a night club known as the Blue Bird in the Japanese concession of the International Settlement.

---

After departing from the girl, the author gazes upon the city streets and claims to have discovered a “new Shanghai” [Peng and Huang 2001a, 86].

Despite its modernity and allure, Shanghai is also portrayed as the semicolonial city it was at the time. There are references to its political situation and the foreign settlements established after the Opium Wars. At times, Liu reveals his infatuation with the atmosphere of the settlements, especially the French Concession, where he rented an apartment during his studies at the Université l’Aurore. Additionally, we often see him engaging in conversations with tourists or businessmen from afar and showing fascination with Shanghai’s multiculturalism and cosmopolitanism.

Yet, concurrently, he is often bothered by the presence of Westerners, particularly by the British. On February 1<sup>st</sup>, he visits a Western bookstore on Nanjing Road and purchases two books, paying more than expected. This greatly upsets him, and he writes down that most of the bookstores in the International Settlement, under British and American rule, are “places run by bandits.” The presence of *bairen* 白人 (Caucasians) irritates him, to the extent that even the English saleswoman’s polite “Thank you” seems to annoy him [Peng and Huang, 2001a, p. 98]

In the journal, there are also occasional allusions to the historical context of China. In the 8 March entry Liu refers to the Northern Expedition of 1926 and the tensions within the First United Front (1923-1927) between the Nationalist and Communist party. On February 19<sup>th</sup>, he learns from his friend Lin Dengshui 林澄水 (1899-?) that Hangzhou had fallen and that the National Revolutionary Army had entered the city of Shanghai [Peng and Huang 2001a, 134].

The situation was very tense; all activities were suspended due to the state of alert, including the publication of magazines, transport was halted, and additional troops were sent to the foreign settlements to maintain public order.

Nevertheless, Liu does not seem particularly concerned about the political situation. Instead, he appears irritated by the chaos in the city, the disruption of his routine, and the inability to continue his social life in Shanghai. As an aspiring writer, he was aware that the turmoil would affect the development of his literary and editorial pursuits. He was also vexed by frequent encounters with foreign troops patrolling the streets of Shanghai. On April 3<sup>rd</sup>, he recounts being searched by a “disgusting British soldier,” and on the 9<sup>th</sup>, being checked several times by a Japanese sailor [Peng and Huang 2001a, 228; 240].

Liu’s lack of tolerance for foreign troops, a symbol of Western countries’ control and imperial ambitions in China, may also be due to his Taiwanese origin and status as a colonial subject. While captivated by Shanghai’s multiculturalism, the presence of foreigners, particularly the military, appears to remind him of his homeland under Japanese rule. A critique of the abuses perpetrated by the colonial powers thus emerges from the episodes in which he is stopped and controlled. Similarly, his hostility towards the British, a prominent imperial power, may be viewed through this lens, suggesting a disdain for their actions in Shanghai.

As Peng concludes [2010, 55], there is a “genuine resentment towards foreign exploitation and colonial expansion, while on the other [hand] he undeniably enjoys the cosmopolitan atmosphere and luxurious foreign products”.

Finally, Liu also portrays Shanghai as the “land of his future” [Peng and Huang 2001b, 446], a representation closely linked to the job opportunities and cultural stimuli the city offered during that period. Shanghai eventually became Liu’s

---

“adopted city”, where he started his career as a writer and filmmaker while also engaging in local real estate business [Shi and Amory 2023, viii]. In the diary, he describes his local literary and editorial activities and the encounters with fellow Université l’Aurore classmates, Dai Wangshu and Shi Zhecun, to discuss the opening of a bookstore and the publication of an illustrated magazine called *Modern Heart* (近代心 *Jindai xin*). In the 18 January entry [Peng and Huang 2001a, 64], he drafts the six-point manifesto of the magazine, envisioning translations of Japanese authors, along with photographs and illustrations. Eventually, *Modern Heart* was never published, but it paved the way for future editorial undertakings.

In 1928, the year after the diary’s writing, Liu launched his first magazine, *Trackless Train*, which, according to Yan Jiayan, marked the beginning of the Chinese New Sensibilities School [2011]. That same year, he gathered his translations of modern Japanese fiction in the anthology *Erotic Culture* (色情文化 *Seqing wenhua*), which featured works by Kataoka Teppei, Yokomitsu Riichi, and Iketani Shinzaburō 池谷信三郎 (1900-1933) (1900-1933). In 1930, he published his first and only anthology, *Urban Scenes* (都市風景線 *Dushi fengjingxian*), comprising eight short stories all set in the city, where the spectacle of modernity is expertly dissected. This spectacle is described in his diary during his stay in Shanghai and is also captured in some scenes of the aforementioned film documentary he released in 1933.

#### **The Colony and the Empire: Taiwan and Japan in Liu’s Diary**

Shanghai serves as the backdrop for the first three months of the diary. Later, Liu Na’ou had to leave the city, resulting in a decrease in his writing. On April 12<sup>th</sup>, he departed for Taiwan, where he stayed until May. Following, he sojourned in Tokyo until September, made an extended visit to Beijing from October to December and eventually returned to Shanghai. In the 12 April entry, he reports boarding a ship to Tainan after receiving a telegram from his mother urging him to return home. His grandmother was seriously ill, and as the eldest son of the family, he was requested to organize the funeral arrangements. Thus, bidding farewell to his friends Dai Wangshu, Shi Zhecun, and the dancer Yuriko, he left for Taiwan along with Cai Aili 蔡愛禮 (1905-?), a close Taiwanese friend also heading home.<sup>3</sup>

Unfortunately, the author did not make it to see his grandmother, as she passed away while he was on the journey. In the pages written after arriving in Taiwan, there are constant references to this event, and Liu’s regret and sadness are evident as he fondly recalls the woman he seems to truly admire and respect [Peng and Huang 2001a, 258].

He does not extensively document his days on the island; most of his time was occupied with assisting in his grandmother’s funeral, meeting relatives, and visiting the graves of the ancestors. He often found himself bored and sought solace in staying at home, reading modern Chinese magazines, including the *Creation Monthly* (创造月刊 *Chuangzao yuekan*), or local newspaper like the *Taiwan Daily News* (台灣日日新報 *Taiwan nichinichi shinpō*), an official Japanese publication established in 1898. Additionally, he immersed himself in classical literature, such as the *Water Margin* (水滸傳 *Shuihu zhuan*), and modern fiction like Yu Dafu 郁達

---

<sup>3</sup> In particular, they stopped in Nagasaki and in the city of Beppu, before embarking for Taiwan on April 17<sup>th</sup>.



---

夫 (1896-1945)'s *The Past* (過去 *Guoqu*) and Zhang Ziping 張資平 (1893-1959)'s *Taili* (苔莉).

Through the pages written on the island, one can sense Liu's frustration and impatience as he eagerly awaits the opportunity to resume his life in China. He appears well aware that Taiwan lacks the cultural stimulation and opportunities of Shanghai or Tokyo. Consequently, the idea of leaving the country and relocating elsewhere gradually becomes more prominent, although there remains a hint of nostalgia and affection towards Taiwan, particularly his hometown, Tainan. In the 26 April entry, Liu tenderly describes his native city as "the paradise of the south", while on April 19<sup>th</sup>, during a visit to his ancestors' grave, he gets captivated by the untouched beauty of the local countryside: the rice straw and starry sky provide solace, offering a brief escape from the bustling rhythms of city life to which he was accustomed [Peng and Huang 2001a, 274; 260].

However, Taiwan is more often depicted as a backward country, and this seems particularly marked when Liu discusses his mother and wife. Chenhen 陳恨, the former, plays a significant role in the diary. She was a traditional woman with whom Liu Na'ou had a complicated relationship since, as Peng reports, she epitomized a tradition and a "feudal system" still deeply rooted on the island [2010, 22]. Following her husband's death, she undertook the responsibility of supporting the family, adopting a stern and uncompromising behaviour toward her children. The early loss of her husband and, later, her youngest daughter at just three years old, drove her to forbid Liu Na'ou and his brother Liu Yingjin 劉櫻津 (1909-1940) from studying in Europe. Moreover, in 1922, she compelled Liu Na'ou into an arranged marriage with his cousin, Huang Suzhen 黃素貞, further straining their relationship.

In his diary, the author deals with conflicting emotions toward his mother. While in Shanghai, he occasionally expresses a sense of longing for her, as on January 4<sup>th</sup> when he envisions Chenhen waiting by the door of their Tainan residence for his return. Yet, at other times, he's annoyed by receiving requests to handle family matters or insufficient funds [Peng and Huang 2001a, 36].

During his stay in Taiwan, however, despite sporadic displays of concern, his irritation with his mother's manners and attitude grows. The two disagreed over the arrangements for the grandmother's funeral and Liu often records feeling misunderstood and controlled like he was a puppet. He frequently reflects on the generation gap between himself and his mother, attributing their many misunderstandings to her incarnation of customs and rituals from which he seeks liberation [Peng and Huang 2001a, 272]. On April 23<sup>rd</sup>, he even contemplates publishing a book titled "Taiwan Family's Revolution", condemning his mother's controlling behaviours and, more broadly, the conservatism of Taiwanese society where young people struggle to assert their independence against familial expectations. This discussion appears to have started on the 21 April entry, where Liu observes the difficulty of breaking old habits. Despite acknowledging some changes in Taiwan, he ultimately concludes that they have not yielded any tangible benefits. Individuals still find themselves unable to "escape that monstrous thing called society" [Peng and Huang 2001a, 268; 264].

Liu displays ambivalent feelings also toward his wife Huang Suzhen, who rarely appears in the diary. Like his mother, she is depicted as a traditional, unenthusiastic, and uninspiring figure with whom he shares no common interests. Huang Suzhen

---

came from a rural background; she was educated at home by private tutors and struggled with Japanese, primarily expressing herself in Taiwanese.

Yet, interestingly, peculiar descriptions of her are also found in the diary, reminiscent of the modern and emancipated women of Shanghai Liu would later depict in his fiction. In the 18 May entry, Huang Suzhen is portrayed as a *femme fatale*, a vampire thirsty for Liu's blood and driven only by carnal desires and pleasures [Peng and Huang 2001a, 322]. She thus becomes a prototype of the low regard and misogyny Liu holds for women, often represented as primitive creatures seemingly devoid of intellect [Peng 2010, 29].

However, unlike the female figures found in the Shanghai entries, which often enhance the author's fascination with the city, both his wife and mother seem to intensify the sense of boredom and oppression he experiences on the island. Liu frequently expresses annoyance with his mother's insistence that he remain in Taiwan to manage family affairs, and with his wife, who serves as a reminder of the constraints of their arranged marriage. These two women, being bound by traditional customs that confine them to domestic roles, contribute to the portrayal of Taiwan as a backward country lacking stimulation, particularly when compared to Japan and China, specifically Shanghai.

Liu's stay on the island was brief. On May 21<sup>st</sup> he moved to Tokyo, where he remained until September 10<sup>th</sup> to attend French and Latin courses at the Athena-Français Language School. However, he immediately complained about the teaching methods of the institution and attended classes sporadically. We often find him spending his time in bookstores and dreaming of returning to Shanghai, where his friends Cai Aili, Dai Wangshu, and Shi Zhecun awaited and urged him to return.

During his time in Japan, Liu diligently documents his daily activities, including visits to bookstores, boat and plane rides, and meetings with relatives and friends. However, despite his constancy in diary writing, there seems to be little enthusiasm for his life in the country.

Not even in the accounts of his frivolous experiences, particularly in Osaka and Tokyo, do we find more passionate records. For instance, in the 24 May entry, he reports attending a disappointing party at the Black Cat dance hall in Osaka. His initial enthusiasm appears to fade significantly due to irritating Japanese regulations that forbid guests from consuming alcohol inside the club. Similarly, on June 9<sup>th</sup>, he spends the night at a dance hall in Tokyo, complaining about the "awful" music and the presence of "ugly" women who fail to match his dancing skills [Peng and Huang 2001a, 334; 370].<sup>4</sup>

On June 17<sup>th</sup>, he writes of feeling withdrawn and weary of the Japanese lifestyle [Peng and Huang 2001a, 386]. On July 3<sup>rd</sup>, he appears sad and apathetic as he wonders if he is slipping into depression due to the absence of friends in the city, possibly referring to Dai and Shi. His former companions from his time studying in Tokyo often bore him, and he seems unable to find anyone interesting to converse with [Peng and Huang 2001b, 428]. He also complains about the food and is occasionally annoyed and subtly critical of the Japanese air of superiority and arrogance. In the 2 June entry, for example, he recounts going to a library in Komagome, a district

---

<sup>4</sup> As Peng reported, it seems that Liu excelled in Tango and earned the nickname "The Dancing King" in Shanghai. See Peng 2010.

---

of Toshima, Tokyo,<sup>5</sup> to pick up some catalogues and encountering a “disgusting academic” atmosphere, as if the library gathered “the best scholars in the world” [356].

Tokyo seems to have lost all allure for him. The author’s perception of the city changes drastically and negatively, as he tacitly compares it with Shanghai, where he had experienced modernity, acceptance, and freedom never felt in Japan.

Thus, on June 28<sup>th</sup>, after only a month in the country, he wrote to his family asking to spend the rest of the summer in China. On July 12<sup>th</sup>, he received the awaited response from his mother granting him permission to return to Shanghai. In the same entry, he concludes that Tokyo no longer holds anything stimulating for him, neither in terms of women, friends, nor academic pursuits [Peng and Huang 2001b, 446].

The urge for escape that emerges from the pages written in Taiwan and Japan, that is to say the colony and the Empire, is clearly influenced by the historical and cultural context of the time and the delicate issue of the author’s identity. As evidenced by the diary, Liu did not truly feel part of either Taiwan or Japan. Additionally, he often struggled when asked about his origin. As explained by Cutivet [2005, 27], during his days on the island, the problem of defining his nationality became an overwhelming issue that made it unbearable to remain in his homeland, the symbol of his dual Taiwanese-Japanese identity.

Concurrently, he could no longer integrate into Japan either, a place towards which he seems to have developed a very different perception compared to the years when, very young and full of hopes, he went to the country to continue his studies. As Wang [2005, 449] states, at that time, he had a strong interest in Japanese culture and the modern environment of Tokyo. Later on, however, through critiques of food, uninteresting Japanese acquaintances and old friends, and disappointing entertainment, the author seems to express his resentment towards Japan and his awareness of being a colonial subject within the Empire.

For this reason, Shanghai became Liu’s adopted city – a multicultural metropolis where he could blur his origins and feel like “a citizen of the world” [Shi and Amory 2023, vii]. In Shanghai, he went by the name Liu Na’ou, concealing his true identity as Liu Canbo. He claimed he was from Fujian to justify his Minnan accent and avoid any mention of his actual origins, as being Taiwanese in China at that time could invite suspicions of being a Japanese spy [Wang 2005].

This concealment partly had its psychological repercussions; the author experienced depression, insomnia, and loneliness, grappling with a profound sense of displacement and nostalgia. However, it was also a strategic necessity to gain access to local literary circles and pursue his artistic aspirations, freeing himself from the burden of defining his nationality. As Peng brilliantly suggests, understanding this writer hinges on perceiving him as “a transcultural artist who aspires to artistic freedom and perfection while transcending national, linguistic, [colonial] and cultural boundaries” and who ultimately “resorts to art to defy the predicament of identity” [2010, 22; 23].

### **Conclusions**

As Lee argues, beside the “trivial day-to-day documentations”, Liu’s diary is rich in contents which enable a better understanding of the author’s stand on literature, art and cinema [2020, 196], as well as of his sense of non-belonging and displacement.

---

<sup>5</sup> The library mentioned within the 2 June entry of the diary is the Tōyō Bunko or Oriental Library, established in 1917.

---

Liu appears lost and disoriented, torn between three countries and between familial and social obligations, and his desire for freedom and a modern career as a writer and filmmaker. While he acknowledges Shanghai as the land of his dreams, Taiwan and Japan represent, respectively, a constraining colonial reality and the colonizing empire where he will always be considered a second-class citizen.

As demonstrated, the emotions tied to these three distinct geographical contexts can be reinterpreted to explore the author's quest for a sense of belonging to resolve his identity predicament. Thus, the boredom and feelings of confinement experienced in Japan and Taiwan contrast with the eager anticipation of returning to Shanghai, the city where he could finally be free to "be himself" [Wang, 2005, p. 455], despite the city's frenetic rhythms weighing him down.

Additionally, such emotions are somehow mirrored in the diary's writing style. As Lejeune explains, diaries often exhibit discontinuous writing across various entries yet maintain consistency as they are kept daily [Lejeune, 2009, pp. 177-179]. However, in Liu's work, the tendency towards discontinuity seems influenced also by the places he finds himself in and the feelings they evoke. While some discontinuity is evident in entries written in Shanghai as well, it appears more pronounced when the author is in Taiwan and Japan.

The diary, finally, bears witness to the author's process of reflection and identity growth in a critical year of his existence, from the realization of not wanting to return to Tainan or Tokyo, to the maturation of a sense of belonging to Shanghai, where he could shape his modern and cosmopolitan identity. As explained by Popkin, referencing Lejeune's studies [2009, pp. 2; 5], the diary "allows for change and growth." This, I would argue and conclude, appears to be precisely the case and scope of Liu Na'ou's 1927 diary.

#### BIBLIOGRAPHY

Cutivet S. Liu Na'ou (1905–1940): Un caméléon aux couleurs du Modernisme / master Thesis. Taipei: Tamkang University. 2005.

Lee M. Re-Discovering Liu Na'ou and His Man with a Camera: Authorial I, Written Diary, and Cinematic Writing. *Concentric: Literary and Cultural Studies*. 2020. Vol. 46. № 2. P. 195–215.

Lejeune P. On Diary / edited by Popkin J. D. and Rak J. Honolulu: University of Hawaii Press. 2009.

Liu N. Diary / translated by Gunn EM. Chang Y., Yeh M. and Fan M. (Eds). The Columbia Sourcebook of Literary Taiwan. New York: Columbia University Press. P. 56–57. 2014.

Peng H. Dandyism and Transcultural Modernity: The Dandy, the Flaneur, and the Translator in 1930s Shanghai, Tokyo, and Paris. New York: Routledge. 2010.

Schiavi S. From Tokyo to Shanghai: Liu Na'ou and the Introduction of Modernism to China, in Passi F. and Andreini A. (Eds.), *Italian Association for Chinese Studies. Selected Papers 4*, Venice: Libreria Editrice Cafoscarina. P. 148–159. 2022.

Shi Y., Amory J. M. Introduction. Liu N. Urban Scenes / translated by Shi Y. and Amory J. M. New York: Cambria Press. P. vii–xvii. 2023.

Ying X. Ethno Literary Identity and Geographical Displacement: Liu Na'ou's Chinese Modernist Writing in the East Asian Context. *Asian Culture and History*. Vol. 3. № 1. P. 3–13. 2011.

- 
- 嚴家炎 (2011), 新感覺派小說選, 人民文學出版社, 北京.
- 彭小妍, 黃英哲 (2001a), 劉吶鷗全集·日記集(上), 台南縣文化局, 台南.
- 彭小妍, 黃英哲 (2001b), 劉吶鷗全集·日記集(下), 台南縣文化局, 台南.
- 王韻如 (2005), “Finding Neverland – 劉吶鷗的多重跨越與顛覆”, 劉吶鷗國際研討會論文集, 台南, 九月17、18日, 2005年, pp. 441-480.
- 許秦蓁 (2010), 摩登, 上海. 新感覺:劉吶鷗 (1905-1940), 秀威資訊, 臺北

## REFERENCES

- Cutivet S. (2005), *Liu Na'ou (1905-1940): Un caméléon aux couleurs du Modernisme*, Master Thesis, Tamkang University, Taipei.
- Lee M. (2020), "Re-Discovering Liu Na'ou and His Man with a Camera: Authorial I, Written Diary, and Cinematic Writing", *Concentric: Literary and Cultural Studies*, Vol. 46, No 2, pp. 195-215.
- Lejeune P. (2009), *On Diary*, edited by Popkin J. D. and Rak J., University of Hawaii Press, Honolulu.
- Liu N. (2014), "Diary", translated by Gunn, EM., in Chang Y., Yeh M. and Fan M. (Eds), *The Columbia Sourcebook of Literary Taiwan*, Columbia University Press, New York, pp. 56-57.
- Peng H. (2010), *Dandyism and Transcultural Modernity: The Dandy, the Flaneur, and the Translator in 1930s Shanghai, Tokyo, and Paris*, Routledge, New York.
- Peng H. and Huang Y. (2001a), *Liu Na'ou quanji riji ji* (The Complete Works of Liu Na'ou: Diary, First Volume), Guoli Taiwan wenxueguan, Tainan. (In Chinese)
- Peng H. and Huang Y. (2001b), *Liu Na'ou quanji riji ji* (The Complete Works of Liu Na'ou: Diary, Second Volume), Guoli Taiwan wenxueguan, Tainan. (In Chinese)
- Schiavi S. (2022), "From Tokyo to Shanghai: Liu Na'ou and the Introduction of Modernism to China", in Passi F. and Andreini, A. (Eds.), *Italian Association for Chinese Studies. Selected Papers 4*, Libreria Editrice Cafoscarina, Venice, pp. 148-159.
- Shi Y. and Amory J. M. (2023), "Introduction", in Liu N., *Urban Scenes*, translated by Shi Y. and Amory J. M., Cambria Press, New York, pp. vii- xvii.
- Wang Y. (2005), "Finding Neverland – Liu Na'ou de duochong kuayue yu dianfu (Finding Neverland: Liu Na'ou's Unceasing Travels and Overturns)", Proceedings of the International Conference on the Works of Liu Na'ou, Tainan, September 17-18, 2005, pp. 441-480. (In Chinese)
- Xu Q. (2010), *Modeng, Shanghai. Xin ganjue: Liu Na'ou (1905-1940)* (1905-1940) (Modernity, Shanghai. New Sensibilities: Liu Na'ou 1905-1940), Xiuwei zixun, Taipei. (In Chinese)
- Yan J. (2011), *Xin ganjue pai xiaoshuo xuan* (A Selection of Short Stories of the School of the New Sensibilities), Renmin Wenxue Chubanshe, Beijing. (In Chinese)
- Ying X. (2011), "Ethno Literary Identity and Geographical Displacement: Liu Na'ou's Chinese Modernist Writing in the East Asian Context", *Asian Culture and History*, Vol. 3, No 1, pp. 3-13.

Стаття надійшла до редакції

---

UDC 299.5

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2024.01.30>

## KOAN AS A MEDIATED TOOL FOR THE INEFFABLE EXPERIENCE: THE MIDDLE POSITION IN APPROACHING CHINESE CHAN TEACHING

*Amiao Wu*

Doctor of Philosophy in Philosophy, Hong Kong Baptist University  
Associate Professor, Shanghai Zhongqiao Vocational and Technical University  
Shanghai, China  
[amiaowuamy@gmail.com](mailto:amiaowuamy@gmail.com)

Rather than arguing for the role of language in transmitting the ineffable experience, the article reframes the debate by discussing Chan (Zen) experience as mediated via expedient means. Chinese Chan teaching is not out of the “spell of languages.” Nevertheless, the article discusses that neither clinging to language nor entirely disregarding its role in Chan teaching is the ideal approach to understanding the ineffable Chan experience.

More precisely, the article attempts to approach the unspeakable Chan experience based on the theory of “twofold truth”: truth relating to the conventional and truth in terms of the ultimate. Therefore, one plausible route in response to the paradoxical relationship between Chan experience and various ways of mediation in Chan teaching is to seek an answer in Nāgārjuna’s exposition of “the middle position.”

First, the author presents a linguistic interpretation of Chan experience and explicates the connection between the koan teaching and Chan enlightenment. Although there is a well-known Chan statement of “teaching beyond words and letters” (不立文字), it is important to note that Chan koan is a form of writing via words and letters. The linguistic nature of koans serves to provoke “great doubt” (疑情) in Chan students under specific circumstances. However, if we consider the significance of koan solely in terms of its language, we will fail to capture the essence of the koan tradition.

Second, the research critically examines the study of Chinese Chan koans, spanning from a pragmatic dimension to a contextual one. The author argues that it might be misleading to close the gap between linguistic context and experiential one. Sufficient examples in Chinese Chan Buddhist teachings demonstrate that disciples’ enlightenment can be triggered not only by linguistic expressions but also by external stimuli. Then, it is important to make reference to other overriding mediated tools in Chan practice, such as somatic intentions, “discipleship,” and semiotic tools. Since Chan experience is mediated, whether transmitted with words or not, a teaching with other skillful means (*upaya*) should be explored.

Lastly, the author concludes the paper by contending that a middle-way perspective may help us better understand Chan experience without falling into the extremes of linguistic determinism or mysticism. This middle-way approach essentially resonates with Dōgen’s “oneness of practice and realization,” which highlights the reconciliation of the doctrine of Buddha-nature with the imperative of practice.

**Key words:** Chinese Chan teaching, Chan experience, koans, the middle position, linguistic understanding.

---

## КОАН ЯК ЗАСІБ ДЛЯ ВИРАЖЕННЯ НЕВИСЛОВЛЮВАНОВОГО ДОСВІДУ: СЕРЕДИННА ПОЗИЦІЯ У ПІДХОДІ ДО ВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОГО ЧАНЬ-БУДДИЗМУ

У Амяо

Замість того щоб обговорювати роль мови у передачі невисловлюваного досвіду, стаття пропонує новий погляд на цю дискусію, розглядаючи досвід чань (дзен) як опосередкований за допомогою доцільних методів. Учення китайського чань не виходить за рамки “мовного впливу”. Проте у статті обговорюється, що ні прискіпування за мову, ні повне ігнорування її ролі у вченні чань не є ідеальним підходом до розуміння невисловлюваного досвіду чань.

Точніше, стаття намагається підійти до розуміння невисловлюваного досвіду чань, спираючись на теорію “двох істин”: істини, що стосується умовного, та істини, що стосується абсолютного. Отже, одним із можливих шляхів вирішення парадоксальних взаємин між чаньським досвідом та різними способами опосередкування в навчанні чань є пошук відповіді у трактуванні Нагарджуною “середньої позиції”.

По-перше, автор пропонує лінгвістичне тлумачення досвіду чань та пояснює зв'язок між ученням коана та чаньським просвітленням. Хоча існує відоме чаньське твердження про “навчання поза словами і літерами” (不立文字), важливо зазначити, що чань-коан – це форма письма за допомогою слів і літер. Лінгвістична природа коанів служить для того, щоб викликати “великі сумніви” (疑情) у учнів чань за певних обставин. Проте якщо розглядати значення коана лише з погляду його мови, ми не зможемо повністю зрозуміти суті традиції коана.

По-друге, це дослідження критично оцінює вивчення чаньських коанів Китаю, починаючи з прагматичного виміру і закінчуючи контекстним. Автор стверджує, що спроба ігнорування розриву між мовним та емпіричним контентом може бути оманливою. Достатньо прикладів у китайському буддійському вченні чань свідчать про те, що просвітлення учнів може бути спричинене не лише мовними виразами, а й зовнішніми стимулами. Також важливо посилатися на інші важливі опосередковані інструменти в практиці чань, такі як соматичні наміри, “учнівство” та семіотичні засоби. Оскільки чаньський досвід опосередкований, незалежно від того, передається він словами чи ні, слід досліджувати вчення з використанням інших сприятливих методів (упайя).

Нарешті, автор робить висновок, стверджуючи, що серединний підхід може допомогти краще зрозуміти чаньський досвід, не впадаючи в крайнощі лінгвістичного детермінізму чи містицизму. Цей поміркований підхід, по суті, перегукується з догенівською “єдністю практики та усвідомлення”, що підкреслює узгодження вчення про природу Будди з імперативом практики.

**Ключові слова:** китайське вчення чань, чаньський досвід, коани, серединна позиція, лінгвістичне розуміння.

### Introduction

On the one hand, scholars claim, “There is no pure experiences, no unmediated experience, regardless of whether experiences are ordinary or mystical” [Katz 1992, 26]. On the other hand, the camp popularized by D. T. Suzuki, Japanese Chan (Zen) Buddhist scholar, insists that Chan practice is based on the pure, unmediated experience of *satori* (sudden awakening). Suzuki assumes that the “utterances of *satori*” are marked by “uncouthness and incomprehensibility” [Suzuki 1953, 25-46]. Thus, a Chan monk speaks of Chan practice, “As soon as there are words and speech, this is picking and choosing.” This is because in the state of enlightenment,

---

there is no affirmation or negation, nor is there anything extraordinary or mysterious [Cleary 1977, 365]. It shows that Chan experience eludes mediation, particularly through language. Furthermore, the “self-narrative” of the Chan lineage is described as an unmediated, unbroken line of transmission passed from master to disciple through the use of koans [Heine and Wright 2000, 5]. All these chimes with Chan Buddhist maxims: teaching without relying on words and letters, directly pointing to one’s mind.

Nevertheless, Huineng (638-713), the sixth patriarch of the Chinese Chan Buddhism, claims that even the motto “not to establish written words” also suggests the use of words [Yampolsky 1978, 83]. We might then ask: how about those classical collections of koans and *yulu* emerging from the vast corpus of Chan literature? “At these sentences, so and so was awakened,” for example, occurs often in Chan texts that are rife with strange modes of transmission especially in paradoxical and strange forms. In this regard, claiming that enlightenment experience is unmediated or “pure” is pointless. The koan tradition is a practical mediation that enables disciples to access the enlightening experience. Therefore, Chan texts presented in the form of koan discourse are liberating rather than restrictive in guiding Chan practitioners.

Moreover, Chan adepts’ peculiar use of language has attracted a growing amount of attention from pragmatics and contextualism. To get a sense of what scholars have been thinking about these two viewpoints, it is necessary to reflect critically on the “performative” dimension of Chan koans. For koan discourse, traditional deduction based on speech actions or Cooperative Principles (CP) does not entirely work. Koan is employed to elicit intuition rather than implicature; it necessitates performance, but the performer in a koan text is not always the utterer.

Hence, Chan masters’ intention cannot be interpreted by the “implicature theory.” For our daily speech, the indirect speech acts of speakers are too dependent on intention, and those of sentences too dependent on convention [Davis 1998, 167]. On the contrary, in Chan community the enlightened being usually determines what counts as a performative. While some scholars have applied speech acts theory and Gricean concepts to koan research, a pragmatic study of “living words” (活句) in Chan practice has received little attention.

Second, if we follow Katz’s initial definition of “context” as experiential and empirical in nature, we need to deepen our understanding of the relationship between koan and its contextual meaning. Although Chan performance takes place in everyday context, it refers to more specific circumstances that are not bound by conventions and norms of conversational contexts. Contexts in koan practice also serve as one part of deconstructive force to “stop intellectualizing,” rather than a constructive one embedded in illocutionary acts.

We should re-exam the contextual scope of koan practice. When words are downplayed in Chan teaching, other skillful means (*upaya*) may function as alternatives to permeate through Chan experience. Any external objects that monks can access become part of the contextual implications for Chan teaching, extending beyond language alone.

In the following, we wish to make a further note on the paradoxical relationship between skillful means (koan in particular) and ineffable Chan experience. The study aims to present a middle-way perspective on the linguistic understanding of Chan experience. “Middleness” does not mean moderation or a compromise



---

between the two extremes of linguistic determinism and mysticism. As defined by the Buddha himself, it means, “not entering either of the two extremes.” Because *upaya* (expedient means) is not a “cause” for attaining Buddhahood, but rather an “expression” of Buddha-nature. It is hoped that the investigation might illuminate a fuller implication of the ongoing Chan Buddhist tradition.

### **A linguistic understanding of Chan practice**

In *Mysticism and Language*, Katz’s linguistic interpretations of mystical experience widen our horizon for the central issue of ineffability in religion, and also make us understand the assumption that language is integral to mystical practice. Linguistic elements are inherent in spirituality. However, when it comes to transcending words, how should we approach Chinese Chan teaching, considering that literary Chan is expressed through written words and letters?

Katz maintains, “Linguistic forms embodied in sacred texts are not subject to the same restrictions imposed by the utilization of conventional semiotic systems” [Katz 1992, 16]. It seems that he strives to justify the uniqueness of religious language, as to prove that linguistic research is not to demystify its role in explaining mystical reports, but to enhance its “scientific value.” Besides, allowing contextualists to account for reality’s effect on mystical experience is critical at a time when perennialists’ views dominate mysticism.

Can we therefore say that koans, like other sacred texts, assist the mystical adepts in achieving a spiritual progress? The use of koans is an entirely new form of Buddhist practice in China for guiding the disciple for “sudden awakening.” In other words, it is a new “art of speaking” that is distinct from conventional languages, yet a koan is primarily a discourse on Chan practice and a discursive practice in itself [Katz 1992, 158]. Although this discourse is often regarded as subtle, peculiar, and spontaneous, it is nevertheless subject to specific epistemological, cultural, and sociopolitical constraints. However, in the course of koan development, not all Chan masters endorse the employment of koan system to practice Chan.

For example, Chan master Dahui Zonggao (1089–1163) incinerated the wooden print of *Blue Cliff Record* (a classic koan collection) at the dawn of the Southern Song dynasty to free disciples from their obsession with words. His radical actions were regarded as a fierce critique of literary Chan (文字禪). Deshan Xuanjian (782-865), another towering Chan figure, was originally a scholar interested in practicing Chan by engaging doctrinal treaties (especially *Diamond Sutra*), loathing the sudden teaching proposed by the Southern Chan school. However, Deshan became awakened when his teacher Longtan suddenly blew out the candle on the pitch-dark mountain road for sending him home. Deshan then burned down all his commentaries of scriptures in the teaching hall, declaring: “to exhaust the essential human knowledge of the world is like a single drop of water cast into a great abyss” [Yuanwu 2018, 29]. He later became famous for his extraordinary “caning” method in guiding Chan practitioners.

It seems that these Chan adepts threw suspicion on written words for attaining Chan experience. However, some scholars believe that mystical experience is never “pure” but always shaped by pre-experiential expectations, beliefs, and concepts [Katz 1978, 5]. Some assume that only after the ultimate reality is realized can “the raft for crossing the water” be discarded. As a result, two camps emerged in Chinese Chan community in terms of linguistic means, sowing the seeds of a long-term

---

polarity. According to the well-known gradual/sudden paradigm, koan is widely applied in the special domain of Linji circle for the active pursuit of sudden awakening, but it remains passive in the Caodong tradition, which proposes a mediate (gradual) approach. These accounts constitute a type of historical writing of Chan koan as “self-narrative”, giving rise to a dialectical tension between “gradual” and “sudden” that functions as the matrix of Chan tradition.

However, according to Chinese Chan scholar Jia Jinhua, there is no rigid polemic between the two schools concerning the means of Chan transmission. A full understanding of Koan Introspection Chan/Silent Illumination should be achieved in light of each other and within the context of the political and social environment in which they developed [Jia 2010, 168]. Instead of allowing the “two poles” to solely shape the historical narrative, it is important to uncover hidden layers of koan tradition and its role in history. This is also what Heine and Wright have strived for a reexamination of presumed “self-narrative” of the koan tradition [Heine and Wright 2000, 5]. To understand how koan relates to mystical experience, we must first define mystical experience. However, the investigation into “mysticism” has been undertaken by various disciplines, with little consensus about how to clarify it. A key word for its classification is its ineffability.

I would like to say what really matters here is not the delineation of mysticism, or how linguistic understanding demystifies Chan practice. What matters is how we think about the role of linguistic mediation in conveying Chan experience. At least for Buddhism, the idea of no-self (Anatta) is fundamental to understanding the nature of reality. If there is no inherent “self”, let alone a language that a person speaks, nor a mysticism that the language tries to speak of. By positing the existence of such mysticism, we fall into another loop as perennialists. We may first of all develop a philosophical understanding of Buddhist language itself.

According to Y. Karunadasa, Buddhism does not attribute holiness to any language. The Dhamma as well as the language through which it is presented are a means to an end and not the end itself [Karunadasa 2014, 15]. In this regard, there is no need to overvalue the power of language or to undermine its importance. Linguistic means are not to demystify religious experience but rather to assist Buddhist teachings. Instances like Huineng, who was illiterate but awakened spontaneously upon hearing the *Diamond Sutra* without formal Chan training, are rare. Huineng also acknowledges that in the Dharma, there is no sudden or gradual, but among people some are keen, and others dull [Yampolsky 1978, 139]. Given the quandary of speaking or not, as well as learners’ various intelligence levels, Chan masters should create “skillful means” (*upaya*) to do instruction, so *songgu* (頌古), koans, *yulu* (語錄), *huatou* (話頭), and Chan poems start to bloom during the Tang and Song dynasties.

Koan system is a unique Chan teaching method based on transcriptions of encounter dialogues between masters and disciples. However, it strikes us as odd and peculiar because koan is marked by dialectic negations, living words, contradictory claims, symbols and bizarre performance. It is futile to seek a logical interpretation of the ultimate truth from it. For example, when emperor Wu asks Bodhidharma, “What is the first principle of the holy teachings?” “Emptiness, no holiness,” Bodhidharma replies. The emperor then questions him, asking, “Who is this standing before me?” “No knowing” [Yuanwu 2018, 19]. This negation could

---

be considered as uncooperative in a conventional conversation, but the negation in this koan shows a gesture that is neither saying nor disaffirming. In many koan cases, even patriarchs' words are flawed and disputed, lest someone cling to them as the ultimate truth. It is also a way to exercise non-abiding, or even not to abide by negation per se.

Such an idea should be best illustrated with Nāgārjuna's (ca.150–250 CE) method of *tetralemma* in terms of the conventional and the ultimate in a fourfold negation, whose structure appears to be as follows: "A", "not-A", "A and not-A", "neither A nor not-A". This progression accordingly indicates that the ultimate truth cannot be put into words and concepts through a fourfold negation [Zhang 2018a]. We then have the question: If the ultimate truth transcends discursive thoughts and words, will it lead to ineffable mysticism or nihilism? According to Murti, terms such as "mind", "consciousness", "ideas" and "understanding" are after all empty (*sunya*) because they are dependent on thought and concepts. As such, they belong to the "conventional truth" [Murti 1955, 140]. The following is how Nāgārjuna expounds the relationship between the conventional truth and the ultimate one:

"The teaching of the doctrine by the Buddha is based upon twofold truth: truth relating to the conventional and truth in terms of the ultimate. Those who do not understand the distinction between these two truths do not understand the profound truth emphasized in the Buddha's message. Without relying upon the conventional, the ultimate is not taught. Without understanding the ultimate, freedom is not attained" [Garfield 1995, 8-10].

This is "the middle position" for understanding the role of language in approaching Buddhist mysticism. It is undoubtedly relevant to the koan system as a skillful means for attaining realization. But koan, as it is mysterious and enigmatic to many, has elicited a chorus of positive and disputed reactions from the East and West. A good many of scholars raise specific questions concerning its role in Chan Buddhism. Is it a poetic means to express ineffable Chan experience? Is it performative in advancing the principles of Chan iconoclasm? "Middleness" does not mean moderation or a compromise between two extremes, instead, it implies "not falling into one of the two extremes," as the Buddha put it [Yampolsky 1978, 29]. However, koan teaching extends far beyond its linguistic scope. If we merely consider its significance in terms of its language, we will fail to capture the essence of koan tradition. In what follows, we will take a critical look at how pragmatics approach the role of koan in doing Chan.

#### **A critical reflection on "performative" dimension of koans**

Wittgenstein in his early works claims that "no description that I can think of would do to describe what I mean by absolute value" (LE 44) because such a description "does not and never will touch the essence of the matter" (VC 69) [McManus 2006, 175]. His mysterious outlook is very similar to the oriental concept of *Dao* or the ultimate truth. For him, absolute truth cannot be expressed by the modern logic or scientific language in analytic philosophy. He later, in his most well-known work *Philosophical Investigations*, takes a pioneering step in challenging traditional philosophy. He steers his attention toward ordinary language from the realm of logic, investigating the meaning of a word in its use. He also goes to great lengths to prove that even for the inexpressible realm, it will be effective to explain the transcendental by applying his concepts like "family resemblance," and "language games."

---

Wittgenstein's recognition of the importance of context led to the development of a new branch of linguistics known as pragmatics. Following him, J. L. Austin believes that words do things, and a performative perspective encompasses both ordinary and extraordinary linguistic phenomena. Innumerable studies have appeared in recent decades about every performative aspect of Chan koans. Scholars bring us a step closer to understand what koans are actually saying and how to act with words. However, pragmatics overemphasizes the power of words in doing things, and also leaves some unique aspects of koans unexplored. In the following, rather than providing an exhaustive account of their theories, I will critically reflect on this pragmatic tendency in the study of koans.

Henry Rosemont provides a performative analysis of koans, suggesting that they are not descriptive but performative in nature. He exemplifies this by taking questions like "What is the sound of one hand clapping?" and argues that koan sentences have no truth value but instead have a great shock value for students. A koan performs its task to "stop intellectualizing," and the performative analysis can account for the seeming madness and its hidden method [Rosemont 1970, 118]. Performative analysis of koan usually focuses on its use of verbs. Actions such as shouting, beating, slapping, halving a cat in two, or kicking down a bottle are often accounted as performances. However, we need to be careful when relating Chan "performance" to Austin's concept of "performative acts."

According to Austin, "speech act" (illocutionary act) refers to an utterance that have performative function in language and communication, which means the performative force is normally signified by a verb. An explicit verb indicates a speech act for exercising influence on the hearer in a normal conversational setting [Austin 1962, 59]. For example, *peel me a pear*, uses the verb *peel* to emphasize the fact that I'm requesting. We feel the same illocutionary force in the sentence "you had better wash your bowl" spoken by Zhaozhou master in front of a monk in order to issue a request. As said by Austin, we achieve the performative by using the operative words for demands, questions, assertions, and promises. The idea of a performative utterance is that it is the performance of an action. The utterer must be the performer [Austin 1962, 60]. However, some koans, but not all, meet these requirements.

Koan discourse entails performance, but the performer is not always the one uttering the words. The koan story is more descriptive than performative in the context of textual representation because it is basically a transcription of encounter dialogues narrated by an obscure author. We see how Chan masters perform, but they do not necessarily assume the role of utterer. For example, a monk asked Baizhang, "What is the most wonderful thing?" Baizhang said, "I sit alone on this Great Sublime Peak." The monk then made a bow and Baizhang struck him. The last two sentences of this koan depict a "Dharma battle" involving two figures with peculiar gestures—bowing and striking.

Although Austin admits that the utterances of the words may be accompanied by non-verbal actions, sometimes even without the utterance of any word [Austin 1962, 76], he categorizes them as "explicit performatives." However, the performances of Chan masters cannot be classified as explicit performatives because they are not the ones uttering the performance. Instead, they engage in pure performance, using it as a means of Dharma battle. This is not consistent with Austin's idea that "there

---

is something which is at the moment of uttering being done by the person uttering” [Austin 1962, 60]. Many koans demonstrate how Chan practitioners influence students by their actual physical performance instead of using words. It is their way of enacting their maxim of “not establishing words and letters” in practicing Chan.

Moreover, with respect to the problem of using conversational implicature, I would make a short note on how Chan practice “performs” in light of principles of cooperative behaviors. H. P. Grice posits the Cooperative Principle (CP) and its four maxims—relation, quantity, quality, and manner, as a framework for explaining the conversational implicature. Following the CP is to make your conversational contribution as required at the stage at which it occurs by the accepted purpose or direction of the talk exchange in which you are engaged [Grice 1975, 45]. “Implicature” in Grice’s definition implies that unstated information is conveyed to an audience who can work out what is being said by the reference to cultural/linguistic maxims that are being flagrantly flouted [Robinson 2002, 182]. Almost none of conversations in koan show the compliance with the CP maxims, because koans usually minimize the dialogue cooperation. The following are often-cited examples:

1. A monk asked Dongshan, “What is Buddha?” Dongshan said, “*Masanjin!*” (Three pounds of flax, 麻三斤). (*Blue Cliff Record*, case 12).

2. A monk asked Yunmen, “What is Buddha?” Yunmen replied, “*Ganshijue*” (A lump of dried shit 幹屎橛.” (*Gateless Gate*, case 21)

3. A monk asked Zhaozhou “What is the point of the First Patriarch’s coming from the West?” Zhaozhou said, “The cypress tree in the courtyard.” (*Gateless Gate*, case 37)

As evident from the example above, there is a deliberate violation of cooperative principles. Chan masters seem to willfully flout the maxim of relation, even the maxim of quality. Whenever a monk inquires about Buddha or the ultimate truth, the reply may appear obscure and irrelevant. Thus, the listener will infer the hidden meaning behind phrases like “three pounds of flax” or “dried shit” due to implicature naturally arising from the violation of the maxims. The lack of sufficient information necessitates reliance on implied intention in the dialogue.

For Grice, a particular conversational implicature can be inferred through the engagement in reasoning with various elements such as the conventional meaning of the words, CP, the context of the utterance. But Chan master’s intention cannot be interpreted by the concept of “implicature” based on Gricean theory. The indirect speech acts of speakers are so dependent on their intentions and daily conventions. But in a koan you cannot deduce a speaker’s intention from sentences that are dependent on conventions. For example, the word “hungry” is conventionally associated with “food”, but the word “Buddha” does not conventionally connect to “the cypress tree” or “a lump of dried shit.” Understanding a koan requires more than just filling in missing information. As Davis points out, “Grice’s principle assumes that people cooperate in the process of communication in order to reduce misunderstanding” (Davis 1998, 8). Implicature theories involve the conventional use of a sentence with its literal meaning for saying something and perform an act through its implied meaning.

In this vein, Gricean theory may not provide us with a comprehensive understanding of koans. Why should a master always perform striking with a stick

---

on many occasions to different disciples? Conventional deduction either based on speech acts or CP does not work for koan discourse. The purpose of a koan is not to convey an implicature, but rather to evoke intuitive understanding. The intuition in Chan Buddhism refers to a transcendental experience that defies a rational conceptualization, rather than simply maintaining or dealing with relationship with others through verbal performance. Chan master's performative speech acts serve both epistemological and soteriological objectives.

There are also other conditions sufficient for implying something, and it is possible and common to mean something by completely nonlinguistic actions [Davis 1998, 31]. This is why Grice's CP is widely criticized for its ambiguity in applying to other languages and cultures. Chan practice is a much more complicated "performance" involving paradox, paralanguages, questions, and silence. It is insightful to apply Gricean theory to Chan study, but there appears to be a mismatch between Gricean term for "cooperation" and Chan way for "interaction." If Grice encounter koans, he might quickly find himself overwhelmed by the unpredictable variety and illogicality of human behavior, the very mess that constative linguistics attempt to tidy up [Robinson 2003, 26].

#### **Contextual understanding of koans as "living words"**

Although the study of Chan koans often revolves around speech acts theory and Gricean concepts, the discussion about "living words" has received little consideration. The author of the *Blue Cliff Record* suggests seeing koans as "living words" rather than "dead words" to transcend their literal meanings. Koans are irrational and not rule-governed, defying static conception and constative interpretation. But if we are entirely subject to koan ineffability, we will fall into the trap of mysticism. Interestingly, the distinction between the constative and the performative opens a door for dealing with such quandary. A turn toward performative approach allows us to explore koans as "living words." Ancient Chan adepts love to create living words for learners to engage in Chan practice, for they believe that everything is in motion and flux, and impermanence is the nature of things. For example, a koan sentence like "What is the meaning of the patriarch coming from the West?" appears frequently in Chan dialogues:

When Longya posed this question in front of Cuiwei master, Cuiwei said, "Pass me the meditation brace." Longya gave the meditation brace to Wei; Cuiwei took it and hit him. Longya said, "Since you hit me, I let you hit me. In essence, though, there is no meaning of the patriarch coming from the West." Longya then turned to Linji, and asked him, "What is the meaning of the patriarch coming from the West?" Linji said, "Pass me the cushion." Longya took the cushion and handed it to Linji; Linji took it and hit him. Longya said, "Since you hit me I let you hit me. In essence, though, there is no meaning of the patriarch coming from the West." (*Blue Cliff Record*, case 20)

There is no wonder that Longya seeks a constative understanding of the ultimate truth, because he assumes that the phrase "the patriarch coming from the West" has a "truth value." An answer to this question implies that an idealized explanation of the ultimate truth will be conceived. In Robinson's sense, the use of idealization is a way to construct an ideal language, or a clear sentence to decide its "truth value." If the "truth value" of a sentence is provided, its discursive value could be easily recognized as a certain hegemonic assumption [Robinson 2003, 9].

---

As exemplified in the case above, Cuiwei's actions strongly imply the performative nature of Chan practice, as a gesture to transcend constative readings within the "null context." Therefore, once Longya inquired about the meaning of "the patriarch coming from the West", he was hit by his venerable teachers. It highlights the performative dimension of Chan practice, instead of mere linguistic analysis. Chan adepts often caution learners against focusing solely on the "dead words" and instead they must study the "living words" [Yuanwu 2018, 89].

We should keep in mind that the Ancients did not utter a single word or phrase at random. As Yunawu holds, "If your words do not astonish the audience you will fall into the streams of the commonplace" (語不驚群，陷於流俗) [Yuanwu 2018, 82]. Also, Chan masters deliberately avoid a stabilized conceptual understanding of the Way to prevent attempts to relegating a koan into a secondary importance. Instead, they employ living phrases as a powerful device to disenchant the constative function of statements. They are used by Chan masters to fight against the insistence on abstracting ideal forms from the apparently chaotic welter of actual language use and disregarding everything that exists beyond such idealization [Robinson 2003, 36].

Besides, Robinson also claims, "Human beings perform language as an actor performs his or her role doing things with words in a complex social context" [Robinson 2003, 40]. For him, the phenomenal world is a place of confusion, and conceptual impurity; he quotes Derrida's words "there is no idealization that keeps itself pure, safe from all contamination" [Robinson 2003, 232]. Hence, the complex social context works as an automated mechanism for performative linguistics. His emphasis on context also corresponds to Chan Buddhist focus on "situations." As aptly noted in koan case 27, "Seeing the hare, he lets go the hawk; using the wind, he fans the fire (見兔放鷹，因風吹火)." This refers to Chan teachers' ability to adapt student to any situation. If one's mind happens to coincide with the situation, all the complications that beset him will suddenly disappear, and he will truly understand the Way.

However, Robinson's context is different from Chan "situations" in some sense. The context in his eyes is socially determined and effected by certain power and authority. He says, "The ancient performative power of words to effect real change is closely guarded, restricted to an elite few" [Robinson 2003, 32-35]. On the contrary, koan context is not that socially complicated, because it is usually the one who has realized enlightenment has the "authority" to perform and to effect a change. "The openness and dynamic tension of a koan is due to the reversal in which the awakened person takes the master's position by demystifying the koan and the master's authority" [Nelson 2004, 284-288]. As shown in the second koan case of *Gateless Gate*:

One evening Huangbo asked Baizhang master, "The old man gave the wrong answer and was doomed to be a fox for five hundred rebirths. Now, suppose he had given the right answer, what would have happened then?" The master said, "Come here in front of me, and I will tell you." Huangbo went up to Baizhang and slapped him on the face. Baizhang clapped his hands and laughed, "I was thinking that the barbarian had a red beard, but now I see before me the red-bearded barbarian himself." (*Gateless Gate*, case 2)

In this case, Huangbo's rudeness did not enrage his teacher Baizhang. Rather, Baizhang was pleased with his "uncouth success," because it demonstrated his

---

student's mastery of the true Dharma. This illustrates how the Chan tradition entrusts the enlightened one the "authority" to engage in performative teaching. Within the Chan community, enlightened beings "perform" their teachings based on the specific situations they encounter. As explained by Yuanwu, a good master will respond to disciples' problems according to circumstances, giving medicines and dispensing prescriptions.

Also, Katz regards Chan koan as a typical example of how Chan Buddhism performs its mystical task in a linguistic context. He emphasizes that the linguistic device of the koan push the disciple toward the deeper, highly counterintuitive truth of no-self and emptiness [Katz 1992, 7]. This contextual approach to mystical experience of Chan Buddhism is intriguing and insightful. He contends that linguistic means like koans help one realize the exalted states of transcendental wisdom and experience. That's why we see the proliferation of *kanhua Chan* (看話禪) during the 11<sup>th</sup> century, which is a practice of meditation on the critical phrase of a koan story. In this sense, it functions in the same fashion as the meditation on Indian mantras. If we consider the significance of koans for the contextual approach solely in terms of its language, we will miss the essence of koan tradition. The contextual implication of koan goes far beyond its linguistic reach, but scholars place too much emphasis on the power of language. If we consider "context" to be experiential and empirical in nature, we need to deepen our understanding of the relationship of koan with its contextual meaning.

Chinese Chan Buddhism prefers to use daily context to stimulate students. Rather than relying on mystagogic instructions, Chan masters employ concrete and commonplace approaches. By going beyond linguistic reductionism, we can gain a better understanding of different contexts (including linguistic and experiential contexts) in relation to mystical Chan experience. Chan scholars believe that bizarre behaviors via external objects have a wide range of application in terms of its immediacy and intuitiveness. This aligns with Dongshan's words, if a monk cannot have *satori* with master's words, it is time to provoke "great doubt" in response to specific circumstances (context) to transcend the dualistic thinking.

#### **Chan mediation beyond words and letters**

Many mystics are often more complex than solely relying on "linguistic intentionality" as the mediation. Chan tradition demonstrates that linguistic mediation is just one facet of the overall Chan experience. It would be misleading to close the gap between linguistic context and experiential context. In Chan Buddhism, many stories show that external stimuli, rather than linguistic expressions trigger a disciple's enlightenment. Consider the typical occurrence of a disciple attaining a sudden awakening upon hearing a sound, just as master Xiangyan realized enlightenment when he heard a pebble striking bamboo. Koan cases constantly offer instruction by highlighting daily utensils, such as breakfast dishes, window blind, straw sandals, as well as religious implements like bells, robes, staffs, flags, and bowls.

These are external objects that monks can easily reach, and they become part of contextual implication for Chan teaching rather than words. Staffs and sticks are particularly adopted for nonverbal performance like shouting and beating. For example, when Shenghui asked Huineng, "When your reverence sits in meditation, does he see or not?" Huineng responded by striking him with a stick three times.



---

In addition, other overriding mediated tools are often employed in Chan practice. Chan adepts themselves even serve as “textbooks” and they use semiotic tools to create an experiential context.

The role of Chan patriarch within the Chan tradition is another way through which disciples get involved in Chan experience. It functions similarly as words or doctrines that inform the enlightenment experience. Chan texts provide many examples concerning the power of master-disciple “discipleship.” While I will not expound on Chan lineage, it is necessary to show the discipleship in guiding Chan teaching, without which all words are powerless in the transmission of the dharma.

Chuanzi Decheng (820-858), an eminent Chan master, was known as “ferryman monk,” who daily ferried travelers across the river with a small boat. His purpose behind this is to impart his teaching. When Decheng encountered Jiashan Shanhui (805-881), he threw Shanhui into the river, then hitting him with his paddle. Then, Shanhui became the first one able to respond to his fierce teaching method, Decheng thought he finally accomplished his transmission task, thereupon overturning his boat and disappeared into the river, never to be seen again. Such extraordinary Chan teaching style at the cost of master’s own life is a typical example showing the importance of master’s role in Chan teaching. Without the mediation of Chan adepts, all scriptures and linguistic expressions cannot go further.

Another example is Xiangyan Zhixian (?-898), who pleaded with his teacher Weishan to give a direct answer to his inquiries, but his request was flatly denied. Devastated, he burned all his books and abandoned his Buddhist studies, vowing to live as a rice-gruel monk for the rest of his life. He was unexpectedly enlightened one day while sweeping fallen leaves when he heard a cracking sound from a pebble striking a bamboo. He then said with deep gratitude to his teacher, “If you had elucidated the profound Dharma to me when I pleaded, I would not have reached where I stand today.”

A good master works as a “situation” in a koan story. Rather than providing a complete understanding via words, the master guide disciples in a special way, letting them feel the extreme despair of their pursuits (Wu 2022). By letting go of intellectual understanding, and fully engaging in the experiential context, disciples may attain intuitive cognition. It is through these tactile strategies and living words of Chan adepts that the Dharma remains vibrant and alive. No matter how we perceive Chinese Chan teaching, we must pay attention to the role of Chan master as a mediator, as well as the unique framework of master-disciple interaction embodied in Chinese Chan texts. By doing so, we can enhance our understanding of the mediated nature of Chan experience.

Moreover, Chan tradition is also infused with symbolical mediations. Symbols, images, and ritual behaviors are usually considered as “skillful means” by which a master may test and awaken his disciples. It is important to avoid interpreting them symbolically, but rather to consider how these semiotic elements capture the essence of Chan experience beyond words. Take, for example, the image of “circle” in koan stories:

1. Chencao came to see Zifu. Zifu drew a *circle* in the air. Chencao said, “I have no object in coming here. Why do you bother to draw a circle?” ... (*Blue Cliff Record*, case 33)

---

2. Nanquan drew a *circle* on the ground and said, “If you can say a word, I will go on with you.” Guizong sat down in the middle of the *circle*... (*Blue Cliff Record*, case 69)

3. Shishuang drew a *circle* and wrote the character “ox” in it. Xuedou asked, “Why didn’t you bring it out earlier?” Baofu said, “My master, you have grown old; employ someone else to attend you.” (*Blue Cliff Record*, case 91)

Obviously, epistemology can account for the widespread use of words, chants, and symbols in evoking mystical experience. But drawing circles as a means of gaining insight does not imply an inability to express certain ideas semantically. Symbols in Chan practice tell a great deal about Chan experience. Symbols are not abstract, but existential-practical. If the disciple tries to encode the symbolic meaning of circles in above koans, he may not be able to respond spontaneously to them. Therefore, attempting to designate a signifier-signified relationship for a sign such as “circle” in a koan is a mistake, which even leads to a delusion. So that is why when Chencao asked Zifu, “Why do you bother to draw a circle?” Zifu closed the door [Yuanwu 2018, 113].

If Chan experience is unmediated, we may conclude that it transcends conventional linguistic expressions and dualistic thinking. Then, the language or other means employed to reach Chan experience would be regarded as mediated. Actually, we may approach this paradoxical issue from the perspective of *ti/yong* (體/用). In Chan Buddhism, *ti* (what it is) and *yong* (what it does) are mutually dependent. *Yong* can also define what *ti* is in that it changes and transforms *ti* via “various means” and as such is both “from itself” and “of itself” [Zhang 2018b, 196]. Thus, we need to reiterate, Chan speaks of the concept of “a skillful means” (*upaya*) that implies the meaning of “gates toward the enlightenment” (*famen* 法門). Skillful means as both methodological and functional process of enlightenment also become expressions of enlightenment in itself.

#### **A concluding remark**

As we have analyzed, although performative and linguistic-based contextual analysis of koans provide important insights into the role of “skillful means” (*upaya*) in the realization of Chan enlightenment, we should be cautious about the statement that “there is no experience unless there is a language for it” [Katz 1992, 63]. Experiential context is not merely linguistically oriented. According to a critique from Shigenori Nagatomo, the inquiry into mysticism cannot be complete just by analyzing the language and epistemology of mystical experiences. In other words, mystical experience cannot be adequately understood by relying simply on the speculative reason [Nagatomo 2002].

It is to this extent that Nāgārjuna’s twofold truth comes into our focus: truth relating to the conventional and truth in terms of the ultimate. “Without relying upon the conventional, the ultimate is not taught. Without understanding the ultimate, freedom is not attained” [Garfield 1995, 8-10]. This highlights how twofold truth remains as a “middle position” in relation to two perennial theories that polarize our understanding of the essence of Chan experience and “special transmission.”

Nāgārjuna argues for an empirical and experience-based approach when studying human consciousness, mind, and language. Because the ultimate truth is not entirely “the other,” he views “dependent arising” as more methodological than metaphysical. As a crucial answer to a dualism between language/concepts and the enlightenment

---

experience, “dependent arising” offers a middle way [Zhang 2018a]. As said by Nāgārjuna, the ultimate truth is not taught independently of customary practice [Siderits 2013, 273], he endorses the experiential guiding strategies at the level of the conventional truth.

Koan teaching suggests that “skillful means” are more than just tools for enacting the “ultimate truth,” instead, they are also immanent in enlightened awareness. It is important to note that a middle position is the transcendence of the binary opposition between the unspeakable Chan experience and various ways of “speaking.” It resonates with Dōgen’s understanding of the relationship between koan practice and enlightenment experience. Koan is not just an expedient method for guiding Chan students, but rather an all-encompassing effort that actualizes the sudden awakening.

Sudden awakening should not be regarded as a realm of pure consciousness, but rather as the active engagement of emptiness within the realm of conventional thought and language [Heine and Steven 2000, 11]. In this sense, middle-way approach corresponds to Dōgen’s “dynamic oneness of practice and realization” [Waddell and Abe 2002, 73]. Therefore, koan teaching does not manifest something previously not manifested, but rather presents what is already there as they truly are in their suchness.

#### BIBLIOGRAPHY

- Austin J. L. *How to Do Things with Words*. London : Oxford University Press, 1962.
- Cleary T., Cleary J. *The Blue Cliff Record*. Boulder : Shambhala, 1977.
- Dao Companion to Chinese Buddhist Philosophy* / ed. by Y. Wang, S. Wawrytko. Dordrecht : Springer Verlag, 2017.
- Davis W. A. *Implicature: Intention, Convention, and Principle in the Failure of Gricean Theory*. Cambridge : Cambridge University Press, 1998.
- Garfield J. *The Fundamental Wisdom of the Middle Way: Nāgārjuna's mūlamadhyamakakārikā*. Oxford: Oxford University Press, 1995.
- Grice H. P. Logic and conversation. *Syntax and Semantics* / ed. by P. Cole, J.L. Morgan. New York, 1975. P. 41–58.
- Heine S., Wright D. S. *The koan: Texts and Contexts in Zen Buddhism*. Oxford : Oxford University Press, 2000.
- Jia J. *Classical Chan Buddhism: A New Study of Chan Development from Mid-Tang Dynasty to Five Dynasties*. Oxford : Oxford University Press, 2010.
- Karunadasa Y. *Early Buddhist Teachings: The middle Position in Theory and Practice*. Hong Kong : Centre of Buddhist Studies, University of Hong Kong, 2014.
- Katz S.T. *Mysticism and Language*. New York : Oxford University Press, 1992.
- Katz S. T. Language, epistemology, and mysticism. *Mysticism and Philosophical Analysis* / ed. by S. T. Katz. Oxford, 1978.
- logico-philosophicus. New York : Oxford University Press, 2006.
- McManus D. *The Enchantment of Words: Wittgenstein’s Tractatus*
- Murti T. *The Central Philosophy of Buddhism*. London : George Allen and Unwin, 1955.
- Nagatomo S. A critique of Steven Katz’s contextualism: an Asian perspective. *Dao: A Journal of Comparative Philosophy*. 2002. No. 1. P. 185–207.

---

Nelson E. Book review: opening a mountain: kōans of the Zen masters. *Buddhist-Christian Studies*. 2004. No. 24. P. 284–288.

Poceski M. *Ordinary Mind as the Way: The Hongzhou School and the Growth of Chan Buddhism*. Oxford and New York: Oxford University Press, 2007.

Robinson D. *Performative Linguistics: Speaking and Translating as Doing Things with Words*. London : Routledge, 2003.

Rosemont H. The meaning is the use: koan and mondo as linguistic tools of the Zen masters. *Philosophy East and West*. 1970. No. 20. P. 109–119.

Siderits M. *Nāgārjuna's Middle Way: Mūlamadhyamakakārikā*. Boston : Wisdom Publications, 2013.

Suzuki D. T. Zen: A reply to Hu Shih. *Philosophy East and West*. No. 3. P. 25–46.

Waddell N., Abe M. *Heart of Dōgen's Shōbōgenzō*. Albany : State University of New York Press, 2002.

Wu A. Rendering the unsayable: unnatural acts of narration in koan literature. *Neohelicon*. 2022. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11059-022-00652-y>.

Yampolsky P. *The Platform Sutra of the Sixth Patriarch*. Columbia : Columbia University Press, 1978.

Zhang E. Y. Negative certainties: Nāgārjuna's challenge to Kant on the “togetherness of intuition and concepts. *Intuition: Kant and Asian Philosophy* / ed. by S. Palmquist. New York/London, 2018a. P. 122–137.

Zhang E. Y. Jizang's negation in the four levels of twofold truth. *Dao Companion to Chinese Buddhist Philosophy* / ed. by Y. Wang, S. Wawrytko. Dordrecht, 2018b. P. 188–216.

圓悟克勤. 碧巖錄. 北京 : 東方出版社, 2018.

無門慧開. 禪宗無門關. 北京 : 東方出版社, 2017.

## REFERENCES

Austin J. L. (1962). *How to Do Things with Words*. London: Oxford University Press.

Cleary T., and Cleary J. C. (1977). *The Blue Cliff Record*. Boulder: Shambhala.

Davis W. A. (1998). *Implicature: Intention, Convention, and Principle in the Failure of Gricean Theory*. Cambridge: Cambridge University Press.

Garfield J. (1995). *The Fundamental Wisdom of the Middle Way: Nāgārjuna's mūlamadhyamakakārikā*. Oxford: Oxford University Press.

Grice H. P. (1975). “Logic and conversation,” in Cole, P and Morgan, JL (Eds.), *Syntax and Semantics*, New York: Academic Press, pp. 41–58.

Heine S., and Wright D. S. (2000). *The koan: Texts and Contexts in Zen Buddhism*. Oxford: Oxford University Press.

Jia J. (2010). *Classical Chan Buddhism: A New Study of Chan Development from Mid-Tang Dynasty to Five Dynasties*. Oxford: Oxford University Press.

Karunadasa Y. (2014). *Early Buddhist Teachings: The middle Position in Theory and Practice*. Hong Kong: Centre of Buddhist Studies, University of Hong Kong.

Katz S.T. (1978). “Language, epistemology, and mysticism,” in Katz, ST (Ed.), *Mysticism and Philosophical Analysis*. Oxford: Oxford University Press.

Katz S.T. (1992). *Mysticism and Language*. New York: Oxford University Press.

McManus D. (2006). *The Enchantment of Words: Wittgenstein's Tractatus logico-philosophicus*. New York: Oxford University Press.

---

Murti T. (1955). *The Central Philosophy of Buddhism*. London: George Allen and Unwin.

Nagatomo S. (2002). “A critique of Steven Katz’s contextualism: an Asian perspective,” *Dao: A Journal of Comparative Philosophy*, Vol. 1, pp.185-207.

Nelson E.S. (2004). “Book review: opening a mountain: kōans of the Zen masters,” *Buddhist-Christian Studies*, Vol. 24, pp. 284–288.

Poceski M. (2007). *Ordinary Mind as the Way: The Hongzhou School and the Growth of Chan Buddhism*. Oxford and New York: Oxford University Press.

Robinson D. (2003). *Performative Linguistics: Speaking and Translating as Doing Things with Words*. London: Routledge.

Rosemont H. (1970). “The meaning is the use: koan and mondo as linguistic tools of the Zen masters,” *Philosophy East and West*, Vol. 20, pp. 109–119.

Siderits M. (2013). *Nāgārjuna’s Middle Way: Mūlamadhyamakakārikā*. Boston: Wisdom Publications.

Suzuki D. T. (1953). “Zen: A reply to Hu Shih,” *Philosophy East and West*, Vol. 3, pp. 25–46.

Waddell N. & Abe M. (2002). *Heart of Dōgen’s Shōbōgenzō*. Albany: State University of New York Press.

Wang Y., and Wawrytko, S. (eds.). (2017). *Dao Companion to Chinese Buddhist Philosophy*. Dordrecht: Springer Verlag.

Wu, Amiao. (2022). “Rendering the unsayable: unnatural acts of narration in Koan literature,” *Neohelicon*, Vol. 2, DOI: 10.1007/s11059-022-00652-y.

Wumen Huikai (2017). *Chanzong wumenguan* [Gateless Gate], Dongfang chubanshe, Beijing. (In Chinese)

Yampolsky P. (1978). *The Platform Sutra of the Sixth Patriarch*. Columbia: Columbia University Press.

Yuanwu Keqin (2018). *Biyān lu* [Blue Cliff Record], Dongfang chubanshe, Beijing. (In Chinese)

Zhang, E. Y. (2018a). “Negative certainties: Nāgārjuna’s challenge to Kant on the “togetherness of intuition and concepts,” in Palmquist, SR (ed.), *Intuition: Kant and Asian Philosophy*, Routledge, New York/London, pp. 122–137.

Zhang, E. Y. (2018b). “Jizang’s negation in the four levels of twofold truth,” in Y. Wang & S. A. Wawrytko (eds.), *Dao Companion to Chinese Buddhist Philosophy* (pp. 188–216). Dordrecht: Springer Verlag.

Стаття надійшла до редакції 20.12.2023

---

UDC 821.581

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2024.01.46>

## **THE MOTIF OF NATIONAL IDENTITY IN ALAI'S PROSE WORKS (BASED ON THE NOVEL «BEES FLY AND SPIN»)**

*I. Khyzha*

Lecturer of the Oriental Languages Department  
H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University  
2, Valentynivska Str., Kharkiv, 61168, Ukraine  
[iv.khyzha@gmail.com](mailto:iv.khyzha@gmail.com)

The aim of this article is to explore in detail the topic of the national identity in the prose of a famous Chinese writer Alai. By analyzing his story «Bees fly and spin», we consider how the writer reproduces and explores aspects of the culture, traditions and the inner world of the characters in the context of national self-identification through the Buddhist motives. In Alai's case, literary works act as catalysts for national self-awareness and contribute to the establishment of national identity among readers. Attention is focused on the interaction of Tibetan literature with socio-cultural environment as well. The article examines cases when literary works act as a tool of resistance or expression of Tibetan national and cultural identity in conditions of external pressure. The article also describes how religious, socio-cultural and historical aspects influence the formation of national identity in Alai's stories, expanding the understanding of the relationship between literature and national identity. With the help of descriptive, historical and political analysis, the internal conflict of the characters, the religious subtext of the work and the evolution of the national idea in the context of the development of the state and the transformation of the cultural image of Tibetans are decoded. This study also takes into account the interaction between the motif of national identity and the current literary trend aimed at the study and embodiment of the cultural characteristics of the nation. Through this analysis, the article expands our understanding of how literature can influence the formation and preservation of national identity in the modern world, both regionally and globally. We also put forward a new perspective on the relationship between literature and the formation of national identity in Alai's work; the said perspective deepens understanding and tests new approaches to the analysis of national and cultural dynamics in the modern literary context.

**Key words:** Tibetan literature, Buddhism, cultural aspect, Alai, national identity, self-identification.

## **МОТИВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У ПРОЗОВИХ ТВОРАХ АЛАЯ (НА ОСНОВІ НОВЕЛИ «БДЖОЛИ ЛІТАЮТЬ І КРУЖЛЯЮТЬ»)**

*I. П. Хижя*

Ця стаття має за ціль поглиблено дослідити тему національної ідентичності у прозових творах відомого китайського письменника Алая. Здійснюючи аналіз його оповідання «Бджоли літають і кружляють», розглядаємо те, як письменник відтворює та досліджує аспекти культури, традицій і внутрішнього світу персонажів у контексті національного самовизначення через буддистські мотиви. У випадку Алая літературні твори виступають як каталізатори національної самосвідомості та сприяють утвердженню національної ідентичності серед читачів. У статті також описується те, як релігійні, соціокультурні та історичні аспекти впливають на формування національної ідентичності в оповіданнях Алая, розширюючи розуміння взаємозв'язку між літературою та національною самосвідомістю. Також акцентується увага на взаємодії тибет-

---

ської літератури із соціокультурним середовищем. У статті розглядаються випадки, коли літературні твори виступають як інструмент опору або вираження тибетської національної та культурної ідентичності в умовах зовнішнього тиску. За допомогою описового та історико-політичного методів дослідження декодуються внутрішній конфлікт героїв, релігійний підтекст сюжету та еволюція національної ідеї у контексті державного розвитку і трансформації культурного образу тибетців. Це дослідження також ураховує взаємодію між мотивом національної ідентичності та сучасною літературною течією, спрямованою на дослідження й утілення культурних особливостей нації. Завдяки цьому аналізу стаття розширює наше розуміння того, як література може впливати на формування та збереження національної ідентичності в сучасному світі як на регіональному, так і на глобальному рівні. Запропоновано і новий погляд на взаємозв'язок літератури та формування національної ідентичності у творчості Алая, поглиблюючи розуміння та апробуючи нові підходи до аналізу національної та культурної динаміки у сучасному літературному контексті.

**Ключові слова:** тибетська література, буддизм, культурний аспект, Алай, національна ідентичність, самоідентифікація.

Література завжди відображала душу нації, утілюючи її цінності, традиції та пошуки. До того ж у сучасних державно-соціальних умовах набуває важливості поняття національної ідентичності. Останнім часом це явище асимілюється з різними видами мистецтва, зокрема з живописом, архітектурою, театром музикою та літературою [Римаренко 1996, 337]. У світлі цього вивчення національної ідентичності через призму китайської літератури стає надзвичайно вагомим та цікавим із погляду порівняльного літературознавства дослідженням. У Китаї, країні, яка може пишатися тисячолітньою історією та розмаїттям культур, слова стають не лише засобом вираження, а й ключем до розуміння самої національної сутності. Література як вид творчості зазвичай найбільш яскраво репрезентує поняття «свободолюбивість», «визвольна боротьба», «громадянська позиція» та «національна самоідентифікація», оскільки ще з ранньої давнини як європейські, так і азійські народи боролися за власну незалежність та збереження культури, звичаїв. Такого роду боротьба зачепила і національні меншини, які нині проживають у Китайській Народній Республіці: тибетців, уйгурів, монголів, чжуанів, маньчжурів, мяо та багатьох інших. Кожна із цих національних груп має власні мови, звичаї, культуру та особливості, однак історію становлення не всіх було винесено на літературне тло [Hattaway 2003, 57].

Тибетська самоідентичність – це ланка, що з'єднує непрохідні вершини культури, історії та віри. У світі, де глобалізація пронизує кожний аспект життя, тибетська ідентичність стає не лише пріоритетом для тибетців, а й об'єктом глибокого дослідження для соціологів, політологів, культурологів, істориків, мовознавців і літературознавців. Серед відомих іноземних та українських учених, які займалися дослідженням питання ідентичності тибетців, можна згадати Б. Хіллмана [Hillman 2018], Т. Кійо [Кеhoe 2015], О. Огневу [Огнева 2021], Д. Скачкову [Скачкова 2020]. За останні роки з початку XXI ст. було повідомлено про різні випадки порушень прав тибетців, у тому числі обмеження культурної та релігійної свободи, арешти діячів та активістів, а також демографічні зміни, пов'язані з китайською політикою масового переселення. Китай визначає свою політику в Тибеті як розвиток та модернізацію регіону. Варто

---

також зазначити, що доступ до Тибету обмежений для іноземних журналістів та незалежних спостерігачів, що значно ускладнює одержання об'єктивної та повної інформації про ситуацію в регіоні [U.S. Department of State 2021].

Автори з Тибетського автономного району нині набувають широкої популярності у читачів Материкового Китаю, Тайваню, інших азіатських країнах та за кордоном. Є доволі велика кількість сучасних тибетських авторів, які активно пишуть та висвітлюють свою культуру, історію та сучасні питання. Однак через обмежений доступ до інформації, який може бути пов'язаний із політикою та обставинами в регіоні, імена та доробки цих тибетських авторів можуть бути менш відомими на міжнародній арені. Серед відомих представників китайського модерну та постмодерну, які є етнічними тибетцями або ж китайцями з тибетським корінням, – Далай Лама XIV, Алай, Джам'янг Норбу, Накцанг Нуло, Дондуб Г'ял [Dendrub 2008, 65]. Усі ці автори зображували не лише побут та традиції тибетського народу, а й пропагували концепцію національної ідентичності та самобутності у їхній країні, зокрема широко представляючи релігійний складник народу. До прикладу, Джам'янг Норбу пише власні прозові твори англійською, знаходячись у еміграції у Сполучених Штатах Америки. Накцанг Нуло, своєю чергою, видає твори тибетською мовою, а Алай – китайською. Усі ці митці є не лише письменниками, а й правозахисниками, чії дослідницькі роботи стосуються прав людини та ситуації у Тибетському автономному окрузі.

Якщо брати до уваги саме тибетську націю, то можна виокремлювати ту, що має багатогранну історію та культуру, і складники цієї нації включають різні аспекти, такі як етнічність, мова, релігія, традиції та інші культурні риси. Тибетська етнічна група є частиною тибетсько-бурятської групи тибетсько-бурятської мовної родини. Основною мовою тибетців є тибетська мова. Це тибето-бірманська мова, яка використовується в регіоні Тибету та суміжних територіях [Leiwei 2004, 40–41]. Також існують різні діалекти та мови, що використовуються різними підгрупами тибетців. Щодо історії та суспільства, то Тибет має власні історію і соціальну структуру. Раніше тибетське суспільство було організоване за феодальним принципом із наявністю загального лідера (далай-лама) та духовного лідера (панчен-лама).

Надалі розглядаємо безпосередньо малу літературну творчість Алая та її зв'язок із тибетським народом. Письменник народився 1959 р. у селі Біла Долина, чи Карронг, що розташоване у окрузі Г'єлронг, нині Баркхем, у гірному регіоні. Виріс автор у повіті Нгава Тибето-Цянського автономного району провінції Сичуань. Родина письменника була двомовною: у побуті розмовляли тибетською та китайською. Власну кар'єру Алай почав із написання віршів, а наприкінці 1980-х років почав створювати перші прозові літературні твори. Його роман «Коли курява спаде» «尘埃落定» виграв п'яту літературну премію Мао Дуня у 2000 р. та набув популярності серед китайського суспільства завдяки унікальній авторській та поетичній мові, культурно-етнічному підґрунтю Тибету. У 2005 р. було опубліковано другий роман «Порожня гора», який містить у собі шість історій, дія яких відбувається в маленькому тибетському селі Джикунь. У 1998 р. Алай став головним редактором журналу Science Fiction World, штаб-квартира якого знаходиться у м. Ченду (адміністративний центр провінції Сичуань).



---

Протягом наступного десятиріччя Алай розширив видавництво: тепер воно має тираж більший, аніж будь-який науково-фантастичний журнал у всьому світі. Зараз письменник обіймає посаду завідувача сичуаньського відділення Асоціації письменників. Алай – автор романів «Коли курява спаде» «尘埃落定时», «Пісня короля Гесара» «格萨尔王» та «Порожня гора» «空山», збірки новел «Тибетська душа» «藏魂», оповідань «Риба» «鱼», «Бджоли літають та кружляють» «尘埃飞扬», «Три гусениці» та ін. Письменник також написав сценарій до повнометражного китайського фільму «Альпіністи» «攀登者», який вийшов на екрани 2019 р. [Санг Тсеринг 2011, 92]. Авторська манера письма у Алая не є складною для сприйняття або відчуженою, однак містить деякі унікальні риси. Письменника відносять до епохи китайського постмодерну, а жанр, із яким він працює найчастіше, – це історична та побутова проза, патріотичні твори. Виходячи із цього, можна зрозуміти, що мова написання Алая містить значну кількість культуронімів, історизмів, унікальних онімів і топонімів та релігійну лексику. Такі категорії слів, зокрема постають проблемою для перекладачів, які займаються художнім перекладом творів із китайської на українську.

Тож перейдімо до ідейно-художнього аналізу центральної для нашого дослідження новели. Коротка історія «Бджоли літають і кружляють» входить до збірки оповідань та новел Алая «Срібло у місячному сяйві».

У назві та значеннєвому концепті твору автор створює алегорію, де бджоли символізують людські життя, а їхні польоти і кружляння стають метафорою нескінченного циклу життя та смерті. Через цю розповідь про бджіл Алай звертається до фундаментальних філософських питань про життя, смерть, час і нескінченність. Він відображає ідею про те, що кожне життя – як звичайна комаха бджола – має свою роль у цьому нескінченному циклі, але не менш важливим є буддійський посил: усі ми навчаємося чогось, отримуючи досвід від попереднього та передаючи його наступному поколінню [Lydia 1992]. Серед основних тем яскраво виділяється на літературному лоні тема поваги до природи та розуміння її законів, що є характерним моментом для творчості Алая «Бджоли літають і кружляють», – це текст, який до глибини пронизаний рисами символізму. Течія символізму у цьому разі утворює чинник, який дає змогу читачам розмірковувати про сенс життя та його нескінченні взаємозв'язки. Виходячи з релігійного боку тексту, «Бджоли літають і кружляють» може бути алюзією на концепцію кругообігу життя і смерті в буддизмі. Ця концепція відома як «сансара», що означає нескінченний цикл народження, смерті та переродження, який продовжується з життя в життя [Гятсо 2015, 51].

У буддизмі існує вчення про «карму», яке свідчить, що наші дії залишають сліди в нашій душі та визначають наше майбутнє переродження. Подібно до бджіл, які літають і кружляють навколо квітів, збираючи нектар, а потім створюють мед і вмирають, живі істоти переживають народження, життя та смерть у цьому нескінченному циклі. Метафора такого типу також може символізувати безперервний процес навчання, розвитку та духовного зростання, який відбувається протягом багатьох життів. Сюди можна віднести й інтерпретацію образу безсмертного божества у вигляді тварин та комах: *«І тільки він почав вимовляти їх уголос, як прозвучали звуки, схожі на перебори струн. То солодкоголоса небожителька торкнулася до піпи. І звучала тільки мелодія,*

---

така витончена і гармонійна, легка і протяжна, вона наче приближувала до гармонії та просвітлення, ніби злітала з бджолиних крилець, які збирали на лузі нектар» (тут і далі переклад наш). Тут бачимо пряме порівняння гудіння бджіл зі звуками китайського музичного інструменту – піпи 琵琶, звук якого у буддизмі знаменує приближення до нірвани [Kang, 2004]. Вираз «бджоли, що літають і кружляють» може бути вжито, зокрема, і для вираження національної ідентичності, особливо в контексті різноманітності культур, народів та їх взаємодії. У цьому разі цей крилатий вираз може бути декодовано так:

1. Різноманітність культур. Як і бджоли, представники різних національностей та культур можуть «літати і кружляти» в загальному просторі, випромінюючи культурне багатство та різноманіття. Кожна культура має унікальні риси, але вони співіснують у великому мозаїчному образі як частини загального пазла: *«Але то була незвичайна бджола. Вона зросла на лузі, жила у земляному вулику серед ячменю. А зараз вона не встигла до снігу повернутися у свій вулик і тепер літала, наспівуючи собі щось»*. Спостерігаємо поведінку бджоли, відірваної від цілого складника, а саме образ відділення людини від свого народу.

2. Взаємодія та обмін. Бджоли переносять пилок із квітки на квітку, сприяючи запиленню та росту рослин. Аналогічно національна ідентичність може бути збагачена через взаємодію та обмін культурними ідеями, традиціями та цінностями між різними групами [Гундар-Гонгадзе 2017].

3. Співпраця та солідарність. Бджоли працюють разом у вулику для досягнення спільної мети – виробництва меду. Також національні групи можуть працювати спільно для досягнення загального блага, зміцнення своєї ідентичності та збереження культурної спадщини [Чжиань 2015, 79–80].

4. Повага до різноманіття. Як бджоли, які виконують різні ролі у вулику, різноманітність національних та культурних груп збагачує суспільство та сприяє його розвитку. Повага та розуміння цієї різноманітності є важливими аспектами національної ідентичності [Магочій 2005, 74].

Отже, загальний зміст полягає у тому, що національна ідентичність може бути зрозуміла як мозаїка з різних культур, які взаємодіють та співіснують, створюючи загальний контекст та багатство. У новелі основною лінією є окреслення чернечого життя, духовних практик та буддистських звичаїв. У цьому контексті головна ідіома твору може ілюструвати такого роду аспекти. Перший аспект – ритмічність і постійність. Бджоли виконують свої обов'язки, літаючи та кружляючи, у ритмі природних циклів. Аналогічно ченці можуть дотримуватися ритмічних практик, молитви та медитації, які допомагають їм підтримувати духовну рівновагу: *«Лами вийшли з-поза кущів дрібнолистої азалії, зовсім як солдати із засідки. Можливо, через те, що із квітів ішов такий аромат, монахи похитувалися, неначе були п'яні. Згодом вони пояснили, що сп'яніли від безмежного щастя, оскільки їм пощастило отримати такого наставника»*. Тож тут цілком утілюється не лише постійність, а й служіння монахів, вірність своїй справі. Як бджоли збирають нектар і створюють мед, ченці можуть служити іншим та робити добрі справи. Їхня «п'янка ходьба» може бути алюзією до їхньої діяльності, спрямованої на благо інших істот та суспільства, шляхом здобуття прозріння. Образ Громади: бджоли працюють у вулику, утворюючи суспільство з певними ролями та завданнями. Це

---

може бути авторським відображенням чернечої громади, де кожен монах грає свою роль у підтримці духовних практик та підтримці один одного: *«А бджоли літали і кружляли, і з цих звуків наче магічним шляхом виникав трон із лотосу, на який монах легко зійшов»*. Тут бачимо опис згуртованості серед інших монахів та радисть від того, що їхній наставник став на крок ближче до образу Будди. Бджоли створюють мед та стільники, що нагадує ченців, які через свою духовну практику та служіння творять духовне багатство та гармонію [Лі 2004]. Загальна ідея полягає у тому, що поширений у релігійній культурі вираз «бджоли літають і кружляють» може бути використаний для ілюстрації духовної практики, служіння та пошуку гармонії у чернечому житті. У буддизмі як релігійної та філософської традиції концепція часу та сезонів має свої особливості. Зокрема, варто звернути увагу на образ весни та природу, висвітлених автором у творі. Деякі аспекти весняної пори можуть відноситися до буддійських навчань та практик:

1) Мінливість і швидкоплинність. Весна як період відродження природи після зими може нагадувати про важливість розуміння мінливості і минулості в буддійських навчаннях: *«А Самгтан часто сидів на тому ж місці, де зараз сиджу я. Він продовжував завзято вивчати Канон. Сонячне світло проникало через вікно, залишаючи сяючі променеві плями на сторінках книги. Самгтан, посміхнувшись, одягнув сонячні окуляри, і промені тієї ж миті зникли, а на сторінках залишилась лише мудрість у чистому вигляді»*. Учення про «Анатту» стверджує відсутність постійної, незалежної особистості у всіх речах, що наголошує на мінливості всіх явищ, однак практики монаха завжди тривають, і їх складник не змінюється.

2) Весна у прозі зазвичай виступає як символ відродження та переродження всього живого: *«...луг, засіяний маленькими жовтими квітами. Неподалік тече Янцзи, тому у свіжому повітрі відчувається присмак води. Я мимоволі посміхаюсь і записую такі слова: «Бджоли літають і кружляють». Аж тут звертаю увагу на танцюючі промені, і до мене звідкись доноситься дивовижна музика»*. Із такого опису бачимо, що відродження природи у весняний період може бути символом перетворення та можливості зміни, що відповідає поняттям реінкарнації та постійного розвитку у буддизмі.

3) Поєднання з буддійською практикою. Багато буддійських практик, таких як медитація та усвідомленість, звертають увагу на природу і навколишнє нас: *«За бесідою вони непомітно дійшли до зовнішніх воріт монастиря, де дзюрчав кристалевий і прозорий гірський струмок»*. Як бачимо з образу струмка, весна зі своїми елементами може бути порою для більш глибокого поєднання з навколишнім світом та розуміння його мінливості.

4) Очищення та новий початок через образ весни, тепла та комах: *«Геше зупинився біля воріт головного храму і спостерігав, як промені сонця грають посеред квітів і дикі бджоли небувалої краси кружляють та гудуть над бутонами... Самгтан і рабжамба-геше так і залишилися стояти перед променями високого сонця, розглядаючи хмари дивовижної форми та структури»*. У деяких культурних та релігійних традиціях весна вважається часом очищення та нового початку. Аналогічно у буддизмі практика звільнення від страждання та негативних аспектів може розглядатися як новий початок. Варто взяти до уваги, що буддизм є різноманітною релігією і включає безліч традицій,

---

практик та інтерпретацій, і зв'язок весни з буддійськими навчаннями може відрізнятися залежно від цілей служіння [Чжан 1996, 693].

Варто також звернути увагу і на інші образи, які фігурують у новелі Алая. А саме, образ білих коней, який є доволі неоднозначним у літературі: *«Перед ним постала компанія однокласників, які вибралися відпочити на природі. Він подумав: а раптом ці білі коні дійсно спустилися з небес? Такі білосніжні, легкі і витончені. Одразу видно було, що ці істоти на належать цьому світові...»*. Один із можливих способів розуміння цього образу полягає у його асоціації з мудрістю та освіченістю. У деяких буддистських традиціях білий кінь може бути символом духовної прозорості та просвітленості. Також у контексті буддизму образ білого коня може використовуватися для вираження ідеї про звільнення від пут бажань та ілюзій, які утримують людину від духовного розвитку. У цьому разі білий кінь може відображати свободу від матеріальних прив'язань і відкриття шляху до внутрішнього спокою та освітлення. В основній частині та у розв'язці твору трапляється опис ще одного символу, а саме грибів: *«Він розповідав, що на цій поляні ростуть гриби. Нині вночі роса особливо рясна, от гриби і проросли у такій кількості. І одна купка грибів пробилася якраз під спальним мішком Самгтана, вони ж і викликали кошмар. Самгтан і Живий Будда присіли на траву трохи перевести дух. І невдовзі у тихому сяйві місяця став розливатися запах грибів, які смажились у молоці»*. Символ грибів у літературі може носити різноманітні конотації залежно від контексту та авторського задуму. Оскільки деякі гриби мають властивість швидкого росту після дощу чи у вологому середовищі, вони можуть символізувати природний процес відновлення та регенерації. І в окремих контекстах гриби можуть бути спробою відобразити психологічні стани персонажів, указати на їх уявність чи психічні перетворення. Що доволі характерно для вищезазначеного оповідання, де Самгтан переживає кошмарний віщий сон, у якому бачить блискавку і смерть. Хоча буддисти, як правило, зосереджуються на духовному зростанні через медитацію, морально-етичного життя, проте іноді відомі практики використання так званих грибів псилоцибіну, які є своєрідним психотропним засобом. Після їх уживання монах знаходить власне прозріння і вважає, що став на ступінь вище у релігійному просторі [Mauger 2023]. Це і засвідчує кінцівка твору, де найбільш вірогідно буддійський монах досяг стану нірвани, цілком можливо, що були задіяні і гриби.

Отже, у цій статті нам удалося розглянути різноманітні аспекти та взаємозв'язки, які формують і впливають на національну ідентичність персонажів в оповіданні «Бджоли літають і кружляють». Під час художнього аналізу новели виявлено, що національна ідентичність є складним поняттям, яке переплітається з історією, культурою та особистими досвідом. Водночас Алай удаło висвітлює внутрішній конфлікт та еволюцію національної самосвідомості, звертаючи увагу читача на те, як ці аспекти впливають на життя та взаємини героїв.

Як бачимо із сюжетної лінії оповідання, релігійний складник, а саме буддизм, також може відігравати важливу роль у формуванні національної ідентичності для Тибету, де він став частиною культурного та історичного спадку і ключовим елементом суспільного життя. Зображення життя монахів та головного лами криють у собі образ народної величі та неприступності

---

тибетців. Зокрема, і сакральність є найважливішим ключем у збереженні власної народності, адже нація поєднує у собі як фізичні, матеріальні цінності, так і духовні.

Однак варто також пам'ятати, що модерний зовнішній світ залишає свій відбиток на тибетській культурі та літературі. Взаємодія зі світом, політичні питання та економічні перевороты ставлять тибетців перед випробуванням адаптації. З одного боку, це може призвести до розширення горизонтів та обміну культурним досвідом, а з іншого – до втрати унікальних рис, які так намагається зберегти тибетський народ. Збереження мудрості минулого, сучасний активізм та відкриття нових форм державності і національного самовираження стають класичними рисами того, чим стала та що може стати тибетська ідентичність у найближчому майбутньому.

### ЛІТЕРАТУРА

Ван Чжиань. Визволення та індивідуалізація в сучасній китайській літературі. *Східна Європа: культура, суспільство, політика*, 3, 200. С. 78–87.

Гундар-Гонгадзе І. Ідентичність як проблема: Статті та есеї. Київ : Дух і літера, 2017. С. 38–39.

Лі Д. Д. Феноменальна фігура історії: естетика та політика в ХХ столітті в Китаї. Берклі : Університет Каліфорнії, 2004. С. 211–213.

Магочій В. *Українська ідентичність: філософсько-культурологічний вимір*. Київ : Академічний світ, 2005. С. 74–75.

Поезія національного визволення в Тибеті. Вірші Міларепи (за перекладом Ярослава Литовченка) (2023). URL: <https://ratnashri.org.ua/milarepa-songs/> (дата звернення: 21.11.2023).

Огнева О. Д. Стан сучасної художньої прози тибетців: автора, мова, адресат. *Китаєзнавчі дослідження*, (1–2), 2021. С. 97–109.

Римаренко Ю. Національна ідентичність. *Мала енциклопедія етнодержавознавства*. Київ : Генеза, 1996. 942 с.

Санг Тсеринг. Тибетська література і національна боротьба. *Тибетський журнал*, 36(4), 2011. С. 91–98.

Скачкова Д. О. Інтерпретація тибетського епосу про царя Гесара в сучасній китайській літературі (на матеріалі роману Алая «Цар Гесар») : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.04. Київ, 2020. 256 с.

Тензін Гятсо. Літературний аспект національної боротьби в Тибеті. *Сучасна тибетська література*, 22(3), 2015. С. 45–56.

Цай Цзінь Тема визволення в китайській сучасній прозі. *Китайська література та культура*, 1, 2008. С. 45–60.

Чжан Л. Протилежності, культурний нігілізм та опозиційна політика: сучасна експериментальна проза в Китаї. *КНР: Журнал азійських студій*, 25(4), 1996. С. 689–708.

Chow Rey. The Age of the World Target: Self-Referentiality in War, Theory, and Comparative Work. *Durham, NC: Duke University Press*, 2007. P. 335.

2021 Country Reports on Human Rights Practices: China (Includes Hong Kong, Macau, and Tibet) (by U.S. Department of States) URL: <https://www.state.gov/reports/2021-country-reports-on-human-rights-practices/china/> (accessed in 21 October 2023).

---

David Leiwei *Imagining the Nation: Asian American Literature and Cultural Consent*. Stanford, CA: Stanford University Press, 2004. P. 43–44.

Hillman B. *Studying Tibetan Identity*. The Sage Handbook of Contemporary China. London: Sage Publications, 2018. P. 713–731.

Kang Liu *Reading Chinese Transnationalisms: Society, Literature, Film*. Hong Kong: Hong Kong University Press, 2004. P. 345.

Kehoe T. *I am Tibetan? An exploration of online identity constructions among Tibetans in China*. *Asian Ethnicity*, 2015. P. 314–333.

Lydia H. *Translingual Practice: Literature, National Culture, and Translated Modernity—China, 1900–1937*. Stanford, CA: Stanford University Press, 1992. P. 480.

Mayer F. *Buddhism and psychedelic drugs*. New Orlean: Shambala Press, 2023. P. 234.

Paul Hattaway. *Operation China: Introducing All the People of China*. William Carey Library Pub, 2003. P. 220.

Tashi Dendrub *The Struggle for Modern Tibet: The Autobiography of Tashi Tsering*. *Tibetan Journal*, 29, 2008. P. 65.

#### ТЕКСТИ ДЛЯ АНАЛІЗУ

阿来. 月光下的银匠. 上海文艺出版社, 1973. 345–356页.

#### REFERENCES

Van Chzhyan. (2005), *Vyzvolennia ta individualizatsiia v suchasni kytaiskii literaturi*. *Skhidna Yevropa: kultura, suspilstvo, polityka*, 3, P. 78–87. (In Ukrainian)

Hundar-Honhadze I. (2017), *Identychnist yak problema: Statti ta esei*. Kyiv: Dukh i litera, pp. 38–39. (In Ukrainian).

Li D. D. (2004), *Fenomenalna fihura istorii: estetyka ta polityka v XX stolitti v Kytai*. Berkli: Universytet Kalifornii, pp. 211–213.

Mahochii V. (2005), *Ukrainska identychnist: filosofsko-kulturolohichni vymir*. Kyiv: Akademichniy svit, pp. 74–75. (In Ukrainian).

Ohnieva O. D. (2021), *Stan suchasnoi khudozhnoi prozy tybetsiv: avtora, mova, adresat*. *Kytaieznachchi doslidzhennia*, (1–2), pp. 97–109. (In Ukrainian).

*Poeziia natsionalnoho vyzvolennia v Tybeti*. *Virshi Milarepy (za perekladom Yaroslava Lytovchenka)* (2023) URL: <https://ratnashri.org.ua/milarepa-songs/> (accessed in 21 November 2023). (In Ukrainian).

Rymarenko Yu. (1996), *Natsionalna identychnist*. *Mala entsyklopediia etnoderzhavoznavstva*. Instytut derzhavy i prava im. V. M. Koretskoho NAN Ukrainy. Kyiv: Heneza, 942 p. (In Ukrainian).

Sanh Tserynh (2011), *Tybetska literatura i natsionalna borotba*. *Tybetskyi zhurnal*, 36(4), pp. 91–98. (In Ukrainian).

Skachkova D. O. (2020), *Interpretatsiia tybetskoho eposu pro tsaria Hesara v suchasni kytaiskii literaturi (na materialy romanu Alaia «Tsar Hesar») [dys. ... kand. filol. nauk : 10.01.04.]*. Kyiv. 256 p. . (In Ukrainian).

Tenzin Hiatso (2015), *Literaturnyi aspekt natsionalnoi borotby v Tybeti*. *Suchasna tybetska literatura*, 22(3), pp. 45–56. (In Ukrainian).

Tsai Tszin (2008), *Tema vyzvolennia v kytaiskii suchasni prozi*. *Kytaiska literatura ta kultura*, 1, pp. 45–60. (In Ukrainian).

---

Chzhan, L. (1996), Protylezhnosti kulturnyi nihilizm ta opozytsiina polityka: suchasna eksperymentalna proza v Kytai. *KNR: Zhurnal aziiskykh studii*, 25(4), pp. 689–708. (In Ukrainian).

Chow Rey. *The Age of the World Target: Self-Referentiality in War, Theory, and Comparative Work*. Durham, NC: *Duke University Press*, 2007. P. 335.

2021 Country Reports on Human Rights Practices: China (Includes Hong Kong, Macau, and Tibet) (by U.S. Department of States) (2021) URL: <https://www.state.gov/reports/2021-country-reports-on-human-rights-practices/china/> (accessed in 21 October 2023)

David Leiwei *Imagining the Nation: Asian American Literature and Cultural Consent*. Stanford, CA: *Stanford University Press*, 2004. P. 43–44.

Hillman, B. (2018), Studying Tibetan Identity. *The Sage Handbook of Contemporary China*. London: *Sage Publications*, pp. 713–731.

Kang Liu *Reading Chinese Transnationalisms: Society, Literature, Film*. Hong Kong: *Hong Kong University Press*, 2004. P. 345.

Kehoe, T. (2015), I am Tibetan? An exploration of online identity constructions among Tibetans in China. *Asian Ethnicity*, pp. 314–333.

Lydia H. *Translingual Practice: Literature, National Culture, and Translated Modernity—China, 1900–1937*. Stanford, CA: *Stanford University Press*, 1992. P. 480.

Mayer, F. (2023) *Buddhism and psychedelic drugs*. New Orlean: *Shambala Press*. P. 234.

Paul Hattaway. *Operation China: Introducing All the People of China*. *William Carey Library Pub*, 2003. P. 220.

Tashi Dendrub *The Struggle for Modern Tibet: The Autobiography of Tashi Tsering*. *Tibetan Journal*, 29, 2008. P. 65.

#### TEXTS FOR ANALYSIS

阿来. (1973) 月光下的银匠. 上海文艺出版社, 345–356页.

*Стаття надійшла до редакції 20.12.2023*

## **SINOPHONE LITERATURE OF TAIWAN: GENESIS AND FORMATION**

*M. Shamro*

Master's degree student at the Department of the Far East and Southeast Asia Languages and Literatures

Educational and Scientific Institute of Philology  
of Taras Shevchenko National University of Kyiv  
14, Taras Shevchenko blvd., Kyiv, Ukraine, 01601  
[mshamro1@gmail.com](mailto:mshamro1@gmail.com)

*T. Vechorynska*

Ph.D in Comparative Literature

Associate Professor at the Department of the Far East and Southeast Asia Languages and Literatures

Educational and Scientific Institute of Philology  
of Taras Shevchenko National University of Kyiv  
14, Taras Shevchenko blvd., Kyiv, Ukraine, 01601  
[t.vechorynska@knu.ua](mailto:t.vechorynska@knu.ua)

Taiwanese literature was defined by centuries of history and a unique cultural heritage. In the context of globalization and cultural diversity, Taiwanese literature is an important phenomenon that not only reflects aspects of Taiwanese society and identity, but also interacts with other literary traditions of the world. For a long time, Taiwan, its history, culture and, in particular, literature remained unknown and under-researched. Literature, which has gone a difficult path from ancient times to modern times, is an important part of Taiwan's cultural heritage.

The focus of this article is the systematic analysis and characterization of Taiwanese literature, its development stages, and the study of connections with Chinese and world literature. The research aims to identify key approaches that form Taiwanese literature discourse, determine its peculiarities, and also provide with a deeper insight into the role of Taiwanese literature as a cultural phenomenon in the context of world literature and global Chinese literature in particular. An important aspect of the article is the study of historical and cultural backgrounds of Taiwanese and Chinese literatures, which reveals the depth and complexity of the literary exchanges between these two vast cultural heritages.

Taking into account the fact that Taiwan plays an important role in the regional and world context, the article outlines the place of Taiwanese literature in the world literary discourse, defines the key periods of its development. Special attention is paid to the emergence and evolution of new Taiwanese literature, and its significance in the context of global literary discourse. The article examines socio-political factors and cultural shifts that contributed to the development of this literary movement, and also clarifies its main genre, thematic, and stylistic features.

**Key words:** Chinese literature, sinophone literature, Taiwanese literature, authentic literature, nativization, new Taiwanese literature.



---

## КИТАЙСЬКОМОВНА ЛІТЕРАТУРА ТАЙВАНЮ: ГЕНЕЗА ТА СТАНОВЛЕННЯ

*М. Р. Шамро, Т. В. Вечоринська*

Література Тайваню відзначається багатоміжовою історією та унікальною культурною спадщиною. У контексті глобалізації та розмаїття культур тайванська література є важливим явищем, що не лише віддзеркалює аспекти тайванського суспільства та ідентичності, а й взаємодіє з іншими літературними традиціями світу. Протягом тривалого часу Тайвань, його історія, культура і зокрема література залишалися невідомими і недостатньо дослідженими питаннями. Література, яка пройшла складний шлях від давніх часів до сучасності, є важливим складником культурної спадщини країни.

У центрі цієї статті – системний аналіз та характеристика тайванської літератури, визначення основних періодів її розвитку та вивчення зв'язків із китайською та світовою літературою. Розглянуто ключові аспекти, що вплинули на еволюцію тайванської літератури та проаналізовано різні підходи до визначення тайванської літературної традиції, урахувуючи як історичні, так і сучасні контексти, що визначають її розвиток. Дослідження спрямоване на визначення ключових підходів до окреслення тайванської літератури та їхніх характеристик, які допомагають урізноманітнити наше розуміння особливостей тайванської літератури, а також надають глибше уявлення про роль тайванської літератури як культурного явища в контексті світової та китайської літератури. Важливим аспектом статті є вивчення зв'язків та історії взаємодії тайванської літератури з китайською літературною традицією. Китайський культурний контекст, із яким тайванська література нерозривно пов'язана, розкриває глибину та складність літературних обмінів між цими двома вагомими культурними спадщинами.

Зважаючи на те, що Тайвань відіграє важливу роль у регіональному та світовому контексті, у статті окреслено місце тайванської літератури у світовому літературному дискурсі, визначено ключові періоди її розвитку. Особливу увагу приділено появі та еволюції нової тайванської літератури, проаналізовано її значення в контексті глобального літературного дискурсу. Розглянуто соціально-політичні чинники та культурні зрушення, які сприяли розвитку цього літературного руху, а також з'ясовано його основні жанрові, тематичні та стилістичні особливості.

**Ключові слова:** китайська література, китайськомовна література, література Тайваню, автентична література, нативізація, нова тайванська література.

Питання визначення автентичної тайванської літератури є дискусійним, адже включає у себе розуміння історичного контексту та суспільно-політичних передумов. Ураховуючи всі історично-соціальні чинники, тайванську літературу можна визнати унікальною, такою, що поєднує риси декількох культур, але водночас зберігає свою автентичність. У цілому є дві зовсім протилежні думки стосовно визначення автентичної тайванської літератури:

1. На думку літературного критика Цю Гуйфен (邱贵芬), тайванська література є частиною китайської і має розглядатися в контексті китайського літературного дискурсу [Chiu 2022].

2. Дослідник літератури Тайваню Хуан Шихуей (黄石辉) вважає, що тайванська література є самостійною, відображає особливості цього регіону і не походить від китайської [Chang 1993].

Обидва підходи мають свої недоліки. Якщо розглядати тайванську літературу виключно як частину китайської, то всі літературні процеси необхідно трактувати, посилаючись на події на материка, які, ймовірно, не обов'язково

---

мають вплив на соціальне та культурне життя Тайваню. З іншого боку, порівняльні характеристики літератури Тайваню будуть краще зрозумілі, якщо вивчати її з погляду світових літератур китайською мовою, а не в рамках літератури Китаю.

У період японської окупації Тайваню з'явилася концепція «нативізації» (本土化 *bentu hua*), одна з передумов її виникнення – бажання тайванських авторів створити національну літературу, яка б сприймалася окремо від японської та китайської у світовому літературному дискурсі. Одним з ініціаторів нативістської літературної дискусії є Хуан Шихуей (黃石輝), свої погляди на концепцію «нативізації» він окреслює у публікації «Чому б не виступати за нативістську літературу?»: «Як має бути написана тайванська література? Ми повинні писати тексти тайванською, вірші тайванською, романи тайванською, пісні тайванською, ми повинні описувати речі тайванською» [Chang 1993].

Концепція «нативізації» окреслює тайванську літературу як самодостатню та незалежну і трактує автентичну тайванську літературу як «літературу рідного ґрунту» (乡土文学 *xiangtu wenxue*), у якій відображаються «свідомість Тайваню» (台湾意识 *taiwan yishi*) і тривала антиколоніальна, антифеодальна історія, опір імперіалістичній культурі. Визначення «література рідного ґрунту» зумовлене тим, що нативістські твори часто відображали локальні особливості Тайваню: діалекти, пейзажі, традиції.

Пен Жуйцзін (彭瑞金) формує основу нативістської програми: «Тайванська література – це незалежна, самовизначальна національна література Тайваню, якої бажає тайванська нація. Створити тайванську літературу означає заснувати культуру Тайваню; без підтримки тайванської культури наше уявлення про тайванську націю буде не більше ніж порожніми розмовами» [Peng 1993, 318].

«Нативізація» націлена утвердити колективну ідентичність і втілити автентичну традицію. Широка дискусія про літературу рідного краю мала більше спільного з політичною ідеологією, ніж із регіональною, етнічною чи культурною диференціацією.

Стверджуючи, що «пріоритетом тайванської літератури має бути її нативізація», критик Пен Жуйцзін (彭瑞金) вважає, що тайванська література повинна встановити власні очікування щодо створення літератури з «національною літературною індивідуальністю» [Peng 1992]. Тож він пропонує критерії, за якими варто досліджувати та визначати, що становить власне тайванську літературу. За його словами, це питання є особливо важливим, адже найбільшою загрозою для існування тайванської літератури є її невизначеність. Запропоновані ним критерії встановлюють легітимність тайванської літератури і окреслюють її історичний розвиток. Пен Жуйцзін (彭瑞金) пропонує такі критерії для визначення автентичної тайванської літератури:

- 1) твір правдиво відображає історію Тайваню;
- 2) твір правдиво відображає реальність людей, що живуть на Тайвані;
- 3) автор твору має тайванське коріння. Цей критерій не є основним. Навіть якщо письменник не народився на території Тайваню або змушений був переїхати, його твори все одно можна вважати автентичною тайванською літературою, якщо вони відповідають перерахованим вище критеріям. І навпаки,

---

автори, які відмовляються ототожнювати себе з Тайванем, не можуть належати до тайванської літератури.

Загалом критерії Пена Жуйцзіня (彭瑞金) націлені на класифікацію та аналіз тайванської літератури останніх трьохсот років з особливим акцентом на твори останніх десятиліть, а також на обумовлення того, якою має бути тайванська література в майбутньому.

Питання визначення автентичної тайванської літератури гостро постало у ранній післявоєнний період, у 1945–1950 рр. Основним завданням на той час було не лише сформувати визначення тайванської літератури та окреслити її рамки, а й оцінити вплив японської спадщини та культури материкового Китаю. Говорячи про визначення автентичної тайванської літератури, можна виокремити три провідні думки, прихильники кожної з яких мали не тільки спільні погляди на культуру та літературу Тайваню, а й спільну регіональну приналежність та політичні вподобання. Можна умовно окреслити три групи: перша – чиновники Гоміньдану; друга – місцеві літературні критики з Тайваню; третя – літератори та критики з материкового Китаю. Погляди на визначення тайванської літератури кожної з цих груп не завжди суперечили один одному.

Перша група визначає автентичну тайванську літературу як літературу, що пройшла процес культурної реконструкції. Мета літератури – підвищити рівень освіченості тайванців. Таким чином, автентичну тайванську літературу варто окреслювати як «нову китайську літературу», що є частиною літературного дискурсу материкового Китаю [Song 2014].

Гоміньдан виступав за право представляти Китай, тому термін «тайванська» на позначення літератури не мав використовуватися. Щоб зміцнити свою позицію як єдиного законного уряду Китаю, Гоміньдан сприяв прийняттю терміну «китайська література» на позначення тайванської.

Тайванські інтелектуали повністю заперечували погляди чиновників Гоміньдану і критикували їх за нехтування тайванською специфікою. На їхню думку, автентична література має подолати дихотомію Китай – Тайвань і сприйматися як самостійна література світової культури.

Літературні критики материкового Китаю на цьому етапі займають проміжну позицію, але не заперечують провідну роль китайської культури в тайванській літературі.

Виходячи з критерію мови, можна умовно провести межу між «літературою Тайваню» та «тайванською літературою». Під терміном «тайванська література» зазвичай мають на увазі твори, написані південномінським діалектом. Південномінський діалект – це діалект династій Цзінь і Тан, принесений мігрантами із Центральних рівнин, які переселилися до півдня Фуцзяня [Wang 2004].

Після 1987 р. зі скасуванням воєнного стану стало особливо актуальним питання визначення автентичної тайванської літератури, адже у цей час почався процес переосмислення тайванської ідентичності, культури і зокрема літератури. Після періоду правління Гоміньдану, коли всі твори, написані на Тайвані, автоматично вважалися частиною «китайської літератури», дискусія про визначення рамок питома тайванської літератури стала новаторською. У своїх дослідженнях тогочасні літературознавці неодноразово акцентували

---

увагу на відмінностях тайванської та китайської літератури, окреслювали місцеві особливості, характеристики тайванської літератури з погляду історії та культури і водночас не ізолювали її від світового літературного дискурсу.

Нині питання мови написаних творів викликає багато дискусій. З одного боку, як зазначено вище, існує думка, що тайванськими є твори, написані місцевими мовами Тайваню. Окрім цього, також є прихильники позиції, що до тайванської літератури належать усі китайськомовні твори про Тайвань, неважливо, де і ким вони написані.

Другий підхід: орієнтація на ідеологічні критерії. Так, наприклад, автентичними тайванськими творами часів японського правління на острові можна вважати лише ті, які критикують японців, їхню владу.

Питання позиціонування тайванської літератури в китайськомовному дискурсі і загалом у літературі материкового Китаю також постало ще в ранній післявоєнний період. Це питання теж є дискусійним і має декілька протилежних поглядів. Одним із майданчиків для проголошення думок про позиціонування тайванської літератури став журнал «Міст» («桥» *qiao*), що почав видаватися у серпні 1947 р. Основна тема обговорення – тайванська література, її місце та інтеграція у літературний дискурс, взаємодія з китайською літературою. Незважаючи на те що більшість авторів журналу «Міст» («桥» *qiao*) визнавала, що тайванська література є частиною сучасної китайської літератури, сформувалося загалом п'ять підходів до її позиціонування.

Перший – заперечення існування тайванської літератури як такої, відмова від терміна «тайванська література». Ця думка отримала підтримку Гоміндану. Із цього погляду літературу можливо позначати назвою окремого регіону тільки тоді, коли цей регіон пов'язаний із різними націями та різними мовами, тому тайванську та китайську літературу неможливо відмежувати.

Другий погляд на позиціонування тайванської літератури – «література кордонів» (边疆文学 *bianjiang wenxue*), або «місцева література» (地方文学 *difang wenxue*). Такий підхід ураховує особливості тайванської культури та її регіональні відмінності, але водночас уважає тайванську літературу частиною китайського дискурсу; таку думку поділяли літературні кола материкового Китаю.

Третій підхід до визначення взаємозв'язків між тайванською та китайською літературою – зближення літературних традицій. За такого підходу тайванська література вважається самостійною, але такою, що виникла завдяки китайському дискурсу, зокрема завдяки руху Четвертого травня.

Четвертий підхід – «література рідного ґрунту» (乡土文学 *xiangtu wenxue*). Назва походить від концепції Scholte (ґрунт) у німецькій літературі. На думку дослідника тайванської літератури Чжу Шуаньї (朱双一), «література рідного ґрунту Тайваню дуже схожа на «місцеву літературу», визначену Лу Сінем» [Zhu 2004, 167].

Останній, п'ятий, підхід, який виокремлюють автори видання «Міст» («桥» *qiao*), – тайванська та китайська література є рівними між собою. Цю думку відстоювали місцеві тайванські літератори, зокрема Ян Куї (杨逵), який зазначав, що тайванська література «посилає національне розуміння та єдність», «кожен, хто хоче працювати над національною єдністю на острові, повинен відкинути свої базові та поверхневі знання про Тайвань і повинен мати глибоке розуміння історії Тайваню, життя, звичок та почуттів людей» [Chen 2004].

---

Таким чином, обидві літератури є народними, такими, що втілюють особливості й різницю між жителями материка та тайванцями, тож вони обидві належать до світового літературного дискурсу.

Під поняттям «світовий літературний дискурс» зазвичай мають на увазі взаємодію між собою літератур різних країн і регіонів, їхній взаємний вплив та культурні обміни. Зазвичай термін «світова література» застосовується для позначення творів, що мають загальнолюдське значення і отримали визнання поза межами національної літератури.

Особливо це стосується тайванської літератури, для якої важливим було не лише позиціонування себе у світовому літературному дискурсі, а й окреслення власних меж, виокремлення себе з-поміж загальної китайськомовної літератури, у якій переважала література Китаю. Тайвань є одним із китайськомовних регіонів, його літературна традиція розвивалася в контексті унікального історичного, культурного і політичного середовища острова. Тайванські письменники та поети зробили вагомий внесок у світ китайської літератури, а їхні твори можна розглядати як частину всесвітньої китайськомовної літератури (世界华文文学 *shijie huawen wenxue*), тобто твори, які написані китайською мовою в різних частинах світу, поза межами материкового Китаю, у китайськомовних спільнотах інших країн.

У контексті зв'язків між тайванською та світовою літературою застосовують також поняття «синофонна література», тобто така, що написана китайською мовою. Цей термін був уперше застосований Ши Шумей (史书美) в її есе «Глобальна література і технології визнання». Ши Шумей (史书美) стверджує, що концепція «синофонної літератури» вивчає «спільноти та культури, що говорять китайською мовою за межами Китаю, а також спільноти та культуру етнічних меншин у Китаї, де китайська мова була прийнята або нав'язана» [Shih 2004, 20].

Для визначення характеристик автентичної тайванської літератури необхідно зазначити, що вона має складне історичне підґрунтя свого становлення і розвитку. Усна тайванська література має довгу історію у понад тисячу років і традиційно складається з фестивальних міфів, легенд і казок корінних народів Тайваню, а також включає культурну спадщину японців, яка інтегрується у тайванську культуру за часів правління Японії на острові. Як наслідок, окремі японські народні казки вважаються частиною тайванського фольклору. Серед дослідників усної літератури Тайваню – Хуан Шуцзін (黄叔璚), який займався укладанням пісень аборигенних народів Тайваню.

Німецький дослідник Т. Діфенбах у роботі «Основні думки з тайванської літератури» досліджує письмову тайванську літературу і пропонує таку періодизацію: ранній період, період консолідації та період розквіту. Ранній період і загалом уся письмова література Тайваню беруть свій початок від середини XVII ст., її зачинателем вважається Шен Гуанвень (沈光文), який був ученим та поетом із материкового Китаю, але писав твори на Тайвані. Твори Шена Гуанвеня (沈光文), а також твори інших мігрантів із материка, які переселялися на Тайвань від маньчжурської влади на материк, позначають терміном «література в екзилі» (流寓文学 *liu yu wenxue*). Серед визначних творів цього періоду: «Ода Тайваню» («台湾赋» *taiwan fu*), тематика твору – опис Тайваню,

---

місцевого населення та їх життя; збірка «Вісім поглядів на Тайвань» («台灣八景詩» *taiwan bajing shi*), вірші у цій збірці мають китайську специфіку, у них велика увага приділяється проблемам письменників – мігрантів із материка.

На думку Т. Діфенбаха, період консолідації у тайванській літературі починається в 1705 р. Серед відомих літературних постатей цього етапу: Сунь Юаньхен (孫元衡), Лань Дін'юань (藍鼎元), Хуан Шуцзін (黃叔璥) (займався також збереженням тайванського фольклору, переписом усних творів місцевого корінного населення), Чжан Фу (章甫), Чень Хуей (陳慧), який є письменником – мігрантом із материка, найвідомішим його твором є «Купівля рису» («買米» *mai mi*).

Початком періоду розквіту Т. Діфенбах пропонує вважати 1823 р. Серед відомих тайванських письменників цього етапу: Чжен Юнсі (鄭用錫), Чень Чжаосін (陳肇興), Лін Чжаньмей (林占梅), Ши Шихао (施士浩), Чень Вей'ін (陳維英), Лі Ван'ян 李望洋, Цю Фенцзя (丘逢甲).

Важливою історичною подією на цьому етапі становлення тайванської літератури є початок правління на острові японців у 1895 р. Очевидно, що ця подія мала своє відображення і в літературі. Період із 1895 по 1920-ті роки характеризується поєднанням у літературі китайських та японських традицій, зважаючи на переселення мігрантів із материка та японську окупацію. Тематика антияпонського опору розкривається у творах Ліня Сяньтана (林獻堂), Ліня Ючуня (林幼春), Цая Ціюня (蔡啟運). Відомим поетом того періоду є Цю Фенцзя (丘逢甲), якого називають «поетом-патріотом боротьби проти японських загарбників» [Ye 1979, 220].

На цей етап припадає також і розвиток жіночої літератури на Тайвані, зокрема у 1897 р. було вперше опубліковано вірші Лін Цусян (林次湘), тайванської поетеси.

Початок ХХ ст. можна назвати етапом «нової тайванської літератури», яка має риси модернізму. На цьому етапі розвитку тайванської літератури модернізм стає новою тенденцією та перспективою, спричиненою результатами тривалого колоніального досвіду, коли після п'ятдесяти років колоніального правління на Тайвань були принесені сучасні світові культурні тенденції. На думку дослідника тайванської літератури Юй Юй (余禹), «модернізм – це значною мірою рух аутсайдерів і вигнанців, його поява є не стільки результатом запозичень із Заходу, скільки впливає із власної історичної долі» [Yu 2004].

Є Шитао (叶石涛) виділяє такі чинники, які сприяли розвитку «нової тайванської літератури»:

- 1) розгортання Руху 4 травня на материковому Китаї;
- 2) власна сильна національна ідеологія Тайваню;
- 3) традиційна література, зокрема поезія, які стали «застарілими» для прогресивних авторів;
- 4) нові тенденції у світовій літературі.

«Нова тайванська література» пов'язана з новою літературою 4 травня в материковому Китаї і створювалася під впливом «західної наукової демократичної думки та критичного реалізму на прикладі ресурсів світової літератури» [Lu 2004, 590].

Зважаючи на регіональні особливості, тайванська література розвинула свої локальні характеристики та традиції. Твори «нової літератури» все ще

---

були досить традиційними. Тематично твори цього етапу все ще наслідували тему стародавнього Китаю; очевидно, що така тематика не відображала життя тогочасного населення Тайваню.

Жанрово у «новій тайванській літературі» переважають прозові замальовки, які можна умовно поділити на дві категорії: культурологічні замальовки та лірична проза. Культурологічні замальовки мають сильний китайський колорит, сповнений сентиментів і раціональності. Більшість із творів були випадковими зауваженнями про життя в чужих країнах і мали більш глобальну перспективу. Прикладами творів цього напрямку є: «Ду Фу і Будда» («杜甫与佛» *dufu yu fu*) Ляна Шицю (梁实秋), «Аромат землі» («泥土的芬芳» *nitu de fenfang*) Ченя Чжифаня (陈之藩). У ліричній прозі добре досліджуються різноманітні метафори, приховані у повсякденному житті. Більшість творів цього жанру використовує справжнє «я» для основної розповіді, яка має на меті показати особистий простір і висловити справжні почуття. Прикладами творів цього напрямку є: «Весільний бенкет» («喜宴» *xiyan*) Ці Цзюнь (琦君), «Гірське житло» («山居» *shanju*) Не Хуалін (聂华苓). Поезія часів «нової тайванської літератури» ще «не має фіксованої форми, якій варто слідувати» [Zhang 2004, 705].

Сьогодні серед основних характеристик тайванської літератури можна виокремити: прагнення виділити себе у свідомості нації, що формується; створити літературний корпус як основу національної культури.

Окрім цього, необхідно звернути увагу на її культурну та етнічну різноманітність, яка пов'язана із соціальною структурою Тайваню (ханьці, західноєвропейці, хакка, японці). Тайванська література є композитною, адже населення Тайваню, утворюючи складну структуру, складається з різних етнічних груп, культура яких теж є різноманітною [Yang 1983, 36].

Серед характеристик тайванської літератури – різноманітна тематична спрямованість. Однією з важливих частин тайванської літератури є «література трудових мігрантів» (移工文学 *yigong wenxue*), тобто вихідців із Південно-Східної Азії, такі твори характеризуються особливими культурними відмінностями; переважно творчість авторів – трудових мігрантів публікується у виданні Taiwan Panorama. Також до складу тайванської літератури належить література мігрантів із материка, які через соціально-політичні причини мусили мігрувати на Тайвань. Твори представників мігрантської літератури мають «особливе естетичне та літературне значення через свою культурну причетність» [Tang 2020].

Література мігрантів активно розвивалася на Тайвані у 1950-х роках. Основним тематичним спрямуванням творів було почуття ностальгії, що відображалася у спогадах і описах рідних міст, тому такі твори також називають «літературою ностальгією», спогади про батьківщину в таких творах є способом знайти взаємозв'язки між минулим та теперішнім життям, переосмислити національну культуру, потенційні історичні чинники, що на неї впливали.

Представником тайванської «літератури ностальгії» є письменник Мей Сюнь (梅逊). Його реалістичні твори відображають побутове життя пересічних людей, спогади про дитинство, рідне місто: «Рідне місто і дитинство» («故乡与童年» *guxiang yu tongnian*), «Дідовий млин» («祖父的槽坊» *zufu de caofang*).

---

Творчість авторів – мігрантів із материка часто має тематичну спрямованість «втечі», «ескапізму», яка розкривається не тільки в образах мігрантів, а й в образах етнічних меншин, жінок, тобто всіх, хто, на думку авторів, переживає соціальні труднощі.

Прикладами творів письменників – мігрантів із материка є: «Ностальгія» («乡愁» *xiangchou*) Юй Гуанчжун (余光中), «Смерть у Чикаго» («芝加哥之死» *zhijiage zhi si*) Бай Сяньюн (白先勇), «Знову бачу пальми, знову бачу пальми» («又见棕榈, 又见棕榈» *you jian zonglü you jian zonglü*) Юй Ліхуа (于梨華), «Шовковиця та персик» («桑青与桃红» *sangqing yu taohong*), «Історії Тайваню» («台湾轶事» *taiwan yishi*), «Там далеко річка» («千山外, 水长流» *qian shan wai shui chang liu*), «Три життя, три світи» («三生三世» *san sheng san shi*) Не Хуалін (聶華苓).

Важливою рисою нової тайванської літератури є її антиколоніальне спрямування. Антиімперіалізм та антифеодалізм завжди були двома головними завданнями сучасного просвітницького руху Тайваню. Антиколоніалізм у творах тайванської літератури відображається у засудженні всіх аспектів японської державної політики: економіки (колоніальний грабіж і банкрутство тайванських фермерів), культури («японізація» (皇民化运动 *huangmin yundong*)), управління (суворі закони та корумповані чиновники). Прикладами творів, що підкреслюють антиколоніальну сутність тайванської літератури, є, наприклад, романи «Хроніки поцуплених роверів» («单车失窃记» *danche shiqie ji*) У Міньї (吴明益), «Сирота Азії» («亚细亚孤儿» *yaxiya guer*) У Чжоулю (吴浊流), «Охоронці Мацзу» («海神家族» *haishen jiazu*) Ченя Юйхуея (陈玉慧), «Зелений острів» («绿岛» *lü dao*) Яна Сяоно (楊小娜), «Інформатор» («告密者» *gaomizhe*) Лі Цяо (李喬), «Нічний туман» («夜霧» *yewu*) Ченя Інчжєня (陳映真), «Війна в моєму місті» («故乡的战事» *guxiang de zhanshi*) Лу Хежуо (吕赫若).

Однією з особливостей сучасної тайванської літератури кінця 1980-х – початку 1990-х років є її відхід від антропоцентризму і зосередження на навколишньому середовищі, переосмислення ролі людини в ньому. У згаданих вище творах «Хроніки поцуплених роверів» («单车失窃记» *danche shiqie ji*) У Міньї (吴明益) та «Зелений острів» («绿岛» *lü dao*) Яна Сяоно (楊小娜) теж особлива увага приділяється навколишньому середовищу. Окрім цього, у тайванській літературі з'являється новий тематичний напрям – екологічна література, або екокрітика, а також твори про океан, або океанська література. Переосмислення ролі людини у навколишньому середовищі є дуже важливою рисою для сучасної тайванської літератури з позиції збереження творчості корінних народів. Важливість розвитку «океанської літератури» полягає у тому, що такі твори створюють окрему специфіку культури Тайваню, роблять тайванську літературу частиною Тихоокеанського дискурсу у світовій літературі. Таким чином, тайванська література, однією з характеристик якої є фокусування на проблемах навколишнього середовища, висвітлює загальний постколоніальний досвід Тихоокеанського регіону.

Отже, тайванська література є важливим елементом культурної картини світу, а її вивчення розкриває нові перспективи для розуміння різноманітності та взаємодії культур у сучасному глобалізованому світі. Вивчення місця тайванської літератури у китайському літературному дискурсі дає змогу зробити висновок, що історичні, мовні та культурні взаємодії визначають не лише



---

спільні риси, а й унікальні аспекти тайванської творчості, що формують її особливий характер. Тайванська література характеризується глибокою взаємодією з глобальними тенденціями та міжнародними літературними рухами. Така взаємодія дала змогу тайванській літературі активно включатися в універсальні літературні дискусії та діалоги та активно проявлятися як частина всесвітньої китайськомовної літератури. Її внесок у світову літературу полягає в унікальних темах, стилістичних особливостях та відображенні унікальних історичних і соціальних реалій. Темі та мотиви тайванської літератури не обмежуються лише регіональними проблемами, але набувають універсального значення, стаючи частиною глобального літературного діалогу.

Тайванська література визначається етнічною та культурною різноманітністю, складною структурою, тематичним розмаїттям, а також такими важливими рисами, як постколоніалізм, антиколоніалізм та відхід від антропоцентризму.

У висновку можна визначити, що тайванська література є невід'ємною складовою частиною світової культурної спадщини, її вивчення сприяє збагаченню знань про східну літературу та взаєморозумінню між різними культурами. Дослідження у цьому напрямі має велике значення для глибшого розуміння культурного розмаїття та взаємодії у сучасному світі.

#### ЛІТЕРАТУРА

Chang S. Modernism and the nativist resistance: contemporary Chinese fiction from Taiwan. *Durham: Duke University Press*. 1993. 240 p.

Chiu K. Taiwanese literature in two transnational contexts: sinophone literature and world literature. *Taiwanese literature as world literature. Bloomsbury Publishing Inc*. 2022. P. 19–34.

Peng R. The redefinition and rearticulation of Taiwan literature. *Literary Taiwan*. 1993. № 8. P. 318–321.

Shih S. Global literature and the technologies of recognition. *Special topic: literatures at large*. 2004. Vol. 119. № 1. P. 16–30.

Song D. The Question of Nativization in Taiwanese Literature at the Present Stage. The Columbia sourcebook of literary Taiwan. *New York: Columbia University Press*. 2014. P. 343–346.

Tang F. Nostalgia and Exile in the Diasporic Literature of Mainland-born Taiwanese. *Taiwan Insight*. URL: <https://taiwaninsight.org/2020/05/22/nostalgia-and-exile-in-the-diasporic-literature-of-mainland-born-taiwanese> (дата звернення: 14.12.2023).

陈映真. 警戒第二轮台湾皇民文学运动的图谋 - 读藤井省三《百年来的台湾文学》: 批评的笔记. 多元文化语境中的华文文学. 山东: 山东文艺出版社. 2004. 第1版. 第565–581页.

陆士清. 去中国化的表演 - 评文化台独对赖和的歪曲. 多元文化语境中的华文文学. 山东: 山东文艺出版社. 2004. 第582–595页.

彭瑞金. 当前台湾文学的本土化与多元化. *文学台湾*. 1992.

汪毅夫. 语言的转换与文学的进程 - 关于台湾文学的一种解说. *中国现代文学研究丛刊*. 2004. 第1期. 第203页.

杨逵. 台湾新文学的精神所在 - 谈我的一些经验和看法. *杨逵全集*. 1983. 第1期. 第36页.

- 叶荣钟. 日据下台湾新文学. 明潭出版社. 1979. 第 220 页.
- 余禺. 时空错置下的文化范型—试论世纪末台湾小说的跨地域书. 多元文化语境中的华文文学. 山东 : 山东文艺出版社. 2004. 第 1 版. 第 171-180 页.
- 张羽. 五十年代的台湾文学研究—以台湾杂志. 自由中国. 多元文化语境中的华文文学. 多元文化语境中的华文文学. 山东 : 山东文艺出版社. 2004. 第 1 版. 第 703-712 页.
- 朱双一. 当代台湾乡土文学的四种类型及其渊源 - 以1950年代为中心. 多元文化语境中的华文文学. 山东 : 山东文艺出版社. 2004. 第 1 版. 第 160 - 169 页.

## REFERENCES

- Chang S. (1993) *Modernism and the nativist resistance: contemporary Chinese fiction from Taiwan*, Durham, Duke University Press, 240 p.
- Chiu K. (2022) "Taiwanese literature in two transnational contexts: sinophone literature and world literature", *Taiwanese literature as world literature*, Bloomsbury Publishing Inc., pp. 19-34.
- Peng R. (1993) "The redefinition and rearticulation of Taiwan literature", *Literary Taiwan*, Vol. 8, pp. 318-321.
- Shih S. (2004) "Global literature and the technologies of recognition", *Special topic: literatures at large*, Vol. 119, № 1, pp. 16-30.
- Song D. (2014) "The Question of Nativization in Taiwanese Literature at the Present Stage", *The Columbia sourcebook of literary Taiwan*, New York, Columbia University Press, pp. 343-346.
- Tang F. (2000) "Nostalgia and Exile in the Diasporic Literature of Mainland-born Taiwanese", available at: <https://taiwaninsight.org/2020/05/22/nostalgia-and-exile-in-the-diasporic-literature-of-mainland-born-taiwanese> (accessed 14 December 2003).
- Chen Yingzhen (2004), Jingjie di er taiwan huangmin wenxue yundong de tumou - dou tengjing sheng san «Bainian lai de taiwan wenxue»: piping de biji. *Duoyuan wenhua yujing zhong de huawen wenxue. Shandong: Shandong wenyi chubanshe*. Di 1 ban, di 565-581 ye. (in Chinese)
- Liu Shiqing (2004), Qu zhongguohua de biao yan - ping wenhua taidu dui lai he de waiqu. *Duoyuan wenhua yujing zhong de huawen wenxue. Shandong: Shandong wenyi chubanshe*. Di 582-595 ye. (in Chinese)
- Peng Ruijin (1992), *Dangqian taiwan wenxue de bentuhua yu duoyuanhua*. Wenxue taiwan. (in Chinese)
- Wang Yifu (2004), Yuyan de zhuanhuan yu wenxue de jincheng - guanyu taiwan wenxue de yi zhong jieshuo. *Zhongguo xiandai wenxue yanjiu congkan*. Di 1 qi, di 203 ye. (in Chinese)
- Yang Kui (1983), Taiwan xin wenxue de jingshen suozai - tan wo de yixie jingyan he kanfa. *Yang kui quanji*. Di 1 qi, di 36 ye. (in Chinese)
- Ye Rongzhong (1979), Rijuxia taiwan xin wenxue. *Ming tan chubanshe*. Di 220 ye. (in Chinese)
- Yu Yu (2004), Shikong cuo zhi xia de wenhua fan xing - shi lun shijimo taiwan xiaoshuo de kua diyu shu. *Duoyuan wenhua yujing zhong de huawen wenxue. Shandong: Shandong wenyi chubanshe*. Di 1 ban, di 171-180 ye. (in Chinese)

---

Zhang Yu (2004), Wushi niandai de taiwan wenxue yanjiu – yi taiwan zazhi. Ziyou zhongguo. *Duoyuan wenhua yujing zhong de huawen wenxue*. Shandong: Shandong wenyi chubanshe. Di 1 ban, di 703–712 ye. (in Chinese)

Zhu Shuangyi (2004), Dangdai taiwan xiangtu wenxue de si zhong leixing ji qi yuanyi 1950 niandai wei zhongxin. *Duoyuan wenhua yujing zhong de huawen wenxue*. Shandong: Shandong wenyi chubanshe. Di 1 ban, di 160–169 ye. (in Chinese)

*Стаття надійшла до редакції 12.02.2024*

## CHINA'S LANGUAGE POLICY AND PLANNING IN EDUCATION: A COMPARISON OF THEORETICAL APPROACHES

*Yu. Shevchenko*

Lecturer

Odesa I. I. Mechnikov National University

2, Dvoryans'ka Str., Odesa, 65000, Ukraine

[shevchenkoyuliia98@gmail.com](mailto:shevchenkoyuliia98@gmail.com)

China, renowned for its linguistic and ethnic diversity, grapples with a complex language landscape where Mandarin Chinese dominates as the official language. Despite Mandarin's prominence, the country harbors various regional dialects and 55 officially recognized ethnic minority groups, each contributing to a rich linguistic tapestry. Recent language policies aimed at enhancing literacy and ensuring stability have sparked debates on the implications for minority languages and dialects. This article evaluates China's language policy through the neo-classical and historical-structural approaches, shedding light on the intricate dynamics shaping linguistic diversity and national identity. The historical-structural approach to language policy analysis involves examining societal, historical, and political factors that shape and influence language policies. It considers the historical context, power structures, and the role of the state. The neo-classical approach focuses more on individual choices, market trends, and the influence of various actors in language policy development. The neo-classical approach, while valuable, falls short in capturing the influence of state-driven initiatives and the agency of local actors. In contrast, the historical-structural perspective proves more insightful, considering political, societal, and historical factors in shaping language policies. The dissemination of English within multilingual communities underscores the importance of resource distribution, emphasizing the need for a historical-structural perspective. While the historical-structural perspective provides a more comprehensive understanding, acknowledging the potential of strengthening the neo-classical approach through empirical research is crucial. Further investigations into academic performance, code-switching practices, and in-depth interviews could offer nuanced insights into language policy implementation dynamics and their impact on stakeholders in China's educational landscape.

**Key words:** language policy, language planning, language of instruction, public policy, bilingual education.

## МОВНА ПОЛІТИКА КИТАЮ ТА ПЛАНУВАННЯ В ОСВІТІ: ПОРІВНЯННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ

*Ю. Г. Шевченко*

Китай, відомий своєю мовною та етнічною різноманітністю, бореться зі складним мовним ландшафтом, де офіційною мовою домінує китайська. Незважаючи на популярність офіційної китайської мови, КНР багата на різноманітні регіональні діалекти та 55 офіційно визнаних груп етнічних меншин. Мовна політика, спрямована на підвищення грамотності та забезпечення стабільності, викликала дискусії щодо наслідків для мов і діалектів меншин. У статті оцінюється мовна політика Китаю через призму неокласичного та історико-структурного підходів, проливаючи світло на складну динаміку формування мовного розмаїття та національної ідентичності в КНР. Історико-структурний підхід до аналізу мовної політики передбачає вивчення суспільних,

---

історичних і політичних чинників, які формують і впливають на мовну політику. Він розглядає історичний контекст, структуру влади та роль держави. Неокласичний підхід більше зосереджується на індивідуальному виборі, ринкових та загальноекономічних тенденціях і впливі різних акторів на розвиток мовної політики. Неокласичний підхід хоча і цінний, проте не повною мірою відображає вплив державних ініціатив і рівень активності місцевих акторів. Навпаки, історично-структурна перспектива виявляється більш проникливою, ураховуючи політичні, суспільні та історичні чинники у формуванні мовної політики. Поширення англійської мови в багатомовних спільнотах підкреслює важливість розподілу ресурсів, наголошуючи на необхідності історично-структурної перспективи. Хоча історико-структурний підхід забезпечує більш повне розуміння, визнання потенціалу зміцнення неокласичного підходу через емпіричні дослідження є вирішальним. Подальші дослідження академічної успішності, практики «перемикання кодів» (code-switching) і глибокі інтерв'ю можуть запропонувати тонке розуміння динаміки реалізації мовної політики та її впливу на зацікавлені сторони в освітньому середовищі Китаю.

**Ключові слова:** мовна політика, мовне планування, мова навчання, державна політика, білінгвальна освіта.

China, characterized by linguistic, ethnic, and cultural diversity, stands as a testament to a complex language landscape with Mandarin Chinese, predominantly spoken by 73% of the population, serving as the official language [Wang, King 2022]. This linguistic mosaic extends beyond Mandarin, encompassing various regional dialects such as Wu, Minbei, Minnan, Xiang, Gan, Hakka, and others, each contributing to a rich linguistic tapestry [Han, Johnson 2021]. While Mandarin holds a position of prominence, the country boasts 55 officially recognized ethnic minority groups, each preserving their unique languages, further enriching the linguistic fabric [Wang, King 2022; Han, Johnson 2021]. Despite this diversity, recent language policies within China, aiming to enhance literacy, ensure stability, and facilitate knowledge transfer, have led to debates on the implications for minority languages and dialects [Adamson, Feng, 2009].

The exclusive recognized language in China is “Standard Chinese,” alternatively termed as “Standard Mandarin.” In the mainland, this standard form is referred to as “Putonghua” (普通话). It's essential to note that “Mandarin” encompasses both the spoken and written aspects, whereas “Putonghua” specifically denotes the spoken form, serving as the common language in Mandarin-speaking areas. In 2015, China initiated the “Project for the Protection of Language Resources of China” to examine and document language varieties [Wang, King 2022]. By June 2019, over 500 ethnic and regional variations were cataloged, spanning ten language families. Approximately 8.4% of China's population speaks minoritized ethnic languages, while 90% use regional varieties. The most common is the Wu dialect (8.4%), followed by Cantonese (5%), Hokkien (4.5%), and Hakka (4%) [Wang, King 2022].

The evolving landscape of language policies within China's education system has been a subject of exploration by various researchers, reflecting the intricate relationship between language, identity, and national unity. As the central government strives to balance linguistic diversity with a desire for a unified national identity, researchers have approached this topic from different theoretical perspectives. This article contributes to this ongoing dialogue by evaluating China's language policy in education through two distinct lenses: the neo-classical approach

---

and the historical-structural approach. Through this analysis, we seek to provide insights into the dynamic nature of language policies in China and their implications for linguistic diversity and national identity.

### **Literature Review**

The language policy and planning (LPP) in China has been discussed in academic literature with a varying degree of interest both from Chinese researchers, as well as political scientists, linguists and language-in-education specialists. To a large extent, particular attention is paid to the language policy development over time, from 1950s till modern days, as well as the policy and implementation in the context of autonomous regions and provinces with a high concentration of minority groups. When it comes to the study of the LPP in the field of education, the discussions tend to be more centered around political discourse or factors leading to a certain policy formation and implementation. Meanwhile, there is a lack of studies on the effects of language-in-education practices on students' academic performance.

One prevalent approach involves describing and evaluating policy documents within their historical contexts. Scholars, both within and outside China, favor this descriptive method, providing an account of policies and their implementations across three historical stages [Feng 2007; Feng, Adamson 2017]. Agnes Lam delineates five distinct phases in the development of language policies in China since 1949 [Lam 2005]. These phases highlight shifts in the treatment of ethnic minority languages, ranging from codification and script development to periods of instability, active promotion of the Chinese language, and coercive language policies. Notably, the Cultural Revolution (1966–1976) witnessed the suppression of ethnic minority languages, followed by a post-Cultural Revolution era that generally supported the maintenance and development of minority cultures and languages. In the subsequent phase (1977–1990), there was a return to affirming the rights of minority languages and resuming codification work, leading to the current policy goal of technical bilingualism of ethnic languages and Chinese in various spheres of life, including education.

Li Xulian and Huang Quanzhi's (2004) analysis provides an alternative yet analogous chronological ranging: the "start-up stage" promoting bilingual education or *shuangyu jiaoyu* (双语教育), the "stagnancy stage" marked by interruptions during the Cultural Revolution, and the "recovery and development stage" robustly promoting bi/trilingual education [Li, Huang 2004]. Thus, the descriptive approach underscores the connection between minority education policies and the evolving socio-political landscape in China over time. For example, Hu Wenzhong also highlighted the historical interplay between political and educational agendas in the People's Republic, noting that when political priorities overshadowed educational objectives, foreign language (FL) teaching suffered, while alignment of political and educational goals led to advancements in FL teaching [Hu 2001].

Regarding the LPP in autonomous regions, Feng Anwei and Mamtimyn Sunuodula contribute to the discourse by focusing on the examination and debate surrounding "preferential policies" designed for minority nationalities in various regions [Feng, Sunuodula 2009]. Blachford Dongyan proposed a model for studying minority education policies in China, which delves into the roles of key actors at various administrative levels, exploring dynamic relationships and functions within the policy process [Blachford 2004].

---

However, with many discussions rooted in Party doctrines, national legislations, and official canons, the analysis lacks a broader perspective or clarity on the way the policy analysis is approached given the multifaceted nature of the topic. A cause-and-effect or descriptive approach, examining only a few variables, falls short in capturing the complexity of language policy within the intricate world of contextual variables. Policy makers need to navigate linguistic and non-linguistic variables, incorporating socio-political, demographic, psychological, cultural, and bureaucratic factors. Policy implementation involves regional or local actors adapting policies, teachers in classrooms exercising acceptable improvisation, and pupils balancing time and effort with risks and rewards.

### **Language Policy and Language Planning**

The terminology surrounding “language policy” can be intricate and multifaceted [Spolsky 2017]. Bernard Spolsky proposes a distinction between language policy as a field and language policy as a normative document produced within the realm of language management or planning. In this context, language management is regarded as a subfield of linguistics pertinent to education [Spolsky 2017, 10].

David Johnson endeavors to present a comprehensive definition of language policy, encompassing unofficial mechanisms such as language beliefs and practices constructed and maintained within specific social contexts or communities [Johnson 2013]. The term “policy as a verb” is introduced, highlighting the diverse agents influencing the formation of language policy. Ranko Bugarski and Celia Hawkesworth delineate language policy as a societal approach to linguistic communication, while language planning involves concrete measures taken within the broader language policy framework to influence linguistic communication in a community [Bugarski, Hawkesworth 1992]. The compound term “language policy and planning” (LPP) is widely adopted in academic literature, featured in works such as Springer's *Encyclopaedia of Language and Education (Encaeclopedia of Language... 2008)* and the *Oxford Handbook of Language Policy and Planning* edited by Tollefson and Pérez-Milans [*The Oxford Handbook... 2018*].

In the realm of education, Robert Kaplan and Richard Baldauf use the term “language-in-education planning” to denote a key implementation procedure for language policy and planning [Kaplan, Baldauf 1997, 122]. Ofelia García and Kate Menken introduce “language education policy” (LEP), encompassing decisions in schools beyond those explicitly about language itself [Garcia, Menken 2010, 254], with a particular focus on the language(s) of instruction (LOI) [Hancock 2014]. David Johnson further defines “educational language policy” as encompassing both official and unofficial policies across various layers and institutional contexts, impacting language use in classrooms and schools [Johnson 2013, 54].

Examining language policy through a political lens, some researchers emphasize the role of the state and political factors in shaping language policy and planning. Richard Ruiz's differentiation between discourse, power, and language's role in social control holds significance within critical language policy (CLP), underscoring the critical examination of power dynamics in language policy discussions [Ruiz 1984]. James Tollefson's assertion that language policy primarily serves the interests of dominant groups aligns with a top-down approach, attributing the capability to influence language policy predominantly to governmental entities [Tollefson 1991]. Juan Cobarrubias accentuates the ideological nature of language planning, shedding

---

light on the power relations between dominant and opposition groups within society [Cobarrubias 1982]. Tove Skutnabb-Kangas and Robert Phillipson introduce the term “linguicism” to characterize the ideologies perpetuating unequal power and resource distribution among language-defined groups [Skutnabb-Kangas, Phillipson 1996]. In contrast, an opposing perspective challenges the exclusive power of the state in language policy formation. This narrative emphasizes the role of various agents in policy discussions, highlighting a bidirectional movement of language policy formation, [Cooper 1989, 164].

A crucial point of contention in discussions concerning the role of language in multilingual societies centers on the conflict between the “one state, one language” or monoglot model and the advocacy for multilingualism. Some researchers assert that adhering to a monolingual reductionist approach contributes to the rationalization of linguistic homogenization (Blommaert, 2006; Skutnabb-Kangas 2000). This perspective implies a tendency to prioritize a singular dominant language, potentially marginalizing linguistic diversity within a given state. Moreover, these scholars challenge the notion of a homogeneous nation-state on a global scale, emphasizing that such states practically do not exist. This debate highlights broader questions about the recognition and accommodation of linguistic diversity within multilingual societies.

The distinction drawn by James Tollefson between the neo-classical and historical-structural approaches has sparked debates on the dynamics of power and agency in shaping language policies, particularly within the realm of education. The neo-classical approach, which places emphasis on individuals, stands in contrast to the historical-structural approach, which delves into the socio-historical factors influencing language policy formation.

The historical-structural approach to LPP, as outlined by James Tollefson, scrutinizes the intricate connections between language (policy) and power, encompassing state power, ideological power, and discursive power. This approach concentrates on historical and societal structures influencing language policies, considering power dynamics, social structures, and historical events that shape language choices and policies. Its application lies in understanding the broader historical and societal factors that influence the development and implementation of language policies [Tollefson 1991].

The Neo-Classical Approach to LPP places a distinct emphasis on individual choices and market forces within the linguistic landscape. Rooted in the notion of rational choice [Rivers 2012], this approach views language as a commodity, with policies designed to facilitate individual preferences and respond to market demands. The origins of the rational choice theory lie in institutionalism, emphasizing the role of institutions in shaping individuals’ rational decisions.

In the context of China, this involves analyzing how individuals make decisions about the languages they use. Factors such as economic opportunities, globalization, and personal preferences play crucial roles in influencing language choices. Additionally, by viewing languages as commodities with individuals investing in language learning based on perceived economic benefits, we can gain insights into language learning trends and preferences. Furthermore, we analyze language policies in the PRC through an economic lens [Hu 2001], considering how these policies may align with economic goals and market demands. This involves exploring



---

government initiatives that promote certain languages to enhance economic competitiveness. Finally, we consider the influence of globalization on language choices in China.

In the rest of the article, the term LPP is used, defined as a field of study that primarily centers on intentional efforts to influence the use, structure, or functions of languages within a speech community. LPP places emphasis on analyzing how language planning decisions are made and implemented, often involving deliberate actions to shape language use in specific ways. In this article, our examination of LPP decision-making and implementation will be based on the example of China, with a specific focus on the education sector. Moving forward, we will engage in a comparison of two distinct approaches—the neo-classical and historical-structural approaches. This comparative analysis aims to provide insights into the differing perspectives each approach offers in understanding LPP dynamics within the context of the Chinese education sector.

### **China's language policy in education from neo-classical approach**

In the context of language-in-education policymaking, the choice of language poses the key challenge for policymakers, as well as students and their guardians alike, particularly in areas with minority languages and local dialects. This comes in conflict with the need to balance out global trends and the dominance of English in international communication. Thus, the pursuit of trilingual education or *sanyu jiaoyu* (三语教育) in China, encompassing the indigenous minority home language, Mandarin Chinese, and English, presents a multifaceted challenge in the context of language and education [Adamson, Feng 2009].

While the idea of additive trilingualism, where students learn three languages without detriment, is theoretically sound, practical barriers hinder its effective implementation [Liu, Edwards 2017]. This challenge is particularly pronounced for many minority students in China, residing in autonomous regions where their mother tongue often differs from both Mandarin Chinese and English [Adamson, Feng 2013]. The ensuing complexities stem from a myriad of factors, ranging from the low social status ascribed to minority languages to the high regard accorded to standard Chinese and English, reinforced by systemic mechanisms like university entrance examinations.

For instance, the difficulties escalate in regions like Xinjiang, where geopolitical tensions amplify due to the strong cultural identity of the Uyghur population, perceived by state and regional leaders as a potential threat to national unity [Adamson, Feng 2009]. The barriers extend beyond basic education to tertiary levels, posing challenges in providing a trilingual program that encompasses diverse student backgrounds and competencies [Liu, Edwards 2017]. Thus, although national policies advocate for trilingualism, their implementation is heavily influenced by regional and local factors, leading to inconsistencies and challenges.

In some regions, minority languages face toleration only in contexts with high economic capital, creating a stark contradiction between national policy and grassroots practices. The preferential treatment given to Chinese due to economic, social, and political benefits exacerbates the challenges, while the recruitment difficulties in securing qualified English teachers further hinder the realization of trilingualism in ethnic minority students [Adamson, Feng 2009].

---

Understanding the language choices made by multilingual families involves adopting an interactive, child-centered perspective. For instance, research by Xiao Lan Curdt-Christiansen with Chinese-speaking families highlights how adults employ discourse strategies with varying degrees of consciousness and explicitness, influenced by interactional styles co-constructed by both adults and children [Curdt-Christiansen 2021].

A recent study by Wang and King (2022) reveals that the majority adopted a 'whatever works' approach to the language, which reflects a rational choice in language use within families. For example, 37.7% of Shanghai families, 85% of Nanjing families, and 81.8% of Yangzhou families favor putonghua in daily use. Shanghai parents with explicit family language policies were more likely to support regional varieties (21.6%), contrasting with lower percentages in Nanjing (15%) and Yangzhou (18.2%). These findings illustrate a rational choice model within families, where language preferences are shaped by pragmatic considerations, regional factors, and intentional language cultivation strategies.

Applying Pierre Bourdieu's capital theory, Chinese-English bilingual education in China becomes a contested arena where different entities compete to maximize various forms of capital and redefine their positions in economic, educational, and sociocultural markets [Bourdieu 1991]. Local governments in cities like Shanghai and Guangzhou, as major promoters, are propelled by a desire for maximal profit of distinction, aiming to maintain their positions as centers of power.

The integration of English into Chinese education is also influenced by multiple factors [Hu 2009]. The driving forces behind further popularization of English is entrenched in the general discourse associating national development with English proficiency and an academic discourse favoring bilingual education. Foreign language (English being the most popular choice) is a compulsory subject for the university entrance exams (gaokao), along with Maths and Chinese.

However, a critical review emphasizes another set of driving forces—vested interests of stakeholders and key players in the English language provision landscape. Teachers, particularly junior ones, find Chinese-English bilingual education appealing as it presents opportunities to acquire more economic, cultural, and symbolic capital than they might otherwise achieve. Possessing greater English proficiency than their senior counterparts, bilingual education allows them to appreciate in value, gain distinction, be recognized, and receive better remuneration.

While systematic longitudinal research on the impact of learning non-language subjects in English is lacking, early indications suggest a possible negative influence on academic attainment [Hu 2009]. This reflects the complex interplay of motivations, interests, and potential consequences within the realm of language policy and education in China.

### **China's language policy in education from historical-structural perspective**

Over time, Chinese language policy has shifted, moving away from accommodating multilingualism and promoting minoritized language education. Instead, there is a notable preference for and promotion of Putonghua as the lingua franca [Han, Johnson 2021]. Historically, the government maintained tolerant language policies, protecting linguistic diversity by promoting Putonghua as the lingua franca for the Han majority, allowing minoritized groups voluntary learning of Putonghua [Zhou 2004]. While constitutional and legal documents emphasize minority

---

linguistic rights, the importance of Putonghua in national unity takes precedence. Similarly, in the field of education, although policies supporting minority groups in education exist, the broader trend leans towards promoting Putonghua and standardization in China's linguistic landscape [Han, Johnson 2021; Wang, King 2022].

Over time, the main foreign language taught in Chinese schools has evolved, with Russian being promoted in the early years of the PRC due to political and economic collaboration with the Soviet Union. After the disintegration of this relationship in the early 1960s, English became the preferred foreign language, gaining prestigious status in the country. English is considered a high-stakes subject in Chinese schools, serving as a prerequisite for university study and entry into many professions, especially in the context of China's Open Door economic policy and its desire for international prominence [Adamson, Feng 2009; Lam 2005].

The 1982 Constitution and the 1984 Law on Regional National Autonomy highlighted the rights of minority linguistic groups, emphasizing their freedom to use and develop their languages. However, the Constitution also stresses the role of Putonghua in national unity and promotes minority language education [Han, Johnson 2021]. The 2000 National Common Language and Writing Law further supports standard Mandarin Chinese and characters, advocating their use in education, with a distinction between regions based on the majority population—Han-dominant areas mandating Putonghua in schools, government offices, and public domains [Wang, King, 2022]. The 2001 Law on Regional National Autonomy stipulates that, ideally, minority schools should utilize textbooks in their respective languages, with lessons conducted in those languages. However, the law does not mandate the use of Chinese language as the medium of instruction in kindergartens for minority children, emphasizing the introduction of Chinese language from the early stages of primary education without specifying it as the language of instruction [*Law of the People's Republic...* 2001].

Feng Anwei and Mamtimyn Sunuodula describe the coexistence of two educational systems in autonomous regions, such as Tibet and Xinjiang, where minority students are either educated in their mother tongue from primary school onwards, with Chinese only as a school subject (Min Kao Min (民考民) system), or educated in schools where Han Chinese is the teaching medium (Min Kao Han (民考汉) system) [Feng, Sunuodula 2009]. As for non-autonomous provinces, the delicate balance between Putonghua and other Chinese varieties raises concerns, as dialect proficiencies among Chinese youth are perceived to be weaker than in previous generations. Scholars in China hold varying predictions about changing proficiencies among Chinese youth, with some suggesting an increase with age, others proposing a shift rather than a decline, and some maintaining a decline in dialect proficiency [Wang, King 2022].

The Zhuang people, China's largest southern minority with around 16 million members in Guangxi, encounter language education challenges. Despite efforts to promote Zhuang–Chinese bilingual education, the standardization of the Zhuang language, part of the Sino-Tibetan family, remains unaccomplished. This is reflected in the dissatisfaction observed among local Zhuang cadres, who opt against their children learning the Zhuang language [Adamson, Feng 2009]. Studies also indicate that minority students, including Zhuang, are confident language learners, particularly when motivated. English is perceived by them as an opportunity for empowerment [Feng, Sunuodula 2009].

---

At the turn of the century, there has been a recent surge in ethnic consciousness and identity among the Zhuang, fueled by expanded regional autonomy and policies supporting Zhuang culture. Efforts to preserve the Zhuang language have been made, but there is a lack of regional government commitment to collaborative language policies. Standard Chinese is guaranteed in regions inhabited by minority nationality groups, but differences in policy implementation reflect geographical location, history, traditions, and relationships with the Han Chinese. The Zhuang, historically assimilated with the Han, have shown little interest in cultural diversity, considering standard Chinese as the high-status language and Zhuang as the low-status vernacular [Adamson, Feng 2009].

The Uyghur population, constituting the majority in Xinjiang, faces intricate challenges in language education, given their demographic significance and the historical evolution of language policies. With over eight million people, the Uyghurs make up about 45% of Xinjiang's total population [United Nations High... 2019]. The intricacies of language reform, as outlined in the 1985 five-year plan, have significantly impacted Uyghur-dominated schools, introducing a shift to standard Chinese as the medium of instruction [Han, Johnson 2021].

Moreover, Xinjiang faces considerable limitations in English language provision, with a shortage of qualified teachers preventing Uyghur pupils from accessing English education in many primary or secondary schools [Feng, Sunuodula 2009]. In 2002, a State Council directive on minority language education excluded minority groups from English language education, emphasizing the correct management of the relationship between minority languages and Mandarin Chinese [Feng, Sunuodula 2009]. The coercive nature of language policies in Xinjiang is evident in the strict imposition of standard Chinese in classrooms and official settings [Han, Johnson 2021]. The situation contrasts with that of the Zhuang people, as Xinjiang experiences more forceful language policies, reflecting a stronger monoglot ideology in China [Adamson, Feng 2009].

While Minzu schools focus on languages with writing systems as the medium of instruction, Hanzu schools prioritize Standard Mandarin, emphasizing bilingualism for different student groups [Han, Johnson 2021]. The introduction of Min Han Hexiao (民汉合校), joint Chinese/minority schools, further complicates the linguistic landscape. These schools, whether Han schools with minority classes or minority schools with Han classes, offer a mix of Putonghua and another language as the medium of instruction, contributing to the intricate tapestry of language education [Han, Johnson 2021]. Uyghur-dominated schools typically introduced Chinese from Year 3, remaining a school subject with Uyghur as the medium of instruction, demonstrating the coexistence of different language systems [Feng, Sunuodula 2009].

Recent changes in language policies within autonomous regions in China have drawn international attention. The UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights expressed specific concern about restrictions faced by Tibetans and Uighurs, highlighting challenges related to education in Tibetan and Uighur languages [*China's 'Bilingual' Education...* 2020]. In 2020, ethnic Mongolians in Inner Mongolia voiced their concerns about the changes to school curriculums, specifically the removal of Mongolian language from core subjects. New guidelines mandated teaching key subjects, including history and politics, in Mandarin, prompting rare protests and curfews in response [*Ethnic Mongolians...* 2020]. Despite these significant developments, there is a notable scarcity of studies exploring the consequences

---

of these language policy changes, and the observed trends align with the broader policy objectives of the government.

### Conclusion

In conclusion, China's intricate linguistic landscape, characterized by numerous regional dialects and ethnic languages, reflects the nation's rich cultural diversity. The central government's language policies have evolved over the years, aiming to balance the promotion of Mandarin for national unity while recognizing the importance of preserving minority languages. The research presented in this article highlights the ongoing challenges and changes in language policies, particularly in education. Despite the efforts to address linguistic diversity, there remain concerns about the impact on minority languages.

The language policy evaluation from both neo-classical and historical-structural perspectives offers valuable insights into the complex dynamics at play. The neo-classical approach provides a somewhat limited lens when compared to the historical-structural perspective in the context of China's language policies. Firstly, the strong role of the state in China necessitates a comprehensive analysis that considers political agendas. Merely examining market trends and individual choices overlooks the significant influence of state-driven initiatives in shaping language policies. Secondly, the neo-classical approach falls short in acknowledging the active influence of autonomous regions or minority groups. The agency of local actors alone cannot fully justify the complex role of language in educational institutions and broader societal contexts. A historical-structural perspective proves more insightful, shedding light on the intricate interplay of political, societal, and historical factors that shape language policies in China. Furthermore, in the dissemination of English within multilingual communities and schools, resource distribution plays a pivotal role—an aspect often overlooked by the neo-classical approach. This institutional factor significantly influences the trajectory of language policies, emphasizing the need for a historical-structural perspective to comprehensively address the intricate dynamics at play in China's educational landscape.

In conclusion, while the historical-structural perspective proves more encompassing in understanding China's intricate language policy in education, it is important to acknowledge the potential for strengthening the applicability of the neo-classical approach. Further empirical research, employing methodologies from educational sciences such as investigations into academic performance, code-switching practices in classrooms and at home, and in-depth interviews or observational studies, could provide valuable insights into the nuanced dynamics of language policy implementation and its impact on various stakeholders.

### REFERENCES

- Adamson, B. and Feng, A. (2013), "Models for Trilingual Education in the People's Republic of China." *Minority Languages and Multilingual Education. Educational Linguistics, Vol 18*, edited by D. Gorter et al., Springer, Dordrecht, pp. 29–44.
- Blachford, D. (2004), "Language Spread versus Language Maintenance: Policy Making and Implementation Process." *Language Policy*, edited by M. Zhou and H. Sun, Springer, pp. 99–122.
- Blommaert, J. (2004), "Writing as a Problem: African Grassroots Writing, Economies of Literacy, and Globalization." *Language in Society*, vol. 33, no. 05, doi: 10.1017/s0047404504045014. Accessed 30 Aug. 2019.

- 
- Bourdieu, P. (1991), *Language and Symbolic Power*. Cambridge, Polity Press.
- Bugarski, R. and Hawkesworth C. (1992), *Language Planning in Yugoslavia*. Slavica Pub, 1992.
- China's "Bilingual Education" Policy in Tibet (2020), Human Rights Watch. Available at: [www.hrw.org/report/2020/03/05/chinas-bilingual-education-policy-tibet/tibetan-medium-schooling-under-threat](http://www.hrw.org/report/2020/03/05/chinas-bilingual-education-policy-tibet/tibetan-medium-schooling-under-threat). Accessed 20 Nov. 2023.
- Cobarrubias, J. (1982), "Language Planning: The State of the Art." *Progress in Language Planning*, by Juan Cobarrubias, edited by Joshua A Fishman, Berlin; New York, Mouton Publishers, pp. 3–28.
- Cooper, R. L. (1989), *Language Planning and Social Change*. Cambridge, Cambridge University Press.
- Curdt-Christiansen, X. (2016), "Conflicting Language Ideologies and Contradictory Language Practices in Singaporean Multilingual Families." *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, vol. 37, no. 7, pp. 694–709, doi: 10.1080/01434632.2015.1127926.
- Encyclopedia of Language and Education*. (2008), Edited by Nancy Hornberger, New York, Springer.
- "Ethnic Mongolians in China Protest Removal of Traditional Language in Schools." (2020), *Reuters*. Available at: [www.reuters.com/article/us-china-education-mongolian-protests-idUSKBN25T0YP/](http://www.reuters.com/article/us-china-education-mongolian-protests-idUSKBN25T0YP/). Accessed 20 Nov. 2023.
- Feng, A. (2007). *Bilingual Education in China: Practices, Policies and Concepts*. Clevedon, Multilingual Matters.
- Feng, A. and Adamson, B. (2017), "Language Policies and Sociolinguistic Domains in the Context of Minority Groups in China." *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, vol. 39, no. 2, pp. 169–180, doi: 10.1080/01434632.2017.1340478.
- Feng, A. and Sunuodula, M. (2009), "Analysing Language Education Policy for China's Minority Groups in Its Entirety." *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, vol. 12, no. 6, pp. 685–704, doi: 10.1080/13670050802684396.
- García, O. and Menken, K. (2010), *Negotiating Language Policies in Schools: Educators as Policymakers*. Routledge.
- Han, Y. and Johnson, D. (2020), "Chinese Language Policy and Uyghur Youth: Examining Language Policies and Language Ideologies." *Journal of Language, Identity & Education*, vol. 20, no. 3, pp. 1–14, doi: 10.1080/15348458.2020.1753193.
- Hancock, A. (2014), "Language Education Policy in Multilingual Scotland: Opportunities, Imbalances and Debates." *Language Problems and Language Planning*, vol. 38, no. 2, pp. 167–191, doi: 10.1075/lplp.38.2.04han. Accessed 27 May 2019.
- Hu, G. (2009), "The Craze for English-Medium Education in China: Driving Forces and Looming Consequences." *English Today*, vol. 25, no. 4, pp. 47–54, doi: 10.1017/s0266078409990472.
- Hu, W. (2001), "A Matter of Balance – Reflections on China's Language Policy in Education." *Asian Englishes*, vol. 4, no. 1, June 2001, pp. 66–79, doi: 10.1080/13488678.2001.10801064.
- Johnson, D. (2013), *Language Policy*. Springer, 2013.
- Kaplan, R. and Richard B. (1997), *Language Planning from Practice to Theory*. Clevedon England; Philadelphia, Multilingual Matters.
- Lam, A. (2005), *Language Education in China*. Hong Kong University Press. Accessed at: 16/03/2023.

---

*Law of the People's Republic of China on Regional National Autonomy* (2001). Available at: [www.ilo.org/dyn/natlex/docs/ELECTRONIC/35194/124676/F2146249224/CHN35194%20ChnEng.pdf](http://www.ilo.org/dyn/natlex/docs/ELECTRONIC/35194/124676/F2146249224/CHN35194%20ChnEng.pdf). Accessed 24 Nov. 2023.

Li, X. and Huang, Q. (2023), "The Introduction and Development of the Zhuang Writing System." (2004), *Language Policy in the People's Republic of China. Language Policy, Vol 4*, edited by M. Zhou and H. Sun, Springer, pp. 239–256. Accessed 4 Jan. 2023.

Liu, J. and Edwards, V. (2017), "Trilingual Education in China: Perspectives from a University Programme for Minority Students." *International Journal of Multilingualism*, vol. 14, no. 1, pp. 38–52, doi: 10.1080/14790718.2017.1258983. Accessed 14 Apr. 2019.

Rivers, W. (2012), "Rational Choice and Cost–Benefit Analyses in Language Planning." *The Encyclopedia of Applied Linguistics*, doi: 10.1002/9781405198431.wbeal0994. Accessed 16 Nov. 2023.

Ruiz, R. (1984), "Orientations in Language Planning." *NABE Journal*, vol. 8, no. 2, Jan. 1984, pp. 15–34, doi: 10.1080/08855072.1984.10668464.

Skutnabb-Kangas, T. (2000), *Linguistic Genocide in Education-- or Worldwide Diversity and Human Rights?* 1st ed., Routledge.

Skutnabb-Kangas, T. and Phillipson, R. (1996), "Linguicide and Linguicism." *Kontaktlinguistik*, 2 Sept. 1996, pp. 667–675, doi: 10.1515/9783110132649.1.6.667.

Spolsky, B. (2017), "Language Policy in Education: Practices, Ideology, and Management." *Language Policy and Political Issues in Education*, pp. 3–16, doi: 10.1007/978-3-319-02344-1\_1. Accessed 8 May 2021.

"The Oxford Handbook of Language Policy and Planning." (2018), Edited by James W. Tollefson and Miguel Pérez-Milans. *Oxford Handbooks Online*, Oxford University Press. Accessed 3 May 2022.

Tollefson, J.W. (1991). *Planning Language, Planning Inequality*. Longman Publishing Group.

Tollefson, J.W. (2015), "Historical-Structural Analysis." *Research Methods in Language Policy and Planning: A Practical Guide*, edited by Francis M. Hult and David Cassels Johnson, Wiley, pp. 140–151. Accessed 6 Apr. 2021.

United Nations High Commissioner for Refugees (2019), "Refworld | World Directory of Minorities and Indigenous Peoples - China : Uyghurs." *Refworld*. Available at: [www.refworld.org/docid/49749d3c4b.html](http://www.refworld.org/docid/49749d3c4b.html). Accessed 2 Jan. 2020.

Wang, L., and King, K. (2022). "Language Ideologies, Language Policies, and Shifting Regional Dialect Proficiencies in Three Chinese Cities." *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, pp. 1–17, doi:10.1080/01434632.2022.2044339. Accessed 14 Apr. 2022.

Zhou, M. (2004), "Minority Language Policy in China: Equality in Theory and Inequality in Practice." *Language Policy in the People's Republic of China: Theory and Practice since 1949*, edited by M. Zhou and H. Sun, Kluwer Academic Publishers, pp. 71–95.

Стаття надійшла до редакції 21.12.2023

---

## ПЕРЕКЛАДИ КИТАЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

---

UDC 82-95

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2024.01.80>

### ЛУ ЖІ. «WEN FU» (陆机. «文賦»)

*I. Kostanda*

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,  
Kyiv National Linguistic University  
73, Velyka Vasylkivska Str., Kyiv, 07380, Ukraine  
[kostanda.iryana@ukr.net](mailto:kostanda.iryana@ukr.net)

The translation of the work of Lu Ji «Wen Fu» (陆机 «文賦»), written during the Western Jin dynasty (西晋), is important for modern Ukrainian Chinese studies, as it helps to reveal key aspects of the development of Chinese literature and language, and also indicates on the importance of the cultural context in the formation of stylistic norms. Translations of such works contribute to a deeper understanding of the literary heritage and philological processes that took place in China. The relevance of «Wen Fu» is due to several aspects. The text of the work demonstrates the continuity in the Chinese philological tradition and the relationship between the works that influenced it in the field of stylistics, thus reflecting the processes of development of stylistic phenomena. The work illustrates the influence of metaphysical ideas and traditional worldview on stylistic codification, which makes it relevant for studying the interaction of cultural and philosophical aspects with literary creativity. Acquaintance with the text of the work contributes to the formation of an idea about the traditional forms of the text and the language norm, which is important for understanding the Chinese literary heritage. Since the views on literature, before and after the reign of the Western Jin dynasty, were significantly different, the analysis of the text «Wen Fu» will contribute to a better understanding of the evolution of the literary process in China and philology as a separate branch of it. The translation of «Wen Fu» is thus an important link in the study of the literary processes of Ancient China. The appearance of «Wen Fu» was marked by the selection of stylistics and literary criticism in a separate direction of the Chinese philological tradition; the formation of the characteristics of functional styles was carried out under the conditions of significant influence of metaphysical ideas about the actual process of creativity and creation of the text expressed by the author; Lu Ji also noted the importance of observing stylistic traditions and preserving the formal stylistic characteristics of a literary text. The detailed analysis of methods and concepts of stylistic codification proposed in «Wen Fu» can become an important tool for further research into the phenomena of Chinese stylistic codification and its influence on the formation of linguistic norms and language culture in China.

**Key words:** Lu Ji, «Wen Fu», wenyuan, ancient Chinese literature, literary criticism, literary studies, stylistics.

### ЛУ ЦЗІ. «ВЕНЬ ФУ» (陆机. «文賦»)

*I. O. Kostanda*

Переклад праці Лу Цзі «Вень Фу» (陆机 «文賦»), написаної за часів династії Західна Цзінь (西晋), є важливим для сучасного українського китаєзнавства, оскільки допомагає виявити ключові аспекти розвитку китайської літератури та мови, а також указує на важливість культурного контексту у формуванні стилістичних



---

норм. Переклади таких праць сприяють більш глибокому розумінню літературної спадщини та філологічних процесів, що відбувалися у Китаї. Актуальність «Вень Фу» зумовлена декількома аспектами. Текст праці демонструє спадкоємність у китайській філологічній традиції та взаємозв'язок між творами, які впливали на неї у галузі стилістики, відображаючи, таким чином, процеси розвитку стилістичних феноменів. У праці проілюстровано вплив метафізичних ідей та традиційного світогляду на стилістичну кодифікацію, що робить його актуальним для вивчення взаємодії культурних та філософських аспектів із літературною творчістю. Ознайомлення з текстом праці сприяє формуванню уявлення про традиційні форми тексту та мовну норму, що є важливим для розуміння китайської літературної спадщини. Оскільки погляди на літературу до та після періоду панування династії Західна Цзінь суттєво відрізнялися, аналіз тексту «Вень Фу» сприятиме кращому розумінню еволюції літературного процесу у Китаї та філології як окремої його галузі. Переклад «Вень Фу», таким чином, є важливою ланкою у ході вивчення літературознавчих процесів Давнього Китаю. Поява «Вень Фу» відзначилася виділенням стилістики та літературної критики в окремий напрям китайської філологічної традиції; формування характеристик функціональних стилів здійснювалося в умовах суттєвого впливу метафізичних ідей щодо власне процесу творчості та створення тексту, які висловив автор; Лу Цзі відзначив також важливість дотримання стилістичних традицій та збереження формальних стилістичних характеристик літературного тексту. Детальний аналіз методів та концепцій стилістичної кодифікації, запропонований у «Вень Фу», може стати важливим інструментом для подальших досліджень феноменів китайської стилістичної кодифікації та її впливу на формування мовної норми й культури мови в Китаї.

**Ключові слова:** Лу Цзі, «Вень Фу», веньянь, давньокитайська література, літературна критика, літературознавство, стилістика.

Праця «Вень Фу» («文賦»), присвячена теоретичним аспектам літературної теорії та стилістики, була написана у період панування династії Західна Цзінь (西晋, 266–316 pp.) письменником і каліграфом Лу Цзі (陆机, 261–303 pp.). У цей період, від часів династій Вей (魏, 220–265 pp.) до періоду Південних та Північних Династій (南北朝, 420–589 pp.), китайська література зазнавала суттєвих трансформацій. Одними з ключових причин цих змін були усвідомлення літератури як самостійної сфери та індивідуалізація літературної творчості. Це визначило створення нового підходу до сприйняття літератури та літературного процесу загалом. До цього часу поняття «чистої літератури», яка розглядалася як явище, незалежне від політичної ідеології та філософських течій, було невідомим. Значущість творів визначалася винятково їх відповідністю політичним ідеалам та традиційній філософії.

Історична цінність «Вень Фу» для розвитку китайської стилістики та літературознавства є безсумнівною. Ця праця стала першою в історії, що детально вивчала такі аспекти, як досвід написання творів, власне творчий процес, використання різноманітних засобів і методів у ході створення тексту, роль риторичних та стилістичних елементів, а також зв'язок між пафосом твору та його формою. Слід зазначити, що назва цієї праці може перекладатися як «Ода про прозу», оскільки «вень» («文») має значення «проза» або «літературний текст», тоді як «фу» («賦») – «ода» або «поема». Таким чином, загальна назва «Ода про прозу» підкреслює важливість того факту, що автор вибрав

---

поетичну форму тексту для критичного розгляду прози. Це є свідченням того, що для нього стилістичний та естетичний складники у прозі є не менш важливими, ніж у поезії.

У своїй праці Лу Цзі визначив та проаналізував різні форми літературного тексту, такі як «вірш» (诗), «ода» (赋), «надпис на кам'яній стелі» (碑), «панегірик» (诔), «римовані надписи» (铭), «повчальні надписи» (箴), «гімн» (颂), «теорія» (论), «меморандум» (奏) та «пояснення» (说). Акцентуючи увагу читача на кожній із представлених форм, він пояснює їхню природу й головні характеристики. Подібний аналіз дав змогу виділити основні мовні та стилістичні особливості кожного із цих функціональних стилів, що стали ключовими характеристиками у подальших розвідках наступних поколінь дослідників. Кожна з традиційних форм літературного тексту, визначених Лу Цзі, має власні характеристики і стиль мовлення, що відображають основні особливості цих жанрів та вимоги до них. Ці характеристики допомагають виявити відмінності між літературними жанрами та визначають вимоги до мовного та стилістичного оформлення текстів різних форм.

Твір «Вень Фу» Лу Цзі залишається актуальним й у сучасному світі як джерело знань про стиль та форму, а також як інструмент для розвитку критичного мислення та інтеркультурного обміну, здатний сприяти як науковому розвитку через розкриття історичного контексту та еволюції літературних стилів, так і розвитку літературної критики й розумінню сучасним читачем важливості стилістичних аспектів у літературних творах.

#### **ЛУ ЦЗІ. «ВЕНЬ ФУ» (陆机. «文賦»)**

Кожного разу, коли я читаю твори талановитих літераторів, я досягаю всі їхні ідеї та роздуми, які вони передавали через свою творчість. Безумовно, стиль має нескінченну кількість видозмін, але красу та потворність, переваги та недоліки текстів завжди можна визначити, щоб оцінити. Кожного разу, коли я пишу сам, то особливо гостро усвідомлюю тернистість шляху, яким йдуть інші автори. Часто мене охоплює хвилювання, що мої наміри неявно відображаються в тексті й що я не можу передати точно той зміст, який хочу. Мабуть, це питання нескладне для усвідомлення, але складне для вирішення.

Я написав «Оду про прозу» саме для того, щоб проаналізувати твори видатних попередників і пояснити, як створювати те, що покращить текст, і те, що може йому зашкодити. Можна навіть сказати, що видатні твори літераторів минулих епох уже виразно демонструють тонку та складну природу літературних текстів. Що ж до вміння використовувати спеціальні прийоми, які вживалися у текстах попередніх століть, то це подібне до того, як намагатися виточити рукоять для сокири, не маючи навиків столяра, а лише саму рукоять як взірєць. Так само і стиль, і прийоми, які його створюють, знаходяться перед очима, але вміння майстра використовувати їх вправно й доречно важко виразити словами. У цьому творі я пояснюю все, що можна пояснити словами. Від давніх-давен я досягаю Небо і Землю, глибоко занурююсь у дослідження всього існуючого, аналізую численні пам'ятки літератури та канонічні книги – і все для того, щоб загартувати та розвинути свій дух!

Коли почергово змінюються чотири пори року, мене захоплює швидкоплинність часу; коли я спостерігаю за змінами розквіту та вмирання всього живого, у мене виникає безліч думок. Під час безвідрадного осіннього переходу,

---

дивлячись, як усі рослини гинуть, я відчуваю смуток; під час чарівної весняної пори, помічаючи, як пишніють гілки верб, я відчуваю радість. Мій розум зосереджений, як крижаний сніг у горах, а прагнення – величезні, вони немов сягають небесної височини. Оспівуючи великі досягнення мудреців минулого та їхні величні звершення, вихваляю добродішність та мудрість святих давнини. Проголошуючись поміж книжкових полиць, насолоджуюсь безцінними творами і, натхненний, починаю створювати власний твір.

Коли розпочинаю писати, складаю детальний план, поринаю у глибокі роздуми, шукаю всюди і досліджую все. Душа летить за межі восьми напрямів, думка пливе високо у небі, залишаючи внизу найвищі гори. Літературні ідеї народжуються подібно до того, як сходить сонце: спочатку все нечітко й не має форми, але поступово насичується кольорами та стає виразним. У цей момент образи стають ясними і переплітаються, перетікають один в одного. Проявляється прекрасна суть філософських трактатів та літописів, слова ллються, як потужний потік. Уся краса стилю шести видів мистецтв збирається на кінці пензлика. Уява стає стрімкою, то злітаючи високо вгору, то зриваючись глибоко униз. То я раптово піднімаюся над Небесним озером, то неочікувано пірнаю у глибокі земні джерела. Іноді слова дістаються важко, як риба, що застрягла на гачку в глибині; іноді вони спадають легко, мов птах, збитий стрілою у височині. Я вичерпую змісти, не висловлені віками, і використовую фрази, не знані тисячоліттями. Те, що було сказано попередниками, як квітка, що розквітла вранці, але цвіт її вже опадає; а ті змісти, які ще не мали вираження, наче бутон, котрий пишно розпускається ввечері. За мить я охоплюю минуле і сучасне, лише раз моргнувши, можу пролетіти весь Всесвіт.

Коли визначився з головною ідеєю, працюю над планом. Влучний вибір слів, упорядкованість ідей потрібні для того, щоб ясно передати форми явних речей і проявити все, що має звучання. Докладно роз'яснюю складне, йду від прихованого до явного, крок за кроком прямую від простого до складного. Іноді я дію прямо, розкриваючи загальну картину, наче лютий тигр, який підкорює усіх тварин у горах, а іноді вибираю незвичайні фрази, що виглядають у тексті як морський дракон, котрий раптово вириває з води та лякає птахів. Інколи одразу виникає відповідне слово, а часом, незважаючи на докладені зусилля, відповідність не складається. У такі моменти потрібно позбавитися сторонніх думок, зосередитися, впорядкувати свої ідеї, щоб висловити їх словами, Небо і Землю відсторонено втілити в образах, на кінці пензля зібрати все існуюче у Всесвіті. Спочатку слова даються насилу, ніби їм важко злітати з вуст, та наприкінці літературна думка вільно та бурхливо розтікається на папері. Упорядкування головної думки наче повторює будову дерева: потрібно виділити найважливіше, щоб воно стало стовбуром, а фрази та слова подібні до гілок дерева – коли стовбур потужний, тоді й гілки з листям стають пишними. Внутрішній стан та зовнішній вигляд дійсно дуже узгоджені, зміну емоцій важко приховати. Почуття радості проявляється усмішкою, тоді як згадка про важкі події відбивається виразом суму на обличчі.

Іноді, беручи до рук пензля, незчуєшся, як одним його змахом створюється все задумане, а іноді тримаєш його і відчуваєш розпач. Письменництво сповнене радості й завжди викликало захоплення святих мудреців. Воно шукає образи в порожнечі та звуки в тиші. Обмежені за величиною сторінки містять

---

безмежні істини, великі думки виходять із невеликого за розміром серця. Сенс слів розширюється і розширюється, зміст проникає все глибше і глибше, подібно до того, як аромат квітів стає все більш насиченим; як гілки верби пишніють, а тінь від них густішає; як сяючий вихор, що легко піднімається із землі; мов важкий потік туші, котрий виливає літературну думку на папір.

Стилі твору різноманітні, об'єкти реальності багатогранні, розмаїття речей нескінченне; їх повне вираження дуже складно зобразити. Витончені звороти слів подібні до талановитих ремісників, що змагаються між собою, а літературний зміст – до майстра, який має креслення і повинен уважно стежити, чи у правильному напрямі докладається їхня майстерність. Використання слів повинно бути ретельно обміркованим незалежно від того, глибокий чи поверхневий твір, і в обох випадках володіння словом має бути бездоганним!

Навіть якщо звичайні правила написання порушуються, усе ж потрібно намагатися ясно передати образи. Таким чином, поціновувачі витонченої мови віддаватимуть перевагу вишуканим образам; ті, хто цінує раціональність, робитимуть акцент на точності висловів. Якщо викладати думку занадто просто, то статті бракуватиме повноти аргументації, а імпульс, закладений у творі, розсіється.

Вірші служать для вираження почуттів та емоцій і мають бути у цьому виразними та витонченими.

Оди використовуються для розкриття подій і повинні мати чітку структуру та ясне мовлення.

Надписи на кам'яних стелях відзначають заслуги – їм належить бути чесними та відповідними.

Панегірики передають сум за покійними і мають плавно плинути, передаючи почуття скорботи.

Римовані надписи призначені для запису заслуг і повинні бути лаконічними, демонструвати освіченість, але й передавати теплоту почуттів.

Повчальні надписи служать для критики помилок, тож мусять бути виразними, а також добродішними та сповненими чистоти.

Гімни використовуються для прославляння досягнень і добродішності, вони повинні бути вільними та піднесеними, а також барвистими й виразними.

Теорії покликані виражати оцінки правильності чи неправильності дій і мають бути точними, звертатися до деталей та демонструвати широту поглядів.

Меморандуми призначені для звітування вищим посадовим особам, тож зобов'язані мати рівний тон, бути елегантними й відповідати події.

Пояснення використовуються для аналізу та аргументації, тож їхня мова повинна бути за інтонацією палкою і запальною, але дотепною та продуманою до найменших дрібниць.

Окремі жанри або стилі письма можуть відрізнятися одне від одного, але загалом вони дотримуються певних правил або структурних особливостей. Спільна вимога полягає у тому, щоб уникати надмірності та відхилень від зазначених стандартів. Значення повинне бути зрозумілим, аргументація – повною й обґрунтованою, але слід пам'ятати, що текст не має бути занадто довгим. Об'єктивні явища мають безліч аспектів, і стилі письма також часто змінюються.

---

Під час написання тексту важливо бути винахідливим та виразним у висловлюваннях, використовувати барвисті й чіткі образи, як у співгрупі п'яти кольорів. У цей час акцент робиться на чуттєвому і вишуканому вираженні ідеї; мовлення є багатим на барви і мелодію, з різними тонами та переплетінням звуків. Це подібно до того, як п'ять кольорів, гармонійно поєднуючись, створюють яскравий ефект. Навіть якщо вибір слів та їх використання не мають жорстких правил, установлення ідеального літературного стилю може бути важким завданням, тому важливо розуміти закони та порядок змін, що нагадує природну здатність потоку приймати в собі й змішувати воду з маленьких джерел. Якщо ви пропустите момент змін і намагатиметесь пристосуватися пізніше, то це все одно, що намагатися з'єднати кінець із початком, що неминуче призводить до плутанини і хаосу.

Якщо кольори не поєднуються, то забарвлення буде невиразним і яскравість втратиться. Іноді наступний фрагмент тексту може зіпсувати попередній, а іноді й попередній може вплинути на наступний. Часом мова може бути не дуже рівною та влучною, але викладення – послідовним; а часом мова є рівною та влучною, але порядок викладення може бути порушеним. Коли ці два елементи розділені, кожен із них здатен бути прекрасним, але якщо їх об'єднати, вони можуть зіпсувати один одного. Вибір слів та фраз вимагає ретельного розгляду, обмірковування, відкидання та погодження. Якщо дотримуватися правил добору слів, то слова і фрази будуть узгоджуватися зі структурою й вписуватися у літературний стиль. Інколи розмаїтість слів і багатство значень можуть призвести до незрозумілості виразу. У тексті є лише одна головна тема, і якщо її значення повністю розкрито, то не потрібно більше повторювати. Ключові моменти висловлюються коротко, щоб виділити головну думку, це є способом створити виразний вислів. Навіть коли ви висловлюєтесь послідовно й літературний текст набуває виразності, його можна ще більше підсилити за допомогою вдалого вислову.

Коли у тексті більше користі, ніж вад, його слід залишити без змін. Іноді організація слів подібна до ткання різнокольорового полотна, вишуканого та блискучого: вислови є пишними й виразними, подібними до яскравого шиття; емоції злагожені, як мелодія музичних інструментів. Якщо у вас немає власних оригінальних ідей, то, боюся, ви будете повторювати попередніх майстрів. У такому разі навіть коли задуми походять із вашого серця, усе одно, гадаю, що хтось уже їх використовував. Коли є щось, через що ви дійсно можете зіпсувати своє ім'я, то доведеться відмовитися від цього, навіть якщо воно є цінним для вас.

Іноді окремі речення виділяються з-поміж інших, вони схожі на красиві квіти та пишні хліби на полі. Та якщо звучання не можна передати, а тінь не можна наздогнати, то ці чудові вислови стають самотніми, відокремленими і жодним чином не узгоджуються з посередніми словами тексту. Вони – коштовна рідкісна знахідка, тож часом ви коливаєтеся, не бажаючи позбавлятися їх, навіть якщо вони не відповідають контексту. Ці речення у тексті – наче дорогоцінне каміння у гірських породах, яке підсвічує гори; наче перли у воді, що прикрашають ріки. Текст же може бути подібним до необрізаних кущів, котрі виглядають неохайно, але все ж приваблюють птахів.

---

Літературний твір має великий вплив, і через нього передається чимало важливих ідей. Він робить шляхи спілкування безперешкодними, виступаючи мостом, що перетинає часи; відображає важливість філософських ідей у світі навколо нас. Навіть на найширшій дорозі, де відкривається безліч напрямів, він може вказати власний шлях у житті. Його вплив подібний до впливу дощу й роси на все живе; його методи такі ж витончені та загадкові, як у духів і богів. Літературні тексти, вигравірувані на золоті й камінні, прославляють і поширюють по всьому світу чесноти та мудрість, вони є незмінними у віках; а тексти, які виконують під акомпанемент музичних інструментів, змінюються з кожним новим днем і набувають нових змістів.

*Стаття надійшла до редакції 25.01.2024*



Мета Асоціації полягає в сприянні розвитку наукових досліджень Китаю в Україні й розробці освітніх китаєзнавчих дисциплін, а також у популяризації сучасних знань про китайську цивілізацію.

Будь-яка людина, зацікавлена в сприянні досягнення цілей і завдань діяльності Української асоціації китаєзнавців, може вступити в Асоціацію шляхом подання заявки на членство.

Членство в Асоціації відкрито для громадян усіх країн світу, чий інтереси пов'язані з китаєзнавством.

Усі члени Асоціації запрошуюються до участі в заходах і нарадах Української асоціації китаєзнавців, а також мають право голосувати й посідати виборні місця.

**Президент:** КІКТЕНКО Віктор Олексійович, д-р філос. наук, ст. н. сп.,  
в. о. директора Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України  
тел.: (+380 44) 353-7286  
моб.тел.: (+380 96) 852-7454  
e-mail: kiktenko@gmail.com

**Виконавчий секретар:** ГОБОВА Євгенія Валеріївна, канд. філол. наук,  
молодший науковий співробітник відділу Азіатсько-Тихоокеанського регіону  
Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України  
моб. тел.: (+380 66) 729-0549  
e-mail: jane.lutsenko@gmail.com

**Місцезнаходження:**

01001 Україна, Київ, вул. Грушевського, 4,  
Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України,  
кімн. 211, Українська асоціація китаєзнавців  
тел.: (+038-044) 353-7285  
e-mail: info@sinologist.com.ua  
<http://www.sinologist.com.ua>

---

## «КИТАЙСЬКИЙ ШОВК І ШОВКОВИЙ ШЛЯХ» В УКРАЇНІ: ВІДКРИВАЮЧИ СТАРОДАВНІ ТАЄМНИЦІ



Коли ми говоримо про Китай, однією з перших асоціацій, що спадають на думку, є шовк. Шовк став символом розкоші, вишуканості та високого мистецтва, і його вплив на світову культуру й торгівлю не може бути недооцінено.

Водночас українці теж мають особливу цікавість до шовку. Україна має власні традиції у текстильній промисловості, включаючи шовківництво, яке стало частиною культурної спадщини країни. Інтерес до шовку в Україні виявляється через спеціалізовані майстерні, виставки та події, де українці можуть дізнатися більше про мистецтво шовку. Ця книга, в свою чергу, дозволяє українським читачам поглибити знання у галузі шовківництва.

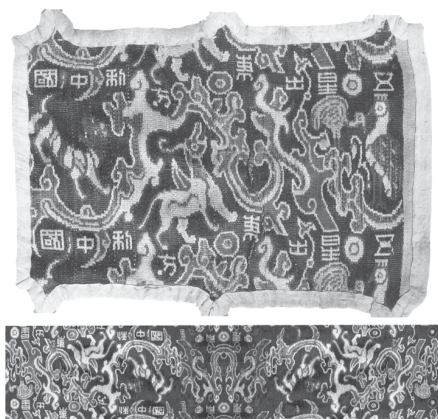


Сьогодні шовк – одна з *найдорожчих і найпопулярніших тканин* у всьому світі, але яким чином він був відкритий? З чого було зроблено перший шовк? На сторінках цієї книги розкривається походження шовку та його первісне використання у Китаї.

Щоб зрозуміти, як виробляють шовк, необхідно вивчити життєвий цикл шовкопряда, а також розглянути роль тутових дерев у шовківництві. Читач дізнається про те, які етапи включає процес отримання ниток шовку, які були відмінності в тканинах, що вироблялися на півночі та півдні Алтайських гір, і які особливості вони мали? Книга розкриває дивовижні історії про виробництво шовку, торгівлю та обміни, які відбувалися протягом тисячоліть.

Шовківництво в Китаї традиційно *супроводжувалося ритуалами й обрядами* – у книзі розповідається про релігійні та містичні аспекти, пов'язані з шовківництвом. Яким чином шовк і Шовковий шлях увійшли до легенд та міфології Європи? Як філософія п'яти елементів і п'яти кольорів впливала на шовкове мистецтво?

Археологічні знахідки надають нам цінні докази про те, *коли і де почали виробляти й використовувати шовк*. Вони включають не лише шовк, а й цінні артефакти, які розкривають перед нами життя стародавніх народів. Які маршрути використовувалися для доставки китайського шовку на Захід? Які візерунки та мотиви були популярні на шовкових тканинах у цей час? Ці питання – лише початок розгадування глибоких таємниць, викладених у книзі.



Шовк *цзінь* із написом  
«усін чу дунфан лі Чжуню»  
та реконструйований візерунок



Хубілай-хан у червоних шатах  
із вишитої золотом парчі  
з візерунком дракона (фрагмент  
картини «Хубілай на полюванні»)

Поповнюючи цією книгою свою бібліотеку, читач набуває не лише джерело знань, а й унікальне дослідження, яке розширить його бачення світу. Вона стає свого роду вікном у минуле й путівником у майбутнє, відкриваючи нові перспективи для розуміння світової історії та культури.

Історія шовку та Шовкового Шляху – це не тільки минуле, а й частина *всесвітньої культурної спадщини*, яка збагатить наше розуміння власного часу та допоможе нам бачити світ із широкою перспективи.

Валентина Віткова,  
перекладач, Видавничий дім «Гельветика»

## ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ АВТОРІВ

Науковий збірник «Китаєзнавчі дослідження» приймає статті українською, англійською та китайською мовами, надіслані на e-mail: chinese.studies.com.ua@gmail.com.

### Вимоги до оформлення статті:

Рукопис подається у вигляді документа MS Word із розширенням \*.rtf або \*.doc. Редакція журналу здійснює зовнішнє та внутрішнє анонімне рецензування статей і перевірку на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Рекомендується така схема представлення наукової статті в журналі:

Блок 1. УДК, заголовок, П. І. Б автора (співавторів) (транслітерація), науковий ступінь, учене звання, назва, адреса організації, електронна пошта всіх або одного автора, анотація (270–300 слів), ключові слова (5–7 слів) англійською мовою.

Блок 2. Заголовок, П. І. Б автора (співавторів), повний текст статті мовою оригіналу.

Блок 3. Список літератури з кириличними посиланнями.

Блок 4. Транслітерований список літератури (References).

Блок 5. Заголовок, П. І. Б автора (співавторів), анотація, ключові слова українською мовою.

### Вимоги до ілюстрацій та списку літератури:

Усі графічні файли подаються окремо від текстового у відповідному форматі, наприклад \*.jpg.

Посилання на літературу наводяться в тексті. У квадратних дужках подається ім'я автора, рік видання (без коми перед ним) і в разі потреби сторінки: [Michalak-Pikulska 2002, 66]. Ініціали наводяться після прізвища автора лише в тому випадку, коли в статті є посилання на кількох авторів з однаковим прізвищем. Якщо в одному місці наводяться посилання на кілька праць, вони подаються в хронологічному порядку через крапку з комою. Якщо йде посилання на колективну монографію, енциклопедію, словник тощо, у квадратних дужках наводяться перші слова назви: [Manzil... 2013]. Текстові посилання подаються наприкінці статті, перед літературою.

Список цитованої літератури, розміщений в алфавітному порядку, подається в кінці статті під назвою **ЛІТЕРАТУРА**. При оформленні списку літератури слід дотримуватися вимог Національного стандарту України **ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»**. Назви цитованих праць оформляються за таким зразком:

Кіктенко В. О. «Китайська мрія» як теорія нового етапу модернізації КНР. *Східний світ*. 2015. № 3. С. 106–114.

Манхейм К. Избранное: диагноз нашего времени. Москва : Изд-во «РАО Говорящая книга», 2010. 744 с.

Brown K. The Communist Party of China and Ideology. *China: An International Journal*. 2012. Vol. 10. № 2. P. 52–68.

Транслітерований список цитованої літератури (**References**) оформлюється за гарвардським стилем. Він подається повністю окремим блоком, повторюючи список літератури, наведений мовою оригіналу відповідно до вимог ДАК України, незалежно від наявності в ньому англійських джерел. Якщо в списку є посилання на іноземні публікації, вони повністю повторюються в **References**. Транслітерація здійснюється за стандартом BGN/PCGN.

Для транслітерованих праць (з оригіналу кирилицею) пишемо англійською мовою повне місце видання, а також позначення томів, номерів, сторінок ("Vol.", "No.", "pp.", "p."). Назву видавництва залишаємо транслітерованою. Зазначаємо наприкінці речення мову видання, наприклад (In Ukrainian). Більше інформації див.: [http://chinese-studies.com.ua/uk/for\\_authors](http://chinese-studies.com.ua/uk/for_authors).

Транслітерація іншомовних слів здійснюється латинською графікою з відповідною діакритикою. Власні імена, назви передаються за допомогою літер українського алфавіту з урахуванням традиційних написань.

---

Формат 70×108/16. Гарнітура Times New Roman.

Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 7,31.

Замов. № 0724/550. Наклад 200 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»

65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1

Телефон +38 (095) 934 48 28

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК No 7623 від 22.06.2022 р.